

Vasárnapi szám 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P., HÉTFŐ-
ÉVRE 7 P., FÉLÉVRE 14 P., ÉVENTE 24 PENGÓ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 92. SZÁM.

Debrecen, 1937 április 25 vasárnap

ÁRA: 20 FILLÉR.

Féltarisznyával

A Magyar Vasutasok Országos Szövetsége legutóbbi ülésén a drágaság és ennek kapcsán az illetmények kérdéseivel foglalkozott. Major Sándor főtanácsos ezen az ülésen a drágaság okozta megélhetési nehézségekről beszélt és rámutatott arra, hogy nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is súlyosan érzik a vasutasok a drágaság hatását. Igen frappánsan említette meg, hogy még a mozdonyvezetők is, akikről azt szokták mondani, hogy jobban keresnek, féltarisznyával indulnak szolgálatba. Pedig — tette hozzá, — hogy anyagi gondokkal küzdő személyzettel nem lehet a fokozódó forgalmat megfelelően ellátni.

Azt hisszük, nem esalódunk, ha azt állítjuk, hogy a féltarisznia megállapítás nemcsak a derék vasutasokra, a kitűnő mozdonyvezetőkre, hanem az egész közalkalmazotti karra vonatkozik a mai időben. — Abban is igazat kell adni a vasutas gyűlés előadóinak, hogy a költségvetés többletbeveteléből legalább tizszázalékos illetményjavítást lehetne adni a közalkalmazottaknak, közöttük a vasutasoknak is. Konceváljuk, hogy a kormányzat felé annyi igény, kérés, sürgetés és kívánság arad, különösen most, mikor az állam költségvetési helyzete javuló tendenciát mutat, hogy a sok kívánság teljesítésében nehéz sorrendet tartani. Azonban azt is meg kell állapítani, hogy a mai immár állandóan drágulási folyamat erősen időszerűvé tette a közalkalmazottak fizetésrendezésének kérdését. A féltarisznia ma már jellemzi az összes közalkalmazotti kategóriák helyzetét és élet-színvonalának romlását. Emellett a jelenség mellett pedig nem lehet egykönnyen elsiklani. Tulajdonképpen nem fizetésemelésről van itt szó, ha a segítés módjaitól beszélünk, hanem az eddigi többszörös illetmény-esökkentés fokozatos megszüntetéséről. A közvélemény nincs teljesen tájékozva erről a kérdésről. Még most is sokan hajtamosok olyan véleményre, hogy hát könnyű a tisztviselőknek. — Pedig nem szabad elfelejteni, hogy a közalkalmazottak szintén a gazdasági válság áldozatai voltak, hiszen három négyszeres illetmény-esökkentést szenvedtek végig. — Most tehát, ha az államháztartás helyzete módot ad a régi illetményeknek legalább részbeni visszaállítására, érthető, ha a közalkalmazottak megmozdulnak jogos érdekeik érvényesítésére. Ennek a mozgalomnak jogosságát most már belátják a többi társadalmi rétegek is, mert hisz a forgalom emelkedésében jutna elsősorban kifejezésre a tisztviselők anyagi helyzetének javítása.

Ísmételjük, a kormányzat felé

Eckhardt Tibor a nemzeti összefogás és a népi politika megvalósítására Darányi személyét tartja kiválóan alkalmasnak

*A Kisgazdapárt vezérének érdekes kijelentései Debrecenben
Elesen állást foglalt a diktatórikus törekvésekkel, a szociális telcdatát nem teljesítő nagytőkével és marxista ideológiával szemben
Az együttműködés és nemzeti összefogás idejét a titkos választójog törvénybeiktatásával látja elérkezettnek*

Eckhardt Tibor, a Független Kisgazda Párt vezére tegnap Debrecenbe érkezett és itt több nagyszabású beszédet mondott. Legjelentőségesebb már időszerűségénél fogva is az a beszéd, melyet a tiszteletére rendezett banketten mondott. Ebben körvonalazta pártjának álláspontját és a belpolitikai béke fenntartására bizonyára messze kiható erővel bír az a kijelentése, hogy a nagy nemzeti összefogásra és a népi politika megvalósítására Darányi miniszterelnök személyét kiválóan alkalmasnak látja, továbbá az, hogy a nemzeti összefogás idejét az általános titkos választójog törvénybeiktatásával látja elérkezettnek. Bizonyára élénk visszhangot fognak keltetni Eckhardt debreceni kijelentései.

Eckhardt debreceni útjától különben tudósítónk a következőkben számolt be:

Eckhardt Tibor, a Független Kisgazdapárt vezére tegnap Deb-

recenbe érkezett. Kisérteében voltak Andaházy Kasnya Béla, Kun Béla, Dinnyés Lajos képviselők, valamint a párt több más vezető tagja, mint Dénesfay Dániel Ödön, Szakas Andor, Mátéffy Géza, Maundorf Géza.

FOGADTATÁS A PÁLYAUDVARON.

Szombaton délelőtt nagy tömeg várta Eckhardt Tibort a pályaudvaron. Az első osztályú váróterem, ahol az üdvözlés történt zsúfolásig megtelt. Rábold Gusztáv a debreceni ellenzéki pártok nevében köszöntötte Eckhardt Tibort, akit nagy éljenzessel fogadtak. Szendrey Sándor a független debreceni iparosok nevében üdvözölte. Udvarhelyi Lajosné egy virágcsokrot adott át a debreceni asszonyok nevében.

Az üdvözlésekre Eckhardt Tibor rövid beszédben válaszolt:

— Új kérdés előtt állunk — mondotta — és ennek az új akciónak Debrecenre nagy szüksége van

A haladó, népi irányú politikai akcióból Debrecen nem maradhat ki, és biztosra veszem, hogy kivonulni részét a szebb jövőért induló harc-ból. Az új kezdésnél szelesebb alapokra rakjuk le a mozgalmunkat. Meg kell keresni a lelki kapcsolásokat és személyi összeköttetéseket, melyekre szükség van. A politikában az igazság nem elég, erő is kell, mely diadalra viszi az igazságot, éppen ezért, mivel az igazság egy-magában nem elég, össze kell hozni az erőket, melyek politikánk igazságait diadalra viszik. Közös erővel kell dolgozni és a munkánk nem lesz hiabavaló.

Nagy tetszés és éljenzés fogadta Eckhardt szavait aki Juhász Nagy Sándorral autóbá üt és elhajtotta a pályaudvarról.

ECKHARDT BESZÉDE A KISGAZDAPÁRTBAN

Eckhardt Tibor ebéd után több látogatást tett, átvette az Egyetemi Kör diszelnökségéről szóló okmányt, majd délután négy órakor a Függetlenségi Körben jelent meg. A nagytermet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Sokan jöttek be vidékről is. Nagy lelkesedéssel fogadták Eckhardtot, ki rövid beszédet mondott. Hangoztatta, hogy a multak tapasztalatai után összefogásra van szükség. Nem érti, hogy győzedelmeskedhetett Debrecenben, Kossuth városában az erőszak a multban. A magyar lélek diadalmaskodjék itt, ne a legyőzés, hanem a meggyőzés eszközeit keresse mindenki, elvégre más pártok emberei is magyar testvéreink. Jö-zon népi irányt követő alkotmány-hú magyarok legyünk. Majd a párt belső erejéről beszélt, melyet nem szabad széthúzással gyöngít-teni. Nagy dotgokról van most szó. Az a kérdés, hogy a magunk életét akarjuk élni, vagy tédet, fejet haj-

Eckhardt Tibor fogadtatása a pályaudvaron.

most annyi sürgetés, kérés, követelés hangzik, hogy ez a körülmény bizonyos tartózkodásra inti a mindig hazafias szellemu, mertekartó-

minden meggondolatlan lépéstől tartózkodó magyar tisztviselő és általában a közalkalmazottak társadalmát. Azonban ez még nem je-

lenti a teljes hallgatást. Néma gyermeknek az anya sem érti a szavát.

Amerikai mogyoró

beérkezett és csiraképes
minőségben kapható

Kontsek Géza k. rt.-nél

tunk az elnyomás előtt. Fogjunk össze akár balról, akár jobbról jövő erőszakkal szemben. Aki jószándékkal jön közénk, fogadjuk szeretettel.

Végül azt hangoztatta, hogy fehérről dirigált párt munkája nem lehet eredményes, éppen azért a debreceni pártnak is maga kell,

hoggy döntsön a szervezési kérdésekben.

Rábóld Gusztáv dr. Görgey Márton és mások szólaltak meg fel a szervezési ügyekben. Az idő rövidségére tekintettel végleges döntés nem történt. Eckhardt és kísérete aztán a Kollégiumba ment.

Eckhardt Tibor előadása az új európai irányokról

Eckhardt Tibor este hat órakor a Kollégium dísztermében a Reformársaság rendezésében tartott előadást külpolitikai kérdésekről. A terem szorongásig megtelt hallgatósággal, sokszáz ember kísérelt, bár az egyik karzatot a másik után kellett megnyitni. Dr. Juhász Nagy Sándor üdvözlő szavai után Eckhardt Tibor lépett az emelvényre. Viharos ovációval fogadták. Megköszönte a meghívást és megkezdte nagyszabású beszédét, melyet végig feszült figyelemmel hallgattak.

Egy nemzet külpolitikáját jól és teljes súllyal csak úgy lehet szolgálni és irányítani — mondta többek között Eckhardt —, ha annak a külpolitikának egy felvilágosított közvélemény adja meg befelé és kifelé egyaránt az erőt, a fedezetet, azt a nyomatókat, amely nélkül a legtokéletesebb államférfiúnak sincs meg a súlya a népek társaságában.

A békeszerződésekről szólva kijelentette, hogy az erők olyan átcsoportosítása van folyamatban, amely mellett a békeszerződések formai érvénye talán még részben — de csak részben — fennáll, a békeszerződések tiszteletben tartása azonban teljesen megszűnik. (Ugy van! Taps.) Az európai politika teljes mértékben átment a hatalmi egyensúly, vagy a tényleges erők mérlegelése alapján kialakuló nemzetközi politikának a terrénumára.

A békeszerződések bukása új tehetségeket, de egyúttal új veszélyeket is hárít a nemzetre. Két-szeres óvatossággal és fokozott áldozatkészséggel kell a magunk nemzeti életét irányítani.

Ezután a Népszövetség bukásáról és annak okairól beszélt. A Népszövetségnek biztosítania kellett volna — az erőszak kiküszöbölése mellett — a szükséges változtatásoknak békes eszközökkel való lehetővé tételét. Ha így tettek volna, ma nem lenne ez az örüleles arányú fegyverkezés. Az erkölcsi posztulátumok elhanyagolása mulhatalanul megbosszulja magát. Be-

szélt Japán kivoulásáról a Népszövetségből és azóta a 60 milliós japán nép 200 milliós birodalmat alapított.

— Az élesen nacionalista reakció Németországban sohasem jutott volna hatalomra, ha a Népszövetség a mérsékelt német kormányok jogos kívánásait kielégítette volna. Németország a békeszerződések bilinesének összetörése révén kitért a Népszövetségből.

— Az olaszok nem léptek ki ugyan, de tételeiben szakítottak a Népszövetséggel. Ez a győztesek oldalán harcoló hatalom nem kapott megfelelő gyarmatokat, amelyekre pedig okvetlenül szüksége volt túlnépesedése és a nyersanyaggal való küzködése miatt.

Eckhardt ezután áttért a magyar vonatkozásos tárgyalására:

— Amit egy felfegyverzett hatalom megengedhet magának, azt egy kis, szorongatott ország nem engedheti meg magának. A Népszövetség pozitív célok elérése tekintetében teljesen használhatatlan, de használható a védekezésre, a paragrafusok között való bujkálásokra.

— Amikor a japán, a német és az olasz állásfoglalás sikerét konstátálom, távol áll tőlem az, hogy Magyarország mai helyzetében hasonló állásfoglalásra akarne bízni és rábeszélni, vagy biztatni. A stressai front Angol, Francia és Olaszország között jött létre, hogy a német fegyverkezés ellen is a nyugodt, békes fejlődést biztosítsa. A stressai front végérvényesen a múlt, többé fel nem támasztható. Olaszország meggyőződött róla, hogy ilyen lekötöttség nem válhat hasznára és ezért szabadon vá-

lasztja meg a maga útját. Ma már kialakultnak látszik egy francia—angol—amerikai gazdasági, pénzügyi, de szükség esetén katonai együttműködési politika. A három nagyhatalom, sőt Anglia és Amerika ereje egymagában, ha Franciaország ereje teljesen megbénulna is, a mai pénzügyi, gazdasági, katonai és politikai helyzet mellett elég erős ahhoz, hogy az akaratát a világra rákényszeríthesse. A világ nyersanyagkészletének hétézredrésze Amerika és Anglia ellenőrzése alatt áll, de Anglia magas áron és készpénzfizetés mellett leköti a föld nyersanyagának úgyszólván minden kilogrammját. Ezért drágának a nyersanyagok. A német birodalom ma már súlyos nyersanyaghiánnyal küzd és majdnem lehetetlen gazdasági problémáit megoldása előtt áll. Ugyátszik, mintha Anglia a hadviselésnek legelőcsőbb módját: a gazdasági blokádot gyakorolná a német birodalommal szemben. Mert tényleg Németország képtelen a szükséges nyersanyagokat beszerezni. És most fogódnak meg, olyat mondok. Két eset lehetséges: Németország vagy visszatér a Népszövetségbe és megegyezik a nyugati hatalmakkal, elsősorban Angliával a fegyverkezési és gazdasági kérdésekben, vagy kénytelen lesz összefogni Szovjet-Oroszországgal. Harmadik lehetősége nincs. (Zaj, mozgás.)

— Nekünk magyaroknak rendkívül fájdalmas az olasz-angol ellentét. Olaszországhoz barátság, Angliához komoly politikai és gazdasági érdekek szálai fűznek bennünket. Az angol-olasz ellentét a magyar határokig terjed. Az olasz-jugoszláv megegyezés az Adrián Olaszországnak a katonai biztonsá-

gát jelenti. Az olasz-török megegyezés és az olasz-görög tárgyalás a Földközi-tenger keleti felében ohajt megfelelő helyzetet teremteni.

Függetlenségünk 101 százalékos megóvásához ragaszkodunk

— A magyar külpolitikának hosszú időn keresztül a római paktum képezi legbiztosabb talapzatát. Ez azt a hallatlan biztonságot, értéket nyújtja Magyarországnak, hogy a kisanantant fojtogató gyűrűjével szemben legalább egyenlő súlyú és katonailag egyenlő értékű témasztékot, biztosítékot, nemzeti fennállásának garanciáját képezi. (Eljenzés.) Az olasz-jugoszláv megegyezést külön örömmel üdvözölöm, mert remélem, hogy mi is rálépünk erre az útra. Itt az ideje annak, hogy a szomszédok felé való politika realpolitikai jelentőségét nyerjen. Természetesen nem szentímen, táls alapon, hanem a viszonyosság elve alapján, jogos követeléseink kielégítése alapján. Ma már nem mi vagyunk a gyengébb fél, tárgyalóképeseink lettünk, mert nem kell többé diktátumoktól félnünk. A mai magyar helyzetben, mely örvendően megerősödött és megjavult, látom a lehetőségét, hasznát és értékét annak, hogyha minket körülzáró három állam közül legalább egyet baráti viszonyt tudjunk teremteni.

— Kötelességet teljesíték, amikor Magyarország szempontjából is a kínálókozó helyzet és alkalom helye-

Öröm az ember élete, ha reudes az emésztése!

Artin

este bevéve
reggel pontosan ható

tökéletes

olcsó, fájdalommentes
utóérlethetetlen hatású

hashajtó

2 szem 12 fillér
12 szem 54 fillér
20 szem 90 fillér
60 szem 250 pengő

Kapható a gyógyszerárakban

gát jelenti. Az olasz-török megegyezés és az olasz-görög tárgyalás a Földközi-tenger keleti felében ohajt megfelelő helyzetet teremteni.

felhasználásának szükségességére a közvélemény figyelmeztet felhívom. A legnagyobb akadály, ami útunkba áll, a cseh-orsz katonai szűkítés. A Dunavölgyében lehetetlen észszerű rendet, megfelelő kompro-

Hőfehér puha, speciálisan

Gyógykrumplucukor

„KORZÓ” CUKORKAUZLET
Csapó uca 1.

misszumos politikát gyakorlatilag érvényre juttatni, ha Csehország a muszkavezető szerepében akarja magát feltüntetni.

— Az egészséges dunavölgyi helyzetnek előfeltétele annak az elvnek elfogadása, hogy semmiféle nagyhatalomnak a mi dolgunkra, a mi ügyünk intézésére lényeges súlya és jelentősége nem lehet. (Taps.) Mi a magunk életét akarjuk élni. Mi lesz itt, ha itt az orosz és germán erő ütközőjébe állítva csatatérre, nagyhatalmak játéklabdájává engedjük magunkat lealacsonyítani. Minél kisebbek vagyunk, annál macakosabb kilátással kell ragaszkodnunk a magunk

VÁSZONÁRU! FEHÉRNEMŰ!

MEGBIZHATÓAN

Kardos László cégnél

Gumi kabátok

legnagyobb választékban

Műselyem gumikabát P 12.50

Crepe de Chine P 26.50

Férfi világos drapp P 13.50

Paplan

Műselyem P 20.00-tól

Függöny és függönyanyag
óriási választékban

Szőnyeg, linoleum és más
cikkék gyári árban

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyegáruháza

Ferenc József-ut 58

Megyeháza mellett. Telefon 29-63.

VIGSZINHAZ

Ma 3-5-7-9 órakor
hétfőn 5-7-9 órakor
a legizgalmasabb világfilm

Robin Hood
Eldorádóban.

Fűszereplő - Warner Baxter.

Kereknár-t

Gumi- Alkatrész-t

Saltész nál

legjobbat, legolcsóbban,
leghosszabb részletre

Kálvin-tér 2.

Függettségének 100 százalékos megővéséhez mindenkivel szemben. (Zajos taps.)

Nem tudok barátságot elképzelni senkivel, aki Magyarországot mint szuverén, a maga életét szabadon és önállóan élő államot, független, nagy tradíciójához és történelmi múltjához méltó jövődőt követelő, szabad életet élő nemzetet, bennünket előzetesen el nem ismerő és ezt a követelést gyakorlatilag nem respektálja.

Eckhardt beszéde a banketten

Este az Arany Bika dísztermében bankett volt Eckhardt tiszteletére. Mintegy 800 főnyi közönség szívesen megtöltötte a nagyter-

met, sőt még a folyosókon is terítették. Eckhardt Tibort nagy éljenzés fogadta megérkezésekor. A vacsora után Siposs Imre lelkész

üdvözölte, hangoztatva, hogy ünnepe ez Debrecennek, mikor Eckhardt Tibor megjelent. Tőle várnak útmutatást és buzdítást a további küzdelemre.

Azután Öry István beszélt. Mint a nemzet egyik nagy férfiát aposztrofálta Eckhardt Tibort. Zúgó helyeslés között utasította vissza az ellene szóló támadásokat. Nem elgáncsolásban kell őt részesíteni, hanem lelkes támogatásban. Ő az — úgymond —, aki a sötét éjszakából kivezeti a magyar nemzetet. Mint hogy a beesületes magyar néperért érdemes dolgozni. Lelkes beszéde végén felkérte Eckhardt Tibort beszéde megtartására.

Ezután Eckhardt Tibor közkívánatra az emelvényre ment, hogy onnan tarthassa meg beszédét, hogy mindenki hallhassa.

Beszéde elején visszaillesztetett az utóbbi évek belpolitikai eseményeire, majd azt fejegette, hogy az egész világon, Olaszországban, Németországban, Angliában, Amerikában, sőt még a véreskezű orosz szovjetben is a szociális gondolat és a szociális irányú kormányzás kerül uralomra.

MÁGNÁS

keverék

Igen finom középamerikai fajták keveréke

1/4 kg

3.70 P.

MEINL GYULA r. t.

Magyarország legnagyobb kávészaküzete

fiók:

Debrecen, Ferenc József u. 20

Telefon: 34.93.

Nincs nap kávé nélkül!

Magyarországon 1931-ben megkezdődött az átalakulás, de még megközelítőleg sem fejeződött be. A liberális gondolkodás, a szabad kereset a szabad profithajszá-

FÉLÁRON UTAZHAT BUDAPESTRE

A NEMZETKÖZI VÁSÁRRA ÁPRILIS 24-TŐL MÁJUS 10-IG

Áruházunk egészen nagyszabású felkészültséggel, zászlódiszben várja a fővárosba özönlő vonatok utasait

EMELETI

BEMUTATÓTERMŰNKBEN

a magyar népművészet és iparművészet legfrissebb és legizlésebb termékei: magyaros kézimunkák, párnák, függönyök, papucsok, kerámiák stb. bemutatója várja Önt!

A tavasz divatszineiben pompázó kirokatinkat okvetlenül

NÉZZE MEG!

Olvassa el a vásárigazolványban lévő hirdetésünket.

ÁRUHÁZUNK V. EMELETÉN:

Magyaros tavaszi és nyári kabát- és ruha-

BEMUTATÓT

rendezünk zenére felvonuló próbakisasszonyokkal!

MAGYAR DIVATCSARNOK

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 72-74

Szemben a diktatúrás törekvésekkel, a nagytökével és marxizmussal — népi politikát

— A független kisgazdapártnak — mondotta — az a történelmi szerep jutott ebben az országban, hogy a haladást szolgálja a rend és szabadság, a törvényesség és alkotmányosság minden törvényes és tisztességes eszközeivel. (Éljenés, taps.) Mi a magunk politikáját röviden ebben foglalhatjuk össze: népi politikát követünk. Ez a népi politika szemben találja magát a megszerzett nagytökének sokszor kíméletlen használatát, a másik oldalon az osztályharc jegyében megszerzett szociáldemokrata marxista politikát, nem azért, mintha mi teljes erővel nem akaránk a munkásérdeket szolgálni, hanem azért, mert ezt nem az osztályharc jegyében, hanem a szociális érdekeket önként szolgáló nemzeti állásmódozások jegyében akarjuk megvalósítani. Ha az állam megteszi kötelességét a dolgozókkal szemben, ha a »vér és arany« dilemmában a magyar államhatalom a vér mellé áll és az arany kíméletlen uralmával leszámol, akkor nincs joga ebben az országban senkinek osztályharcot folytatni vagy osztálypártot alakítani, mert akkor a nemzet egyetemes érdekét szolgálja valamennyiünknek kötelessége. (Taps.) Szembenálunk és fogunk is állani tehát a nagytökével, annak használatával szemben, amely nem teljesíti szociális kötelességét, szemben állunk a marxista ideológiával is, de szemben állunk min-

ellenszenves az emberek lelkében, de az új eszmék még kiforratlanul kavarnak, a régi világ az újjal nem tud kiegyezni, ezért van ez a folytonos izgalom ebben az országban. A régi világ már meghalt, az új világ még mindig nem tud megszületni. (Taps.)

Eckhardt ezután az egyes nemzetekben történt átalakulást ismertette. Magyarországon az a kérdés, hogy fejlődés vagy forradalom legyen-e az útunk. A magyar nép a békés fejlődést követeli, elutasítja a forradalmat.

den néven nevezendő diktatőrikus és parancsuralmi törekvéssel is ugyanilyen kérlelhetetlenül. (Viharos taps.) Különben a magyar nemzet elveszíti létjogosultságát és történelmi hivatottságát itt a Duna völgyében. Ha az erösök rászakad erre az országra, ha bármilyen parancsuralmi rendszer dönti le a nemzet szabadságideáljait, akkor mi nem a nagyobb szabadságnak, hanem a nagyobb szolgátságnak válhatunk földjévé, elveszítjük az elszakított részek lakosságára és területére gyakorolható vonzóerőt, elveszítjük a tiszteletet és becsületet, mely csak szabad nemzeteknek jár ki, de a szolgátságot nem illeti meg. (Ugy van.) Elveszítjük a magyar léleknek önértéket, magabizását, a magyar falu népének öntudatát, amely nélkül békében és háborúban ezt a nemzetet ezer éven keresztül soha, de soha fenntartani nem lehetett volna.

— Szembenálunk tehát, mint a nemzet jobb jövőjét fenyegető tragikus végzet, azokkal a most divatos parancsuralmi törekvésekkel, amelyekkel nagy ígéretések és sokszor komisz fenyegetések vagy erösök formájában ezt a nemzetet megtevesztetik próbálják. Aki erőszakot hirdet, az a rend felforgatását hirdeti (úgy van) és akár a szélsőjobbról, akár a szélsőbalról, aki erőszakot hirdet, az szemben fogja magát találni a magyar falu önértékes és szabadságszerető

tömegeit. (Viharos taps.)

— De ebben a sorsdöntő órában együtt tudunk működni a nagy célok megvalósítása érdekében mindenkivel, akik az imént említett két ellenkező tábor között ennek a politikának szolgálatába beállíthatók.

— Mi nem törekszünk pártmonopóliumra, semmiféle pártnak a hatalomba való jogos részesedését nem kívánjuk kétségbevonni, de ugyanazt a jogot követeljük a ma-

Debrecenben kéri szóval mondom...

— Kiváltképpen itt Debrecenben kéri szóval mondom: ha valaha nem volt szabad szilánkokra, ízekre széthullni engedni ezt a magyar polgári társadalmat, az Istenre kérlek benneteket, most fogjatok össze, ne engedjétek a debreceni lelket, a hajdú fővárost, a szabadság gondolatának ezt a hagyományos fellegvárát egy olyan szél-

Darányi személye kiváltképpen alkalmas...

— Ha azt kérdezik, hogy hát ezt a nagy nemzeti keresztyén összefogást, amelyre feltétlenül szükség van, hogy népi politikánk megvalósulhasson, ki fogja megvalósítani, azt mondom, hogy én Darányi személyét erre kiváltképpen alkalmasnak látom. Alkalmasnak látom azért, mert korrekt ember (úgy van, úgy van), mert ura a szavának (úgy van), mert komoly hittel és meggyőződéssel nem uralkodni akar ebben az országban, hanem szolgálatot teljesít a nemzetnek, amikor kötelességét végzi. (Ugy van, zajos taps.) Alkalmasnak látom az egyéniségét azért is, mert senki órá nem haragszik, nincs is okunk, hogy haragudjunk. Kiegyenlítő, mérsékelt, nyugodt egyéniség, aki a különböző pártokat összehangolni és a különböző nemzeti erőket egy nagy, erős és komoly összefogásban egyesíteni valóban predesztinált, elsőrendűen hivatott és mai állásánál fogva, úgy érzem, kötelezett személy is ebben az országban. (Ugy van, zajos taps.)

— Mi ebben az összefogásban

Sodronyagybetétel

NEUMANN, Péterfia ucca 19.
legjobb minőséget készít

gunk számára is mindenkitől, annak a falusi népnek számára, melynek az eddigi politikában a teherből aránytalanul nagy rész, a jövedelemből aránytalanul kicsiny rész jutott. (Taps.)

bomlott, lelkileg kusza, zilált politikai életet élni, mint amilyenben — sajnos — most él. Régióta hirdetem ezt az országos politikában is, mert sürget az idő, nyakunkon a nyomorúság, népünk kezdi elveszíteni türelmét és a reformokkal akkor kell jönni, amíg nem késő, mert ha késő van, hiába jövünk vele. (Ugy van.)

csak egy esetben vehetünk részt, ha elveink teljes szolgálatát, érvényesülése ebben a keretben biztosítva van. A magyar falusi tömegeknek a józanságát, a hallatlan életerejét, de a magyar fiatalság és értelmiség szellemi felkészültségét is az alkotó munka javára szívesen állítjuk sorompóba.

— Felvetődik a kérdés, mikor kerülhet sor egy ilyen együttműködésre. Erre is világos és határozott választ akarok adni. Nem előbb és nem később: az általános titkos választójog törvénybeiktatása alkalomával. (Viharos taps, éljenés.)

— Aki a titkos választójogot becsületesen kívánja, az barátja a népnek, az nem fél a néptől, az a nép akaratát tisztelettel hajlandó szolgálni és nem felülről lefelé uralkodik, nem baszkodik, nem lábball tipor a lelkeken, hanem a nép érdekét becsületesen szolgálja hajlandó. Az erőszakot hirdető pártoknak bizonyos mértékig ma azért van divatjuk, mert vannak számosan ebben az országban, akik a népi politikától félnek és hozzáteszem, joggal félnek. Az intelligenciának az a része, mely a népet csak erőszakkal tudja a maga politikája szolgálatába állítani, joggal fél attól a politikától, melyet mi hirdettünk, mert az intelligenciának ez a része ezt a hatalmat a titkos választójog alapján gyakorolni nem lesz képes és most bekapaszkodnak azokba a külföldi importált politikai gondolatokba, amelyeknek uralomra jutása esetén ők újból erőszakkal tudnának a nép felett hatalmat,

Okvetlenül nézze meg!

a páratlanul mulatságos bonyodalmakkal telt

vígjátékot: a

Harcias hölgyek-et

Jean Harlow, William Powell, Myrna Loy
és Spencer Tracy főszereplésével a

Hungária

filmszínházban.

Előadások: Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor

Az első előadás mérsékelt helyárakkal.

Az Apollóban

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 ó.

UTOLJARA

INKISINOFF

tökéletes művészi alakításával

A Volga hajósa

Többi szereplők: Pierre Blancher, Vera Koréne, Charles Vanel.

Kisérő: 120-as tempó.

Steyr-Waffenrad
Csepel Csoda stb.
kerékpárokban
és alkatrészekben
Keszler mindenkinél
olcsóbb
Széchenyi utca 1. sz.
alacsony részlet,

basáskodást gyakorolni. (Nagy zaj. Le veltük!)

— Megvagyok győződve, ebben a nehéz küzdelemben, amelyet a mi pártunk évek óta folytat, az eredmény el fog dőlni még ebben az esztendőben. (Éljénzés, közbeszólások: segítse az Isten.)

— A mai helyzet sokáig nem tartható fenn. Akik diktatúrát, akik akár jobb, akár baloldali fordalmat akarnak, akik osztályharcot akarnak, akik ezt a nemzetet darabokra karják tépni, azoknak nincs helyük ez építő szándékú összefogásban, a többi pártot, illetőleg a többi pártot ilyen tekintetben kifogástalan részét testvérpártot tekintettük, annak tekintjük és fogjuk tekinteni mindenkor. (Helyeslés.)

Nem értem, mi van ma Debreczenben

— Pár szóval szeretném a debreceni társadalmat arra kérni, hogy telki harmóniáját minél alaposabban helyreállítva, ebből a küzdelemből vegye ki azt a kelet részét, amely ennek a Debreczen városnak a magyar életben, a magyar történelemben mindig joggal kijár. Őszinte ember lévén, világosan megmondom: nem értem, mi van ma Debreczenben. Miért van az a tömérdék ellentét? Miért nem tudnak a hasonló gondolkozású emberek közelebb jutni egymáshoz? Miféle nyomott, fojtott, rossz levegő ily meg ezt a politikai életet? Miféle hagyaték ez? Miféle gázok ily meg itt a szabad élethez, szabadsághoz szokott emberek levegőjét? Az a friss szél, mely a magyar falvakból kell, hogy ide befújjon, fújja szét ezeket a mérges gázokat és fogjon össze a társadalom, amely hivatva van a Tiszántúlról vezetni a nagy ébredést, amelyet feltartóztatni soha senki ebben az országban nem lesz képes.

Hosszantartó viharos taps, éljénzés kísérte Eckhardt szavait.

ÜNNEPÉLYES KÜLDÖTTSEG ADTA ÁT ECKHARDT TIBORNAK AZ EGYETEMI KÖR DISZOKLEVELET.

Debreceni tartózkodása alkalmával az Egyetemi Kör vezetősége, élén Kiss József elnökkel, adta át beszéd kíséretében a díszoklevélről szóló díszoklevelet Eckhardt Tibornak.

— Az ifjúság nem folytat párt-politikát — mondotta — és nem üz személyi kultuszt, hanem az elvek jegyében foglal állást, amikor az Őr zászlója alá sorakozik. Jól esik tudnunk, hogy nekünk, akik itt Debreczen

— Ha fáradt és izgalom, ha a heshan feszülés érzése kizozza és gyakori lélelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges belgázejlődést s elhárítja a vértódu lásokkal. Az emésztőszervek bántalmának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a heshan keletkező mérgek okoznak a Ferenc József víz kitünően beválik. Az orvosok ajánlják!

ben, egy felsőbb irányítástól mentes, spontán ifjúsági közvélemény kialakításán dolgozunk, e törekvésünkben Önben patrónust nyertünk. Kérjük Önt, ne térjen le senki kedvéért arról az útról, amelyen most halad, mely a nemzeti demokratikus Magyarország megvalósulása felé vezet.

Eckhardt Tibor válaszában meleg hangon köszönte meg az ifjúság bizalmát s hangsúlyozta, hogy a magyar tanulóifjúság megértette, hogy a falu magyar falusi nép mellett a helye, amelynek szüksége van az intelligenciára, amely nélkül nem képes saját

Silk hernyóselyem harisnya „Holiday” a piac szenzációja

erőt kibontani.

Az ifjúság lelkesedéssel fogadta Eckhardt beszédét s utána Eckhardt Tibor hosszabban elbeszélgetett az Egyetemi Kör küldöttségével.

x Arcfehérlő „AREKLOSZ” pattanás és miltesszer ellen Takács drogériából. Csapó u. 95.

A világ minden ség több mint 40 országában ismerik és dicsérik a háziasszonyok a Persil-t.

A Tiszántul sérelmeit tették szóvá az utügyi nagygyülésen

„A tiszántuli kérések követelések is lehetnek, mert jogosak”. — Az uthalózat tekintetében a Tiszántul van a legrosszabb helyzetben.

A vármegyeháza dísztermében Rakovszky Iván elnöklele alatt tartották meg az ötödik utügyi nagygyületet, amely iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A hat tiszántuli vármegye vezetői felvonultak és megjelent Tasnády Nagy András, Dálnoki Kovács Gyula államtitkár is, hogy meghallgassák a Tiszántul panaszait. Az értékes előadásokat, felszólalásokat 19 képviselő is végighallgat

érdekében. — A jó utnak nemcsak a turista forgalmat kell szolgálnia, hanem a mezőgazdaságot, ipart, kereskedelmet, tehát a gazdasági életet a maga összes vonatkozásaiban. De egyben szociális probléma is az ut. Főleg a jó ut. A kistermelő közelebb jut a piachoz, a hatóságokhoz, és a jogvédelemhez. Minthogy közegészségügyi szempontból sem mellékes a jó ut, az orvost és a kór-

akkor elsősorban az u. n. bekötő utak ügyét kell szóba hoznom. 1930-ban még 1013 község és lakott hely nélkülözötte az országos uthalózattal való összeköttetést.

— Eddig takarékoskodtunk az utaink karbantartása terén, ez a takarékoság azonban végredményben pénzpozitív lánshoz vezetett, mert a leromlott utak helyrehozatala sokkal több pénzt emészt fel, mint amennyibe ezen utaknak az évről-évre történő karbantartása került volna.

— Az elhanyagolt, a rossz, a gyalázatos ut középkori állapot. Kint a falvak sáros utcáin, azokon a tanyákon, ahol ősztől tavaszig megszünik a nagyvilággal való összeköttetés, hogyan fejlődnek szellemi kultúra és hogyan erősöd-jé ka gazdasági élet? Mi utat és pedig jó utat akarunk és ezzel szolgáljuk az ország kulturájának és gazdasági fellendülésének az érdekeit.

Báró Urbán Gáspár a Tiszántul utjairól beszélt. Az állami utak hosza igazságtalanul oszlik meg, a Tiszántul etekintetben mostoha-gyermek és éppen ezért a törvényhatóságokra olyan feladat hárult az utépítés és az ut karbantartás terén, amelynek a törvényhatóságok csak elégtelenül tudnak megfelelni. Mindebből következik, hogy átkelő utszakaszok kiépítését a törvényhatóságok csak akkor végezhetik el, ha az állam az egyes törvényhatósági fontosabb utakat állami kezelésbe veszi át anélkül, hogy ezzel hozzányulna a törvényhatósági utalapot jövedelméhez.

Az ország tiszántuli részében megfelelő elsörendü uthalózattal egyáltalán nem rendelkezünk. Nincsenek megfelelő müutaink sem, tehát nem lehet szó bekötő utakról, mert hisz nincs hová ezeket az utakat bekötni.

Majd báró Urbán Gáspár részletesen felsorolta azokat az utakat, amelyekre a Tiszántulnak sürgösen szüksége volna. Azután beszélt a Tiszántul hid-problémáiról, a hidvámok és az utvámok ügyéről.

Haag Dezsö főmérnök az utügy pénzügyi problémáiról beszélt. El-lenzi a vállalkozói hitelezés rendszerének fenntartását, mert hitelezéses munkát csak a bankkapcsol-

Csere-bere

* CSAI HOLGYEKNEK! *

Kapható:

Benyáts ÁRUHÁZ

ta. A gyületést Fáy István főispán nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a gyülésen megjelenteket, elsősorban a kormány képviselőjét, Dálnoki Kovács Gyula államtitkárt.

A megnyitó beszédet Rakovszky Iván volt belügyminiszter tartotta, aki többek között a következőket mondotta:

— Az Utügyi Nagygyülésnek az a feladata, hogy a közigazgatási hierarchia által egymástól izolált tényezőket egymással és ezeket viszont a gazdasági érdekképviseletekkel és a társadalommal összehozza, gondolatok cserélődjenek ki, eszmék idomuljanak egymáshoz, akaratok találjanak közös utirányra, és az így létrejött egységes hangulathól végül is tett szülessék a magyar utügy fejlődése

ÖN már nem kényszerül olyan gombot, vagy csattot hordani, amely „ugy ahogy” illik ruhája szövetéhez, mert a szabaddalmazott „CSERE-BERE” gombokat és csattokat bárki, pillanatok alatt önmaga állíthatja össze saját ízlése szerint. 7000-NÉL TÖBB SZINVALTOZATTAL szívesen állunk rendelkezésére

házat viszi közelebb a beteghez.

— Elodázhatatlanul szükség van a főútvonalokról leágazó, vagy azokat körívszerűen összekötő, szintén modernül át- vagy megépített utakra is. Az utak átépítésének és modernizálásának kérdésénél viszont nem szabad elhallgatnunk, hogy utaink általában igen keskenyek. Keskenyek a köves utjaink is, már pedig gazdaságosság szempontjából sem kívánatos a keskeny kópályájú utaknak a fenn tartása. Ezeknek a keskeny kópályájú utaknak nagyon rövid is az élete. Tehát

a keskeny kópályával épült utak kikövezett sávjának programszerű, céltudatos, országsszerte történő kiszélesítését is kérnünk kell. Ha pedig új utak építéséről beszélünk,

Igazi magyar művészetet láthat a Déri múzeumban Ruitkay György és Nyíry Lili festmény és szobor kiállításán.

lat biztosíthat, amely viszont néha háromszor is szerepel a kalkulációkban!

**Kirchknopf Ernő az autógyé-
denforgalmi vonatkozásairól be-
szélt.**

— Legértékesebb idegenforgalmi
elem az autós. Idegenforgalmunk
hozamát 1935-ben 32,5 millió pen-
gőre becsülték.

**Magyarországon 1935. évben
133.189 idegen fordult meg.
Ezek közül 106.001 utas gépjár-
művön érkezett hazánkba.**

**Dálnoki Kovács Gyula államtit-
kár rövid beszédében utalt arra,
hogy a költségvetésben nincs elég
terület utépítésre, hogy minden
igényt kielégíteni tudjanak, de a
kormány elhatározta, hogy na-
gyobb utépítési programot haj-
végre.**

**Kállay Miklós ny. miniszter ar-
ról beszélt, hogy a Tiszántul az
utak hiánya miatt elzárt terület
és gazdaságilag súlyos helyzetbe
került. Nem lehet így hagyni to-
vább a Tiszántult. Főleg gazdasági
célú szolgáló utakat kell építeni.**

**A nyugati részek favorizálását
nem szabad megfigyelni a Ti-
szántul súlyos helyzetbe került
lakóival. Egyenlő szállítási ta-
rifát kell alkalmazni, mint azt
Lengyelországban bevezették,
kárpótolni kell valahogyan a
Tiszántul népét, hogy a szállí-
tási differencia veszteségét ne
érezze meg.**

— A tiszántuli kérések követelé-
sek is lehetnek, mert jogosak, —
fejezte be beszédét.

**Sesztina Jenő felsőházi tag a ti-
szapolgári hid megépítését sürgette
és a tisztifüredi utnak állami ut-
ként való kezelését.**

**Losonczy István képviselő, a Ti-
szántuli Mezőgazdasági Kamara
elnöke hosszabb beszédében foglal-
kozott a Tiszántul sármalmos hely-
zetével, az utak hiányával és rá-
mutatott arra, hogy**

**a Tiszán nincs elegendő átve-
zető hid és nagy területek alig
megközelíthetők.**

**Sürgette az intézkedést, hogy a
vármegyéket összekötő utakat
építsék ki. A Hortobágyon átveze-
tő utba a hevesi ut nem kapcsoló-
dik, mert hétkilométeres szakaszt
nem akarnak megépíteni a heve-
siek.**

**Debreczeni Jenő a keskeny kő-
utak javítását, szélesítését tette
szóvá. — Erdei István rámutatott
arra, hogy ha a céladónak tekintik
az autós- és benzindót, akkor meg-
oldható az építkezés, de úgy kelle-
ne megoldani, hogy a magyar
munkások kapjanak jobb fizetést
és ne a vállalkozók tegyenek zse-
be nagy nyereségeket. Hazai
anyagból, hazai munkásokkal kell
építeni az utakat s főleg gazdasági
utakat, mert itt még azokra van
szükség.**

**A gyűlés táviratilag üdvözölte
Daranyi miniszterelnököt, Fabinyi
és Bornemisza minisztereket. Vé-
gzetül elfogadták a következő ha-
tározati javaslatot:**

HATÁROZATI JAVASLAT

A nagygyűlés örömmel állapítja
meg, hogy a kormány programja-
ba vette utahálózatunknak, a mo-
dern közlekedés igényeinek meg-
felelő kiépítését és fenntartását.
Ugyanakkor azonban a nagygyű-
lés sajnálattal kénytelen megál-
lapítani, hogy nemesak a régi, még
át nem épített, de az újabb épült
modern utaink egyes szakaszai is
romlásnak indulnak.

Ez utóbbi körülménynek az okát

a nagygyűlés abban látja, hogy az
utaink karbantartására előirány-
zott összeg távolról sem elegendő
a modern utak fenntartására, még
kevésbé régi utaink átépítésére.

Epp ezért szükséges, hogy meg-
felelő összegek álljanak rendelkezé-
zésre, hogy utaink a korszerű és
biztonságos közlekedés követelmé-
nyeit minden tekintetben kielégít-
sék.

Szükséges, hogy a főforgalmi
utak melletti telepítések és építé-
sek — a közlekedés és közbizton-
ság szempontjaira való tekintettel
— egységes szabályozást nyerje-
nek az egész országban.

Kimondja továbbá a nagygyű-
lés, hogy kívánatosnak tartja,
hogy a közutak utépítési tervét, az

Kifogták az eltűnt múzeum- igazgató holttestét a Dunából

Negyven pengőt és három fizetési felszólítást találtak zsebében.

**Ernst Lajosnak, az eltűnt buda-
pesti múzeumigazgatónak rejtélye
a tegnapi napon megoldódott. Rá-
keve közelében kifogták holttestét
a Dunából. Mint ismeretes, Ernst
Lajos, akit félmilliót kitevő nyo-
masztó adóssága, uszorakamatra
felvett kölcsönét szorongattak, —
március 23-án éjjel römizés után
elment a Fészekből s nem tért haza
lakására.**

A csendőrök a holttestet a rác-
kevei temető halottasházába szál-

lították. Itt megvizsgálva, az in-
gen E. L. monogramot találtak. A
zsebében egy hamis fogsor, 40 pengő
és három felszólítási levél volt.
Három váltótartozásról szóló ügy-
védi felszólítás.

A talált tárgyakból kétséget ki-
záróan megállapították, hogy a
halott nem más, mint a Budapest-
ről titokzatos körülmények között
eltűnt Ernst Lajos múzeumigaz-
gató. Teljesen egy hónapig hevert
vizben a holtteste.

Catarau halálos ágyán beismerte, hogy ő küldte 1914-ben a pokolgépet Debrecenbe

**Bukarest, április 24. Most 23 év
múltán, kiderült a titok, hogy ki
követte el 1914 február 23-án Deb-
recenben a pokolgépes merényle-
tet Miklóssy István hajdudorogi
görögkatolikus püspök ellen, ami-
kor — mint emlékeztetés — a rob-
banás három embert megölt, de a
püspök csodálatosképpen nem se-
besült meg. Akkor a rendőrségi
nyomozás egy Ilie Catarau nevű
románra terelte a gyanút, aki
azonban idejekorán elmenekült. A
vizsgálat megállapította, hogy ez
az ember Bessarabiából való, Ro-
mániába vetődött el és a román**

**nacionallisták előharcosa lett. Az
utolsó nyom Ploestibe vezetett, az-
óta Catarau eltűnt.**

Most a bukaresti Unversul táv-
íratot kapott San Franciscoból
Ilie Catarautól, hogy halálán van s
vezekelni akar. Beismeri, hogy a
debreceni bombamerényletet ő kö-
vette el s jelzi, hogy 20.000 lelt kül-
dött a szerkesztőség címére, kéri,
hogy ezen az összegben vásárolja-
nak koszorúkat és helyezzék azo-
kat I. Károly király, Ferdinánd
király és a román nemzeti eszme
elhunyt harcosainak sírjaira.

Hüttl Tivadar az Orvos- szövetség diszelnöke

A Magyar Országos Orvosszö-
vetség Debreceni Városi Fiókja a
tagok nagy érdeklődése mellett
tartotta szombaton évi közgyűlé-
sét.

**Erdélyi Pál főorvos, egyetemi
magántanár nyitotta meg a köz-
gyűlést. Meleg szavakban emléke-
zett meg a kamarai elnökséggel
kapcsolatban türelhetlensége miatt
lemondott Hüttl Tivadar elnök ér-
deimeiről, akinek személyében meg-
találta a fiókszövetség azt a veze-
tőt, akire szüksége volt. Ismertette
a fiókszövetség elmúlt esztendőjét,
rámutatott az orvostársadalom sú-
lyos helyzetére. Hangoztatta a szö-
vetség hivatását a kamara fenn-**

állása mellett is.

**Dóczy Gedeon főtitkár jelentésé-
ben kimutatta, hogy a fiókszövet-
ségnek 218 tagja van. Sajnálattal
emlékezett meg Hüttl Tivadar el-
nök lemondásáról, aki hihetetlen
ügybuzgalommal, fáradtságot nem
ismerve minden munkából kivette
részét. Fájdalmas veszteség távo-
zása, melyet a kényszerítő körü-
lmények hoztak létre. Ezután **Pál-
my István** pénztárosi jelentését és
előterjesztését vette tudomásul a
közgyűlés **Bohn Edének** a számviz-
sgálóbizottság nevében ismerte-
tett jelentésével együtt.**

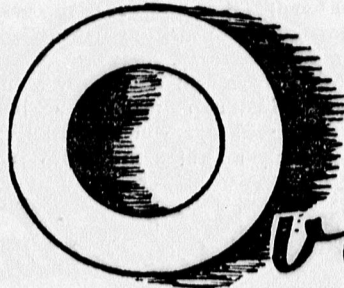
Dóczy Gedeon főtitkár indítvá-
nyozta **Hüttl Tivadar** diszelnökké

Gyermekek Kedvence

reggellire-uzsonnára az Ovomaltine-s tej.

Az Ovomaltine a gyermek csontjainak, ide-
gének, izomzatának felépítéséhez szükséges
tápértékeket és vitaminokat töményen, kel-
lemes alakban, jóízű ital alakjában szolgáltatja.
Ovomaltine javítja a táplálkozást, vérré és
hússá válik.

Az erő és egészség forrása!

Ovomaltine

Kaphatók az összes gyógyszerárakban, drogériákban és fűszer-
üzletekben

utfenntartás programja és mind-
ezekkel kapcsolatos költségvetési
irányzatok, rendszeresen közöltes-
senek a nyilvánossággal.

**választását, melyet óriási lelkesé-
dással egyhangúlag elfogadott a
közgyűlés.**

Hüttl Tivadar professzor meg-
hatott hangon köszönte meg a bi-
zalomnak spontán megnyilatkozá-
sát s ígéretet tett arra, hogy a fiók-
szövetség ügyeit mindenkor szívén
viseli. Lemondásom egyedüli oka —
hangoztatta — az, hogy a kamara
és szövetség irányítása egy ember
munkaerejét meghaladja.

Ezután megejtették a tisztúji-
tást, mely szerint előkké **Brokés
Győzőt** választották meg, akit **Er-
délyi Pál** alelnök üdvözölt. **Brokés
Győző** megkapó szavakban közön-
te meg a bizalmat s munkásságá-
nak főbb programjait a fiatal orvo-
sok helyzetének javítását, az orvosi
gazdasági érdekek megvédését, or-
vosszövetségi kórház felállítását,
ahol magánorvoslással foglalkozó
orvosok betegeiket elhelyezhessék
— jelölte meg, majd a nagy tetszés-
sel fogadott beszéd után a közgyű-
lést bezárta.

Filléresgyors Miskolcra

május 2-án. A menettérti jegy ára
P 3.10. Jegyek kaphatók a Menet-
jegyirodában.

DR SCHMIDT LAJOS ÉS DR NAGY GEZA EGYETEMI RENDKIVÜLI TANÁR CÍMET KAPOTT

**Budapest, április 24. A kormány-
zó a kultuszminiszter előterjeszté-
sére dr Schmidt Lajos fizetésnél-
küli egyet. adjunktus tanárság-
nak és dr Nagy Gézának Biharvár-
megye berettyóújfalui gróf Tisza
István közoktató igazgatófőorvos-
sának, debreceni m. kir. Tisza Ist-
ván tudományegyetemi m. taná-
roknak az egyetemi oktatás, vala-
mint a tudományos szakirodalom
művelése terén szerzett érdemeik
elismerésül az egyetemi rk. tanár
címet adományozta.**

DR PINTÉR JENŐ FŐIGAZGA- TÓT A DEBRECENI EGYETEM DISZDOKTORÁVÁ AVATJÁK

A kormányzó a kultuszminisz-
ter előterjesztésére megengedte,
hogy a debreceni Tisza István tu-
dományegyetem dr Pintér Jenő
budapesti tankerületi kir. főigaz-
gatót, címzetes ny. r. tanárt, a ma-
gyar irodalomtörténet tudomá-
nyos művelése által szerzett kiváló
érdemeinek elismerésül a bölcsé-
szettudományok tb. doktorává
avassa s részére a tb. doktori okle-
velet kiszolgáltassa.

Wolfner

kerékpárgumi

Főelárusító:

Földes Sándor
Debrecen, Püspöki palota

V E Z E T

Stiria, Puch, Csepel kerékpárok és motorok részletre is olcsón

Maklárty Károly püspök és Harsányi Pál esperes avatják fel a Kossuth uccai templom új harangjait

Pünkösöd másodnapján fejeződik be a Kossuth uccai egyházzrész ünnepe.

A Kossuth uccai egyházzrész női bizottsága Konez Aurélné és Baja Mihály lelkész elnöklésével ülést tartott a régi Dóczy intézetben, nagyszámú közönség jelenlétében. Örömmel vették tudomásul Baja Mihály lelkész jelentését a templom 50 éves jubileumi ünnepeiről, mely a szépen megújított templomban fényes sikerrel folyt le. A művészi benső díszítéssel ellátott templom a debreceni gyülekezet körében általános meglepetést váltott ki.

A női bizottság elhatározta, hogy pünkösöd másodnapján felavatják a világháborúba elvitt három harang helyett a Kossuth

uccai egyházzrész által rendelt két új harangot. A harangszentelés pünkösöd másodnapján reggel történt. A harangokat Maklárty Károly püspök áldja meg, az ünnepi beszédet pedig Harsányi Pál békébánati esperes tartja. Ugyanaznap este a női bizottság ünnepi vacsorát rendez, amely egyszersmind bezárása lesz a Kossuth uccai egyházzrész ünnepeinek. Ezzel a női bizottság felteszi a koronát arra a szép munkára, amelyet három évvel ezelőtt kezdett meg, amikor dr. Baltazár Dezső püspök elé ötven tagu küldöttséget vezetett és kérte a templom renoválását.

Rugonfalvy Kiss István érdekes becsületsértési pere egy pesti ügyvéddel

Igen érdekes becsületsértési pert tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni büntetőjársbíroságon dr. Szalmáry János járásbíró. A per vádlottja dr. Rugonfalvy Kiss István debreceni egyetemi tanár, míg a sértett egy ismert budapesti ügyvéd dr. Nemes Nagy Mihály, a Községi Takarékpénztár ügyésze.

Az előzmények a következők voltak. Egy hosszú perben dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár megbízta dr. Nemes Nagy Mihály budapesti ügyvédet, hogy a budapesti tárgyaláson őt képviselje. Ha megnyeri a pert, akkor az alperes terhére megítélt ügyvédi költség az övé és azonkívül ő is honoráriumot helyeztet kilátásba. A perben dr. Nemes Nagy Mihály részére a budapesti tábla 400 pengő perköltséget ítél meg, melyet dr. Rugon-

falvy Kiss István tulsoknak talált. Három részletben fizetett 50 pengőt, összesen 150 pengőt, a fennmaradó 250 pengőt azonban többszöri felszólításra sem volt hajlandó megfizetni. Erre dr. Nemes Nagy Mihály az ügyvédi költség fejében beperelte az egyetemi tanárt. Az egyik debreceni ügyvéd vezette a végrehajtási pert. Egy napon meg is jelent az egyetemi tanár lakásán a végrehajtóval és foglaltak. Kinos volt a szituáció, mert ez alkalommal az egyetemi tanár nem volt otthon és többen várakoztak rá. Közben hazajött dr. Rugonfalvy Kiss István és magából kikelve a következőket mondotta a vádirat szerint:

»Nincs olyan cudar zsidó fiskális, aki így járt volna el velem, mint dr. Nemes Nagy Mihály, aki pedig egy szál kabáthoz menekült, én segitettem pozícióhoz.«

Emiatt a kitételek miatt indult meg az eljárás dr. Nemes Nagy Mihály feljelentésére az egyetemi tanár ellen.

A szombati napon megtartott tárgyaláson dr. Rugonfalvy Kiss István egyetemi tanár kijelentette a bíró békítési kísérletére, hogy nem hajlandó bocsánatot kérni a sértettől.

Elmondotta, hogy nem így mondotta a becsületsértő kifejezést.

Az mondottam, hogy »ha a legutolsó zsidó fiskalist bíztam volna meg az ügyemmel, az sem tette volna ezt velem, mert azal irásban állapodtam volna meg«.

»Ezt nem vártam tőle, amikor én segítségére voltam.«

A bíróság nem hozott ítéletet az érdekes ügyben, mert még két tanut kihallgatnak.

Ma délelőtt 10 órakor lesz a kamara-kerületi építőipari nagygyűlés

Mint tudott dolog, az építőiparosság évek óta nagy harcra folytat munkaalakmakért és minden törvényes eszközt felhasznál arra, hogy ez irányú akciói sikerre vezessenek.

Sajnos, sem köz, sem magán-építkezés nincs Debrecenben, legalább is oly mértékben, mely a hatalmas számú építőiparosságot foglalkoztatni tudná és így a folytonos reménység nélkül egyébbé jutni nem tud. A mai nagygyűlés melyen résztvesznek a Kamara-kerület összes ipartestületeinek kiküldöttei, de amelyre meghívást nyertek a minisztériumok, képviselők, a helyi hatóságok és intézmények vezetői, testületei, stb. méltó kifejezése lesz annak az óhajnak, hogy munkát, minél több munkát juttassanak a munkátlan iparosságnak,

nemkülönben a hozzájuk kapcsolódó szakmáknak.

A nagygyűlés ma, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel lesz megtartva az Ipartestület dísztermében, amelyre az érdekelt ipari szakmák — saját ügyük védelmében — nagyszámban fognak felvonulni.

x Szeplő és májfolt ellen „Róza” arckenőcs, 1 doboz 1.20 fillér. Kapható: Jóna és Jóna drogéria, Kossuth ucca 6. szám.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: „Préri-betyárok”. — Kisérő műsor: Kubaj táncos — Carlo Lombard főszereplésével. Előadások: 3—5—7—9 órakor!

Eső raglán 13.80
gumirozott, remek szabással
8 különféle színben P

Viharkabát sátorlapból 16.80
minden méretben P

Viharkabát autótető 23.80
vászonból, szavatolt vízmentes P

Szövet raglán drap és szürke színben, eső álló lódenből 29.80
P

Szabott ár! — 5% fiz. engedmény. — Nem vagyunk hitelszervezetben.

GRÜNFELD

Adolf és Társa

Kistempom mellett.

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)

felülmulhatatlan
katarrhusok, asztma,
tüdőgyulladás és
szívbetegségeknél,

Egyedülálló klíma, bevált gyógyforrások, természetes szénsavas fürdők, pneuma, kamrák, inhalatoriumok. Fürdőidény május—szeptember. Teljes pensió Schilling 6-tól. — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrassy út 28.) útján.

EMERGÉ kerékpárgumi győz!

EMERGÉ
a hozzáértő kerékpáros gumiabroncsa

Feléd nézek

Mély szeméddel csókolgatsz meg,
Mikor feléd nézek
Félisteni lélek.

En most drágám imádkozok,
Száll a lelkem egyre
Fekete szemedbe.

Hevit a csók és kedv emel,
Megdának ezek
A fekete szemek.

Ifj. MADAY PAL.

Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csánki Gábor, Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Szabados László, Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Kosdy János, délután 5 órakor Pókos Ferenc, Arpad téri templomban délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet, dr Soós Béla, 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor, Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János, Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Varga Tibor hh. Kerekstelepi templomban délelőtt 10 órakor Erdélyi Mihály, délután 3 órakor Benkő Károly, Wolaffkatelepen délután 3 órakor Orosz János, Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Görömbey Zoltán, Csapókerthben délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Ujlaki Béla, Nyulason délelőtt 10 órakor Gyórfy Sándor, Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád, Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre, Allóhegyen délután 2 órakor Bárdi Ferenc, Belső-Ohaton délelőtt 8 órakor Siposs Imre, Nagyeserén délelőtt 11 órakor Biró Béla, Sámsoni uton délután 3 órakor Szabó László, Elepen délután 2 órakor Rápolthy Árpád, Fancsikán délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre, Halápon délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc, Pipóhegyen délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc, Hegyesen délelőtt 10 órakor Rápolthy Árpád, Szikgáton délután fél 3 órakor Váry László, Nagyeserei lelkész-lakban délután 5 órakor Bárdi Ferenc, Ohat-Telekházán délelőtt fél 11 órakor Siposs Imre, Téglaskertben délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, Pallagon délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, Cucán délelőtt fél 11 órakor Váry László.

Nyolc havi börtön hamisításért és hamisítanuzásra való felbujtásért

Veres Bálint bérbeadta 24 holdas birtokát Loós Gábor debreceni lakosnak. Közben Veres meghalt és így felelősége perelte be a bérlet a nemfizetés miatt. A polgári perből büntető per lett, mert Loós egy általa hamisított oklevéllel azt igyekezett

igazolni, hogy Veres évenként elengedett 20 mázsa terményt a haszonbérből. Ilyen vallomástételre bírta rá R. Tóth Józsefet is, akit jogerősen elítéltek. Ezért Loóst 8 hónapi börtönre ítélték. A debreceni tábla helyben hagyta a büntetést. Az ítélet nem jogerős.

„Gépirótaxi” Tel. 34-56 (Gambrius útjáró) KERESKES GYÖRGY

Vállal levelezést, másolást és mindenféle gépiró munkát.

— Egyetemi istentiszteleten f. hó 25-én délelőtt egynegyed 12 órakor a Kollégium oratóriumában dr Vasady Béla professzor hirdet igét „A nyelv bünei” címmel.

— Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai róm. kat. templomban és kápolnáiban. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó, szentbeszédet mond ugyanő. A további szentmisék kezdete 11, fél 12 és fél 1 órakor. Kert-ségeken: Csapókerthben Kummergruber Emil piarista tanár. Homokkertben dr Rassovszky Kálmár piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László káplán. Angusza szanatóriumában Lengyel László káplán. Hajdusámsonban Novák Gyula s. lelkész. Józsan Szabó János dr. Macson Faragó László s. lelkész.

— Istentiszteletek a gör. szert. róm. kat. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. Délelőtt 8 órakor diákmise. 9 órakor katonamise. 10 órakor nagy szentmise, mise után alkalmas idő esetén buzaszenteselési körmenet. Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Bójtós Sándor.

x Vidékre és helyben 4 és 6 személyes modern kocsival személytűzáró vállalat. Temetési és privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34-37. Nádas.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 6-8-ig vallásos estély vegyeskar és zenezámokkal. Szerdán este 7-8-ig bibliaóra. Péntek este 7-8-ig imaóra.

Az ülő

életmód zavarja az emésztést. Székrekedés a vért beszenyenezi. Következménye fej- és derékfájás, aranyér. Önnek is mindig használna a DARMOL

— Az egyházrészek közös leánykonferenciája tegnap, szombaton délután megkezdődött. Mai programja a következő lesz: Reggel 8 órakor közös bibliatanulmányozás, 9 órakor istentisztelet a Kistemplomban, 11 és délután 5 órakor előadások a Kollégium dísztermében, fél 7 órakor szeretetvendégség a résztvevők számára. Helybeli református leányok számára semmi-féle részvételi díj nincs.

— Ma délután hat órakor lesz a Csokonai Kör Proust-ülése. Gyergyai Albert a déli gyorsvonattal érkezik Debrecenbe. A Déri muzeumban hat órakor kezdődik a Csokonai Kör felolvasó ülése a XX. század nagy francia regényírójáról, Proustról a következő műsorról: Megnyitót mond Oláh Gábor. Proustról előadást tart Gyergyai Albert. Proustból részletet olvas Kőműves Sándor. Jegyek 20 és 40 fillérért kaphatók a pénztárnál. Diákjegy 10 fillér. (:)

Csodás melleket

varázsolunk Princess 18-
zöinkkel és melltartóinkkal
GOLDSTEIN KAROLIN
cégnél, Miklós ucca 5 szám.

— A vasutasok „Szárnyaskerek” önképző és önszegélyező egyesülete f. évi május hó 9-én délelőtt 10 órakor a Barna u. 9. szám alatti szék-házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk. — Elnökség. (:)

Budapesten hódító lesz!

Csináltasson

„VIENNA” „chemiai tartós hullámot”

Quinté hölgyfodrász szalonban, Budapest, Rákóczi út 40. (Corvin) nal szemben. Hajfestés, kozmetika — Fiók Siófokon.

— A gör. kat. Legényegylet 16 éves jubileuma. Május 2-án, vasárnap ünnepli meg a gör. kat. Legényegylet fennállásának 10 éves évfordulóját. Az ünnepség, amelynek díszfőnökségét a két gör. katolikus egyházmegye püspöke és az iparügyi miniszter vállalták fényes programmal fog lezajlani a gör. kat. iskola dísztermében. A díszközgyűlés szónoka v. Pintér József orszgy. képviselő, az orsz. kat. legényegyletek elnöke lesz. (:)

— A sikkasztó uzsorásnak 34 pengő kamatot fizetett 20 pengős kölcsön után. Schaeffer Ernő Sátoraljaújhegyen 20 pengős kölcsönt adott özv. Zöldi Józsefnek baromfivásárlásra. Fedezetül kapott 70 pengő értékű aranyeműt és a kölcsön után havi két pengő kamatot kellett fizetni. Az uzsorás ezt mintegy másfél éven át fizette is, összesen eca 34 pengőt és amikor a tőkét is kiakarta fizetni, hogy ékszerait visszakapja, kilúnt, hogy az uzsorás elsikkasztotta. Schaeffert uzsora és sikkasztás vétsége címen három havi fogházra ítélték, ezt a debreceni tábla helybenhagyta.

EGY

üres

helyiséget

keresek 3 hónapra
butor raktározására.
Írásbeli ajánlatot a
kiadóba kérek.

Pénzért — igénye legyen

Ön is Meteor csillárt vegyen

Gyári lerakat:

Piac ucca 9.

Családi értesítések:

Márkus Dávid műszaki főtanácsos
leányát
Pirit
eljegyezte
Verő (Weiszberger) Zoltán

Kovács Ágnes
Debrecen és
Dr. Rudas Imre
Debrecen (Dombrád) jegyesek.

Tormay Cecile
emlékezete

Irta: M. Nóra.

Elment. — Fény és lángugár övezte a végtelen magasságba szökkenő útját. Már ott áll az Ur előtt, szellemkeze fehéren izzik a zaslórúdon, mert oda is elvitte — ott is szöszölője imádtott nemzelének.

Köréje sereglenek az Ur angyalai és megsimogatják a földről vitt zászlot. Engedd meg Uram, hogy trónod elé tegyem ezt a zászlot, mint földi hazám egyetlen könyörgését!

Tekints le a térde hullottakra és emeld fel őket.

Csak azt kéri, amit Te adtál nekik, amit ezerévig könnyeikkel és vérukkal áztattak. Nekik nem kell a más földjéből egy talpalatnyi sem, nem kellett a muliban, nem a jelenben s nem kell a jövőben sem! Csak a régi hazájukat, csak azt add vissza Uram én Istenem! ... És az, aki földi életében sem főt, sem tétet nem hajtott azok előtt, akik elvették, akikől vissza akarta az ősi szent jogon ott Genfben s mindenütt amerre járt, — aki sohasem rimázkodott, most leborul miertünk az Ur előtt!

Tormay Cecile hazáját, nemzetét egész szívvel szerette. Egészségét, életét tette kockára érte. Kivételes zsenialitású íróművész és a legmagyarabb író volt. Sem előtte, sem utána nem lesz hozzája hasonló, mert ilyen csillog csak egyszer jön fel! Történelmünkben külön hely illeti a nagyok között is! Különös nagy érdeme egy egészen ritka minden hőstettnél nagyobb eszelekedete: összefogásra tudta bírni a legnehezebb időkben (1918—19) a nemzetet. Örök gyengeségünket, a széthúzást megfékezte és ezzel megállította a lejton lefelé guruló magyar becsületet. Szembefordult és belevilágított az akkori hazaáruló kormány sötét zagyva fertőjébe, tisztá szent eszméjével a keresztény nemzeti Magyarország elkövetkező győzelmével. A józan esztét és eszméletét vesztett nemzetben lángoló felváltva gyújtani az öntudatra ébredést! Erőt és lelket öntött a háborúból hazatérő, a forradalom idején agyongyöngyölt, szétkergetett értékes vezetőférfiakba, Messzire látó bölcsességét irányította nagyszerű belpolitikai nézetét, okos, higgadt szelleme csakhamar állította a kommunizmus fenyegető veszélyét és keresztül vitte hamarosan tántoríthatatlan kitartással a célját.

Megszervezte a „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét”. Asszonyi lelkekből vonta ki a magyát az ellenszögülésnek az ellenforradalom kirobbantójának.

Bátor, büszke magatartásával megfélemlítette a haza szentségein taposó sántákat, mert semmiféle fenyegetésre nem hagyta abba szervezési munkáját. Ezért keresték halálra! Büntetés kezébe azonban nem érthettek el hozzája, megvédte őt ettől a magyarok Istene a bujdosás kényszerében is.

... És most, hogy újra a bolsevizmus kezdi areul csapdosni a nemzetek, országok ősi becsületét és feldúlni ügyeik nyugalmát, elsüllyeszteni er-

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap, április 25-én, délután:

JÖJJÖN ELSEJÉN! Mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap, április 25-én, este: **A TÁNCOLÓ VÁROS**. Bérletszűnet.

Hétfőn, április 26-án: **A TÁNCOLÓ VÁROS**. A) bérlet.

Kedden, április 27-én: **A TÁNCOLÓ VÁROS**. B) bérlet.

Ma délután mérsékelt helyárrakkal:

Jöjjön elsején!

pompás mai vigjáték
H. Neményi Lili felléptével.

Ma este bérletszűnetben

A táncoló város

édes bécsi operett
Timár Ila vendégfelléptével.

Megérkeztek az új

Habig kalapok

LORD

uridivat kft.

Piacu cca 42.

kölessi és kulturális színvonalát, most, hogy újra „üzleti” érdeke sötét fantomoknak a zavarosban halászás, a felülkerekedés alattomos előreszortése, most kell nagy Tormay Cecilenek gyönyörű eszméjét, az összetartást alaposan megszívlelni, mert itt oládkodik és kísért az örökké szűnyeltes múlt (1918—19) körülöttünk.

Az összetartást olyan szentségnek kell tekintenünk, melyen sem folt, sem esorba nem eshet!

Tormay Cecile dicső emlékének akkor áldozunk a legtlisabb halálával, ha az ő általa kijelölt úton haladunk, ha minden körülmények között összetartunk s nem veszítjük el nemzeti hitünket és önbizalmunkat.

... Tormay Cecile nem halt meg... csak aludni ment. Nagy munkája után pihen Angyalok ringatják mennyei nyoszolyáját s egy nemzet szerelce örökdió álmai felett...

Vissza jön a magyar feltámadásra majd és fehéren izzó szellemkezőben ő viszi elöttünk a zászlot!...

Ma van a MANSZ közgyűlése

Ma délelőtt 11 órai kezdettel tartja a MANSZ ezévi közgyűlését, a MANSZ Otthonban, (Piac ucca 36. I. emelet). A közgyűlésen iktatja be elnöki tisztebe új elnökét **Fáy István**ét, a debreceni szervezet s tartja kegyeletes megemlékezését **Tormay Cecile** ország elnökről és **Fráter Erzsébet** díszelnokról. A közgyűlés ünnepi szónoka — özy, dr **csikómyói Csiky János**né, a MANSZ országos szervező ügyosztályának elnöke.

Tagjainknak a megjelenésére okvetlen számítnak. Érdeklődőket szivesen látunk. Elnökség. (?)

— **Olvasóinkhoz!** A regényfolytatás mai számunkból anyagtorlódás folytán kimaradt. Kedden folytatjuk.

— **Dr Szeremley Béla** üdvözlése. Kedves és megkapó üdvözlésben részesítették tanítványai tegnap, Béla nap alkalmával dr Szeremley Bélát, a köztisztletben álló professzort, — A mesterucai egyházzrés leánykörének énekkara, melynek nívós kiképzését évek óta vezeti dr Szeremley Béla, tesütleileg megjelent Jókai uccai lakásán és tiszteletere egy igen szép alkalmi dalt adott elő.

— **György-napja**. Dr Nóray György táblabíró a tegnapi napon névnapja alkalmából számosan keresték fej szerenese kívánataikkal. — A városban sokan üdvözölték v. Csillik Györgyöt, a városi kiadóhivatal hivatalvezetőjét.

— **Éneklő kavári madarak** eladók. Pesti ucca 57., keresztépület.

— **Az egyetemi ifjúság is megünnepeli Tisza István** emléket. Gróf Tisza Istvánnak emlékeztére egyetemünk ifjúsága espedig a Turul megbízásából a Werbőczy Bajtársi Egyesület, április hó 29 napján, csütörtökön déli 12 órakor a Tisza-szoros előtt ünnepélyt rendez, amelyre a város közönségét ezúton hívja meg. Az ünnepegy műsora a következő: Megnyitót mond: Kovács Andor professzor a Werbőczy magistere. Szavalt: Kacsóh Zoltán, a Horthy törzs törzsfője. Ünnepi beszédet mond Ruttká László mb. Werbőczy vezér. (?)

— **Veszedeles tűz a Simonyi úton**. Veszedeles tűz ütött ki a Simonyi út 2. szám alatti Várady Szabó Sándor lakásának melléképületében. Az udvar végén levő mosókonyhában — mivel a tegnapi napon mosás volt — az üstbe tüzet raktak. Az üst szikrás füstjétől kigyulladt a mosókonyha. A házbeliek nem voltak otthon s a tüzet a szomszédok vették észre, mikor már az egész épületrész lángokban állott. Értésítették a tűzoltókat, kik azonban mire kivonultak a mosókonyha már teljesen leégett s a tűz a mellette levő egyszobás lakás tetejét kezdte égetni. A tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni.

Id. Végh Jánosné László Zsuzsánna 80 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután félöt órakor a Köztemető ravatalozó terméből lesz, a Dankó cég rendezésében.

Nagy József nyug. MÁV lakatos, életének 55-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Pázsit ucca 3. szám. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Erdélyi Györgyné sz. Fráter Jolán MÁV ny. stüst neje, életének 64. évében, hosszas betegség után meghalt. Temetése vasárnap délután félnegy órakor lesz a Köztemető dísztermében a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Zöldfa ucca 2. — Temetését a Dankó cég végzi.

Juhász Ibolya. Dócei leánygimn. VI. osztályú növendéke, vitéz Juhász Ferenc tiszabecsi ref. lelkész leánya, Varga Lajos unokája, 2 hónappal ezelőtt elhunyt édesanyját, 17 éves korában követte a sírba. Temetése vasárnap délután három órakor lesz a Nagy templomban tartandó gyászima után, a Kossuth uccai temetőben levő családi sírboltban. Lakás: Csapó ucca 31. szám. — Gebauer cég rendező.

Köszönetnyilvánítás. Boldogult férjem és édesapám: Mészáros Sándor nyug. MÁV üzemi altiszt elhunytával nyilvánított jóleső részvért, ravatalára küldött koszorúkat s virágokért hálás köszönetet mondunk.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet mindenkinek, akik szeretett férjem, Sipos Károly nyug. csendőrtiszt helyettes elhunytával ért nagy fájdalomban velem együtt éreztek, végtilszlességtelennel megjelentek, ravatalára koszorúkat s virágokat küldtek. **Üzv. Sipos Károlyné.**

Köszönetnyilvánítás. A bennünk ért mérhettelen nagy gyászban kifejezett részvért, a küldött koszorúkat és virágokért, utolsó útján való megjelenésért, mindenkinek hálás köszönetet mondunk.

Csonka Jánosné

fémipariszkolai főművezető özvegye és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, akik felejtethetlen jó férjem édesapám elhunytával ért nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, s virágot helyeztek, valamint a Horthy Dalárda tagjainak a temetésen való közreműködésükért a Homokkerti Olvasókör és a Magyar Jövő Szövetség tagjainak a temetésen való megjelenésért ezúton mondunk köszönetet.

Özv. Dienes Gyuláné és gyermekei. **Köszönetnyilvánítás**. Ezúton mondok hálás köszönetet hivatali előjáróimnak, kartársaimnak és mindazoknak, akik szeretett feleségem, felejtethetlen édesanyám elhunytával nagy bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek.

Fereczky Lajos és családja.

— **Száz pengő jutalom egy elvesztett aranyóráért**. Szombaton délután a Kollégium dísztermében tartott előadáson elvesztett egy aranyóra láncsal. Becsületes megtaláló száz pengő jutalomban részesül, ha beszolgáltatja a „Debreczen” kiadóhivatalába.

— **Görgy Árpád**ot járásbíróvá nevezték ki. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Görgy Árpád debreceni kir. járásbírósi jegyzőt a nagykállói, dr Baka Jenő nyiregyházi kir. törvényszéki jegyzőt a hajduböszörményi kir. járásbírószághoz járásbírókká kinevezte.

Olcsó fűszer ajánlat

	Fillér
1 kg matt rizs	68
1 kg libamaj bab	28
1 kg törmelék borsó	28
1 kg köleskása pesti 1-es	32
1 kg úrpakása nagyszemű	32
10 dkg csokoládé dragée	22
10 dkg főző csokoládé	28
1/2 kg kakaópor	120
1/2 kg mazsola	34
1/2 kg aranyárga mazsola	60
1/2 kg dióbél feles szemű	90
1/2 kg mogyoróbél kerassundi	60
1 liter kokadi bor	38
1 liter esemői rizling	46
1 liter rajnai ó rizling	52
1 kg virág méz tiszta	104

és mindenféle fűszerárúkat a legolcsóbb árakban kaphatók

Grünberger és Glück
Csapo ucca 18.
Wiener házban.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szép József fm. fia György, Bellegető 27. Bagdacs Sándor név. npsz. leánya Emília, Horváth u. 7. Bagosi Imre név. npsz. fia Imre, Sáp. Nagy Imre kaszinó-szolga leánya Julia, Vigkedvű Mihály u. 18. Papóczy László vendéglős fia Attila, Maróthy u. 1. sz.

Házasságok: Pucsek Sándor cipész, Csapo u. 52.—Bögge Julia u. ott. Bíró Gyula fm. Csillag u. 106.—Baranyi Erzsébet u. ott. Szökőcs Lajos sütő s. Erzsébet u. 31.—B. Cseke Margit, Palfszki u. 4. Juhász Sándor kárpitos Csillag u. 36.—Babicza Irén János u. 14. Kreiter András kőműves, Baross u. 13.—Gulyás Erzsébet u. ott.

Halálozások: Lubovits Mártonné r. k. 23 éves, Mohora. Végh Jánosné ref. 80 éves, Nyil u. 25. Varjassy László ref. 14 éves, Baranyi u. 42. Freudenberg József r. k. 19 éves, Lehel u. 24. Makrányi Jánosné r. k. 55 éves, Tiszapolgár. Nagy József ref. 55 éves, Páztit u. 3.

— **Három virágtolvajt elfogtak.** A debreceni rendőrség sikerrel folytatja a debreceni parkok és városi kertészet virágpusztítójának és tolvajainak leleplezését. A tegnapi napon a város különböző pontjain három virágtolvajt fogott el a rendőrség, akiket kihallgatásig leutaltak a rendőrség fogdájába. A Petőfi-téren pedig tegnap éjjel ismeretlen tettes 30 tulipánt lopott. A rendőrség erőles nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Ma lesz Piukovich József előadása a zöldmezőgazdálkodásról

Ma, szombaton fél 11 órai kezdettel a Déry múzeum előadó termében »A zöldmezőgazdálkodás különös tekintettel a Hortobágy hasznosítására.« címmel előadást fog tartani dr. Piukovich József, az Alföldi Földművelő Szövetség alelnöke, a zöldmezőgazdálkodás országos hírű szakembere.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdeklődő gazdatiszadalmat arra, hogy ezen az előadáson, tekintettel a megtárgyalandó kérdés rendkívül érdekes és fontos volta, minél számosabban jelenjenek meg, annál is inkább, mert a neves szakelőadó közelezen Londonba lesz kiküldve egy zöldmezőgazdasági kongresszusra és ott a Hortobágyt akar jó propagandát csinálni, tehát a debreceni gazdatiszadalmnak szinte kötelessége, hogy ezt a jóakaratot azzal jutalmazza, hogy az előadást minél számosabban meghallgatják.

Az előadásra belőlj nines.

— **A legszebb májusi zenét és a legérdekesebb cigánymuzsikát, esellőszólóval, Amit Testvéreiktől hallhatja, — „Korona” vendéglő.**

— **Költőztetést, arúfuvarozást** Budapestre legolcsóbban vállal Friedmann fuvarozási vállalat, József kir. herceg ucca 60. szám, (telefon: 29—02).

— **Kubikos talicskát loptak a MÁV őrházból.** A MÁV tiszalóki vonalán az egyik debreceni őrházból elloptak egy kubikos talicskát. A MÁV által megtett feljelentésre a rendőrség megindította az eljárást.

— **Fehéreműt és baromfit loptak a Homok utcán.** Papp Sándorné Homok utca 48. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán a padlásra száradni tett ruhát és a baromfiólból hét tyukot elloptott. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

SALÁTAHOZ kítűnő MEINL Oliva olajat.

— **Álkulesos betörés az Eötvös utcán.** Petrányi Béláné Eötvös utca 25. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen betörő ellen, aki lakására alkulesal behatolt s nagyrértékű fehéreműt és libatollat lopott. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— **Zeneiskola hangverseny.** Debrecen sz. kir. város Zeneiskolája 1937. április 27-én, kedden este 8 órakor rendezi V. nyilvános hangversenyt az intézet hangversenytermében, melyen az intézet felsőbb osztályú növendékei szerepelnek. Jegyek díjtalanul igényelhetők a titkári hivatalban d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. (Vár u. 1. Telefon: 33-96.)

Ma van a középiskolák vívőversenye Debrecen diák-bajnokságáért

Ma délután 4 órai kezdettel rendezik az összes helybeli középiskolák kard- és törvívőversenyüket Debrecen diák-bajnokságáért a ref. gimnázium tornatermében. Az előmérkőzéseket délelőtt, 9 órakor bonyolítják le ugyanott s délután a döntő kerül lebonyolításra.

Hosszú hónapok óta készülnek a fiaink erre a versenyre, hogy a büszke bajnoki címet elnyerhessék és bebizonyítsák, hogy méltó utódai lesznek Debrecen régi nagy vívóinak.

A magyar ifjúság átérzte azt, hogy a magyar kardnak ez a díesősége multja őt is sportszerű életre és szorgalmas munkára kötelezi, mert nem szabad engedniük, hogy a magyar vívósport díesőségesen ragyogó csillaga elhalványodjék. Köszönetesen kötelezi a mult Debrecen város fiait, ahonnan egy Békessy Béla és Tarsztyánszky Ödön indult el világverő útjára.

Szeretettel és reménységgel telve nézünk a legfiatalabb nemzedék mai nemes küzdelme elé.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztályának** április hó 27-iki keddi esti összejövetelén dr. Hegedűs Jenő, az Ügyvédi Kamara elnökhelyettese tart előadást az ügyvédi rendtartásról. (9)

— **Gyomorsavtúltengés, gyomor-fekély ellen csak „Hajduint” használjon,** hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerár, Debrecen.

— **Táncterem, vívó és torna céljaira** nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

— **X Cserépkályhák kítűnő és olcsó** Hardtmuth és más rendszerű kályhát rendkívül nagy választékban, minden szín és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legutányosabb árban, Krisch kályhámester, nagy állomástól benyiló Ispótyly tér 1. sz.

— **Felhívás a lakásváltókatkhoz.** A Világítási Vállalat tisztelettel felkéri a lakásváltató fogyasztóit, hogy a költözködéssel kapcsolatos villamos és gázmérőórák, valamint kölesőnbéres gázberendezések átszerelésére vonatkozó óhaját a torlóadás elkerülése végett jó előre bejelenteni sziveskedjék szóbelileg, egyszerű levelezőlapon vagy telefonon (28-53 és 20-90) városi üzletbe Balthányi u. 17. szám vagy a gyári szerelési irodába, Tévedések elkerülése végett a Világítási Vállalat kéri a bejelentésekben pontosan feltüntetni a fogyasztó nevét, a jelenlegi és új lakcímét, valamint a költözködési időpontját. A Világítási Vállalat a közönség gyors és pontos kiszolgálása érdekében a költözködési alkalmával a lakótól azonnal elismervény ellenében átveszi és az új lakónak, ha megfelel, átadja vagy a legközelebbi időn belül a kívánt gázkészülékre kicseréli. Azokat a kölesőnbéres gázkészülékeket pedig, amelyeket az új bérő sem kicserélni, sem pedig használni nem óhajt, a Világítási Vállalat május hó első felében folytatólagosan leszereli és elszállítja. Azoknál a fogyasztóknál pedig, akiknek új lakásában jelenleg kölesőnbéres gázkészülék nines, a kívánt készüléket azonnal felszereljük. Debrecen sz. kir. Város Világítási Vállalata.

MAUTHNER ÖDÖN
VII. ROTTENBILLER UTCA 33.

— **Uj vezetést!** Próbálja ki a Svájet tejivó házas diétás konyháját. Olcsó, jó és megbízható. Reggeli kávé süteménnyel 30 fillér.

— **X Aranyéremmel többszörösen** kitüntetett Szász László fogtechnikus laboratóriumát Szent Anna ucca 30. sz. alól Werbőczy ucca 3. szám alá helyezte át.

— **X Kevesebb ruhát kell csináltatni,** ha a szövet szingyapjuból készült, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálója tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes szingyapju van. A magyar urialadók részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szövetet köztelenül, ruhaként is elsőkézből a Trunkhahn Posztógyár, Budapest, XI. Lenke ut 117. Még ma kerje a szövetminták költség- és kötelezettségmentes elküldését. Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A kollektívában rengeteg elismerést is olvashat.

— **X Tartós hullámokat nálam** csináltasson. Haja moltyos és töredezett nem lesz. Hajfestés minden árnyalatban. Kosmetika. Olaj kezelek. KOMAROMINE. Bikabérház. (Telefon: 19-56).

Tekintélyes, minden ágazattal foglalkozó

Biztosító Intézet Debrecenben

fixum és jutalékjavalmazás mellett olyan óvadékképes

fűgynököt keres

aki a környéken kiterjedt összeköttetésekkel rendelkezik és a már meglévő üzletállománynak új üzletekkel való művelésére erőteljes, személyes üzletszerzési munkát akar és képes végezni. Ajánlatok referenciákkal »Személyes tevékenység» jellegre Haasenstein és Vogler r. t. hirdetőirodába, Budapest, V., Dorottya u. 8. kéretnek.

Rendkívül olcsó telkek Budapest mellett

Egy nagy házhely parcellázás megmaradt telkeinek végeledásszerű előadása ölenként már 1 pengőtől!

Vasuti megálló mellett, beépített környezetben

Házhelynek gyümölcsösnek, gazdaságnak alkalmas nagyobb területek is kaphatók három évi részletfizetésre.

Iskola, faterpek és egyéb üzletek a helyszínén Felvilágosítást nyújt: Parcellázási iroda Budapest VIII. Bérkocsis-u. 3. félemelet 3.

No tévessze el, Csapó-utca 67. szám alatt a kanyarban van

Bálint József gépmester műhely és **butorraktára**

Gyártmányal jószágáról általánosan elismert legregibb debreceni asztalos cég gyártmányaiért a legmesszebbmező teljességét vállalja!

A hajduszoboszlói polgármester felakasztásának drámai részletei a törvényszék előtt

Dr. Erdöss Kálmán ny. polgármester vallomása a kommun és a román megszállás eseményeiről.

Igen érdekes sajtóperben tartott tárgyalást szombaton a debreceni törvényszék dr. Trásy tanácsa. A vádlottak padjára került Rostkowitz Arthur hírlapíró, aki lapjában élesen támadta dr. Erdöss Kálmánt a ny. hajduszoboszlói polgármestert. A vádlott azzal védekezett, hogy úgy a kommun idején, mint a román megszállás idején gyanús volt a viselkedése és a világháborúban pedig igyekezett kivonni magát a katonai szolgálat alól.

A vádlott kijelentette, hogy ő állításait bizonyítani kívánja. Iratokat nevezett meg, tanukat kért kihallgatni dr. Erdöss Kálmán működésével kapcsolatban. Elmondotta, hogy a románok kivonulása után a vadászársulat nem igazolta dr. Erdöss Kálmánt, aki pedig polgármestere volt Hajduszoboszlónak.

A bíróság elrendelte a bizonyítást, beszerezték dr. Erdöss Kálmánnal kapcsolatos ügyészégi és más iratokat és tanukat idézték meg. Elsősorban magát Erdöss Kálmánt kérdezték ki az elnök.

— A vádlott állításai nem felelnek meg a valóságnak — mondotta — én soha nem oltam katonaszökevény, nem bujkáltam a katonai szolgálat elől. Az a tény, hogy engem, mint nélkülözhetetlen közigazgatási tisztviselőt dr. Fekete László polgármester felmentett és erről meg vannak az irataim. Többször halasztódott így el a bevonulás, végül mégis behívtak és közel két évig szolgáltam, vívtérségi érem birtokosa is vagyok.

Dr. Csath Kálmán ügyész bejelentette, hogy több eredeti irat, mely az Erdöss Kálmán katonaság alól való felmentéséről szól, már nem szerezhető be. Az eredeti iratok az ügyészségen voltak a megindult eljárás miatt, de a bizonyítékokat elvitte a víz és az ott felhalmozott iratokból több megsemmisült, így az Erdöss Kálmán féle irat is.

Elnök: Hogyan viselkedett ön a kommun alatt?

— Kérem elnök úr ön semmi olyat nem tettem, hogy vádolni lehetne. Én is a halál árnyékában voltam, együtt vittek bennünket akasztani. Úgy történt, hogy a románok közeledténél híreire a dírek fórum elmenekült Szoboszlóról és átadta a hatalmat a város régi vezetőségének. A város felett már a román ágyúk lövedékei robbantak, amikor dr. Fekete László polgármester elhatározta és én is hozzájárultam, mint tanácsnok, hogy a toronyba a fehér zászlót kell kitenni. Később vörös terroristák érkeztek a városba, akik nem tudták, hogy városba értek azt hitték nagy község és a bírókat keresték, hogy felakasszák, amiért a fehér zászlót kitűzték. En meg tudtam és figyelmeztettem dr. Fekete Lászlót, hogy meneküljön, mert veszélyben az élete. A vörösök felhozták a járásbírósg elnökét, de kiderült, hogy nem az, akit keresnek és elengedték. Körner Géza határa keresték, de miután nem találták, Körner Béla régezték ki helyette. Körner én a felakasztás mögött menttem meg és biztaltam, hogy meneküljenek, de már nem tudtak menni. Elfoglalt bennünket a törén nagy tömeg lármázott és elfogták Szamuelit és

Böhm parancsnokot. A szaronyos katonák puskatással ültettek és kényszerítettek bennünket, hogy minél is mondjuk az, hogy éljen Szamuelli. Én mondtam, mert muszáj volt, de mondta dr. Fekete alpolgármester is, A két autó közlemben ránkintettek és ez jelentette azt, hogy halálra vagyunk ítélve. Minden tárgyalás nélkül kezdtek hozzá az ítélet végrehajtásához. A város istállójából köteleket hoztak és először dr. Fekete László polgármestert akasztották fel a szemünk előtt a fára. Ott néztünk rémülten és vártuk a halált. A polgármester után Körner és aztán Tolnayt akasztották fel. Egy fiatal Csiba Márton és én álltunk még a terroristák előtt, de megmenekültünk az akasztásól, mert elfogott a költel. A menekülő vörösök magukkal vittek bennünket és Szolonokon állapodtunk meg. Az egyik vasúti kocsiban Szamuelli részvételével hetes tanács bírálta már felül az ügyünket Szamuelli azt kérdezte, hogy részem volt-e abban, hogy a fehér zászlót kitűztük. Én, hogy az életem megvédjem, letagadtam, hogy városi tanácsnok voltam, azt mondtam, hogy csak arvaszék ülnök vagyok. Elengedtek bennünket és megbiztak azzal az utasítással, hogy a proletárdiktatura érdekében tevékenykedjünk. Szolonokról Karcagra mentünk és onnan indultam tovább már a román megszállás alatt vissza Szoboszlóra, ahol átvettem a város vezetését. Rémes idők voltak! A polgármestert a nővére ablaka alatt akasztották fel és amikor kirohant a sőgóra a gyógyszerész, a terroristák puskatással verték vissza a kapun.

Dr. Gályassy János védő: A tanu úr miért igyekezett menteni csak a polgármestert és a rendőrkapitányt. Saját maga olyan biztonságban volt, hogy nyem félt? Barátja volt a direktorium egyik tagja?

— Igen, ismertem jól, de ő már meglógott, amikor a terroristák jöttek a városba. Én azon a napon ügyeletlen szolgálatos voltam és a helyemen akartam maradni. Nem volt nekem kívátelek helyzetem!

Dr. Erdöss Kálmán még arról beszélt az elnök kérdéseire, hogy román barátokozás sem történt, a részéről kénytelen volt fogadni a román tisztet, mint a város vezetője, és egyszer egy román herceget is, de gondoskodott arról, hogy tanu előtt legyenek együtt. A rekvirálásnak súlyát megveszegtetéssel igyekezett ellensúlyozni. Átdatnak neki 20.000 koronát a birtokosok erre a célra, de egy kapitány visszautasította az összeget. A vadászársulat eljárásával kapcsolatosan elmondotta még a tanu, hogy később igazolja őt a vadászársulat, sőt elnökévé is választotta.

Vádlott: Minden szerdán, hónapokon át vaesoráztatások történtek Erdöss érdekében, míg az igazolás megtörténhetett. Erről hírlapi nyilatkozat is van, magától a vadászársulat elnökétől.

Elnök: Ez nincs vád tárgyává téve. Erről most nem lehet beszélni! A bíróság több tanu kérdezett még meg és az iratokat ismertették.

A bíróság több tanu kihallgatása után a tárgyalást elnapolta és a folytatódó tárgyalást két hónapra belül megtartja.

Uj talajjavítás és cellulóze gyártás lehetősége

Nagy érdeklődéssel olvastuk a „Köztelek” című lapban azt a beszámolót mely arról szól, hogy a gyengébb minőségű homoktalajt hogyan lehet értékesebbé tenni, s ugyanakkor új termény termelésével megindítani a nagy eredményvel bíztató magyar cellulóze gyártást.

Ma, amikor a nagy világ versenyben mindenki arra törekszik, hogy minél több be emfataoiilatt hogy minél tökéletesebb autarkiaja legyen,

mikor a nyerstermékek megszerzése lehetetlen akadályokba ütközik, a magyar ipari és gazdasági életben se különbös az, hogy a nyersanyag szükségletünket hogy szerezzük be.

Különösen fontos a ma sokat szereplő papír nyersanyaga, a cellulóze, mely folytonos drágulásával annyi megpróbáltatás elő állítja a magyar lapkiadást.

A cellulóze gyártás új nyersanyagának termelését veti fel a Köztelek cikke, mikor azt hirdeti, hogy

a két éves somkórót kell olyan mennyiségben termelni, ami aztán ellátja cellulóze nyersanyagot a hazai papíros ipart. Ma több millió pengő értékben hozzuk be ezt nyersanyagot, holott ha — a Köztelek szerint, — harmincezer holdon termelnénk somkórót, mely a vegyi vizsgálat szerint 36—

40 százalékos cellulózet tartalmaz, elláthatnánk teljes egészében hazai szükségletünket.

A somkóró két éves termelés és jóval több cellulózet tartalmaz, mint a kálta, nád, gyékény, vagy a sas, esetleg szalma, s még

az a nagyszerű lehetőség is megvan, hogy két év alatt a gyenge, sőt rossz minőségű homoktalajt is megjavítja, két év után pedig a termelt somkóró magot is igen jól lehet értékesíteni.

Hogy mit is jelentene a Tiszántul gazdasági életében ennek a fontos új terménynek bevezetése, azt nem nehéz kitalálni. Van itt bőségesen földterület arra, hogy 30 ezer holdon évről évre folytathassunk ilyen nagyjövdelemmel keesegtető termelést, s

éppen a legutóbbi illetékes kormány nyilatkozatok is alkalmas találnak arra, hogy itt, ezen a területen újabb és újabb gyárak létesüljenek, amelyek az új termelési ágnek kihasználására.

Muka születne, új lehetőségek teremnének és nagyon értékes nyersanyagunk volna, amiért ma súlyos pénzeket viszünk külföldre.

Minden esetre föltétlen alkalmasnak látszik, hogy a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a bejelentés alapján foglalkozzék a kérdéssel.

SPORT

Bocskai-Kispest a Stadionban

Hosszú szünet után újra Debrecenben játszik a Bocskai és bizonyára nagyszámú érdeklődő nézi meg az elvezetésnek, izgalmasnak ígérkező bajnoki mérkőzést.

A Kispest kemény, küzdeni tudó, jó erőkből álló együttes. A lista végén helyezkedett most el és a kieséstől menekül de ez még csak tokozza most és így még nehezebb lesz a Bocskai szerepe.

A Bocskai-ról a Hungaria mérkőzés után dieshimnuszokat írt a magyar sajtó, kíváncsian várjuk, mit nyújt most a debreceni csapat, kielégíti-e a kényes debreceni közönséget is a két sárga együttes. Janzso hiányzik még a csapatból, de külön érdeklődés tárgya lesz: mit tanult, fejlődött Gyulai a francia földön, aki most Janzst helyettesíti. Vágó és Teleki, Palóts is beigazolhatja, hogy válogatásban a helye. Berecz is újra küzdeni fog sérülése óta, remélhetőleg itt lesz.

Nagy harc, nagy játék lesz a Stadionban és a papírfórma, az erőviszony a Bocskai győzelmét sejteli, de esakha talmas küzdelem után is csak a jó Bocskai nyerhet. A mérkőzést Klein Árpád vezeti. Kezdeté: háromnegyedöt órakor. — A Bocskai vezetősége a torinói mérkőzés állását időről időre hangszórón közli a közönséggel a pályán.

Előtte félhárom órakor Villanygyar NyTVE, vezet: Rose. A bajnokságra-törő Villanygyárnak újabb nehéz diót kell feltörni, a veszélyes szépen játszó technikás NyTVE csapatát's küzdelem után, de győzelem várható.

Debrecenben délelőtt fél 10 órakor vasútsápálya: DEAC—Textil. Nyit küzdelem, a DEACnak van inkább szüksége pontokra és ez nagyobb erő-kifejtesre készíti. Döntetlen várható. Vezeti: Buttkai. — Félhárom órakor a vasútsápályán DVSC—MTK, vezet: Groszmann. A DVSC győzelme valószínű, de küzdeni kell érte.

BOTRÁNYBA FULT EGY KISOK BAJNOKI MÉRKŐZÉS

Szombaton nagy érdeklődés mellett folyt le Debrecenben a ref. gimnázium keréskedelmi KISOK bajnoki mérkőzése. Erős küzdelem folyt, változatos nagy játék. A vezetést Sallay révén a ref. gimnázium szerzi meg, majd Kisfejes góljá révén már 2:0-ra vezet a gimnázium. Az utolsó percekben Bodonyi révén lő gólt a kereskedelmi Rose Ferenc játékező a betéjezés előtt egy perccel tizenegyet ítélt a ref. gimnázium ellen. A ref. gimnázium azt vitatja, hogy már lejárt az idő és a kezelet is kétségbevonta, a diákszer meg betódult a pályára és így nem lehetett vérehajtani a büntetőgólást. A játékező igyekezett rendét csinálni de nem sikerült, mire lefújta a mérkőzést anélkül, hogy a 11es büntető berugták volna. A mérkőzés így 2:1 állásnál, egy perccel a mérkőzés előtt abbamaradt. Hogy mi lesz a mérkőzés sorsa, a KISOK bizottság dönti el. — Mindkét csapat óvni akar. Minder esetre a KISOK mérkőzéseknél nagyobb rendre volna szükség és megfigyelmeznai a diákságot.

Megérkezett Kispest csapata. Szombaton este megérkezett Kispest csapata dr. Révész és Máyer elnök vezetésével. 11 ember jött meg.

A két csapat így áll fel:

Bocskai: Kósa, Gyula, Vágó, Palóts, Boross, Békési, Berecz, Finta, Teleki, Takács, Hajdú.

Kispest: Gergő, Olajkár, Rátkai, Havas, Szabó II, Vigh IV, Ujvári, Nemes, Derényi, Serényi.

Klinika—DMTE bajnoki II. oszt. döntő mérkőzés lesz ma vasárnap fél 2 órárai kezdettel a DEAC pályán:

I R O G E P HURAY, Ipartkamarai kollékek T: 17-93

Beszélgetés Aba-Novák Vilmostal

Írta: TIHANYI JÁNOS LAJOS.

A kultúremlékek számára tettem fel néhány kérdést művésztársamnak, Aba-Novák Vilmostal, hogy megvilágítsunk olyan problémákat, amelyek azért maradtak homályban, mert ha a velük kapcsolatos érdeklődés a nagyközönség válogatott soraiban meg is volt, feleletet ezekre a kérdésekre senki sem adott. Fialtal mesterünk Aba-Novák Vilmos az élő szónak is művésze. Azonkívül pedig ítéletei világosak, biztosak. Beszélgetésünk hát vele.

— Néhány elvontabb kérdést szeretnék intézni hozzád. Látjuk, hogy ma mindent a hasznosság alapján mérnek. Mintha ebben a korban túlsó lenne a realizmus és csak ezen keresztül nyerne minden létjogosultságot. Hogy állunk a művészetekkel ilyen szemzőből? Azt a kérdést is sokszor hallhatjuk, hogy ez a mai kor adott-e valamilyen új tartalmat a művészetnek?

— Ez valóban elvont kérdés, különösen a művészet hasznosságát illetően. Ha meg akarom fogalmazni a feleletet, utalok arra, — hogy pl. a zenész hallásbeli igényeinket elégíti ki, mert ilyen igényeink vannak. Ha nem volna zenész, aki elhivatottságánál fogva készíti megajándékoz a melódiákkal, bizonyára mi, magunk alkotnánk ilyeneket, mert ilyenekre lelki szükségünk van. Persze ezek mások lennének, mint amilyeneket egy hívatott zenész alkot. — Vagy itt az író munkája. Azonfölül, hogy gondolkozni tanít, beszélni is megtanít bennünket. — Hogy gondolatainkat folyamatosan és minél kifejezőbben egymással közölni tudjuk, — kiváló írók és költők igen bonyolult munkájának az eredménye. A festőmű-

vészetben az alkotó festő megfogalmazza a környező látható világot. A festő a képein át bizonyítja be, hogy milyen szép ez a látható világ. A festő tehát megtanítja az embereket helyesen látni. És a rejtett szépségeket meglátni.

— Szóval ez lenne a művészetnek szavakkal jelezhető célja?

— Nem, hiszen nem is erre fele-

Hölgyeim!

A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy mindig szép és rendezett legyen a trizurája. Tartós vilányondu és villany nélküli oaj dauter, tartós vezi dauter 6 és 8 havi garanciával torura mentesen 18-20 perc alatt készit.

MINK hölgyfodrász
Hatvan u. 6. Telefon 34-59

Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

tem. Hanem arra a kérdésre, hogyan lehetne a művészet hasznosságát megvilágítani. Mert a művész, amikor a látható világ szépségeiről beszél, bizonyos előadásra tesz szert, stílus alakul ki az ő ízlése jegyében, de ez a stílus a festő korának ízlését sugalja. Persze egy kicsit mindig megelőzzük az életet, előre mutatunk. Mikor ezt említem, újra kijelentem, hogy a művészetnek mindig komoly propagatív feladata van.

— Szóval a művészet célja talán szavakkal nem is jelezhető. Vagy talán azt lehetne mondani, hogy valamilyen mellékhatás a művészet? Valami luxusvágy kielégítés? — Vagy talán díszíteni akarja az életet?

— Inkább lelki életünk, a színek,

vonalak és formák szépsége utáni vágyunk rendszerbe foglalása! A művészek kifinomultabb és élesebb formában érzik át egy közösség szépségeszményét.

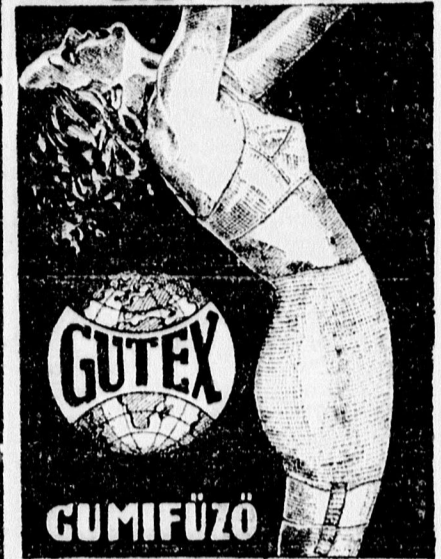
— Ha a művészet az alkotó, belső adottságainak kiélése, akkor ez ugye lelkikényszer? Mert az alkotó művészen örök és oíthatatlan a szépség utáni vágy, nem okozna-e elviselhetetlen gyötrelmeket, ha a megnyilatkozás lehetőségeitől el lenne zárva? Légy szíves erre a kérdésre felelni: Belső kényszer művésznek lenni?

— Ez kétségtelen. Művésznek lenni bizony belső kényszer, leírhatatlan szenvedély. Ha nem találják volna ki a festőket, egy darabka szönnel rajzolva is kifejezhetnénk magunkat, mert a bennünk élő mondanivaló, a megnyilatkozás útját és módját keresi bármilyen eszközzel.

— Szeretném, ha mondanál valamit képzőművészetünk magyar voltáról. Azt tudjuk, hogy a nemzetek kultúrája kölcsönhatással van egymásra, így természetesen a képzőművészet is. Van-e ennek el lenére sajátos magyar művészet? E kérdéssel bizonyos vádakra szeretnék felelni, mert ma divat tagadni azt az igazságot, hogy a képzőművészet terén is minden fejlődés és haladás végtére a nemzeti eszme diadala. A haladó művészi áramlatok is nemzeti jelleget öltenek, induljanak el bárhol. — Minden nemzet vesz át valamit más nemzetektől, de kultúrfoka vérmérséklete és lelki adottságai szerint átvaltoztatja azt. Jogos-e tehát az a néha még hallható vád, hogy az új magyar művészet nem elég tükrözi nemzeti jellegünket? Hogy nem elég magyar?

— Legmodernebb irányú képzőművészetünk is csak magyar művészet lehet. Valamikor, jó néhány évtizeddel ezelőtt, amikor még nem voltak magyar képzőművészeti iskolák, amikor még a magyar festő ifjak kivétel nélkül külföldön tanultak, lehetett még szó arról, hogy a képzőművészet magyartalan. A múlt század végétől származó Münchenből hozott akadémizmusnak bizony nem lehetett magyar íze. Eppen úgy nem lehetett magyarnak mondani a párizsi modernizmusnak idáig eljutott, de a sajátos magyar lélekre át nem írt szellemiségét annak ellenére se, hogy még mindig sokan vannak, akik ezt szeretnék magyar művészetnek elhíttetni a külföldnek bemutatni. Ezek nem magyar termékek, de különben is elmult felettük az idő. A mi fokozatosan és állandóan fejlődő képzőművészetünk igenis sajátos magyar. De hiszen nem is volt lehetséges az elmult évtizedekben, amelyekben művészetünk a legnagyobb fejlődést tett meg, csak úgy átrándulni egy-egy képzőművészeti esemény életesebb tanulmányozása szempontjából, hiszen kötve voltunk és vagyunk ma is a honi röghöz. — De különben is a nemzeti közösség szent eszméje mellett mindig elfonnyad minden idegenszerűségi mozgalom. Hiába született meg pl. külföldi hatásra az útszéli magyar zsánerfestészet, meghalt ugyan

TÖKÉLETES ALAKOT BIZTOSÍT A

A legfinomabb „GUTEX” gumifonálból minden színben és minőségben készült gumifűzők meleg vízben is moshatók.

akkor, amikor rokona az irodalomban is kimult. De azóta pl. egy Móricz Zsigmond töröl metszett falusi embere igazolja, hogy van egy kétségtelenül mindentől elütő magyar kulturális szellemiség és ki az a naiv ember, aki egy pereig is azt hiszi, hogy a képzőművészet, mely a legelsőlegesebben és a legszínpadiasabban fejezi ki egy kor szellemiségét, nem a közös nemzeti szellem kifejezője lenne? Ahány magyar kiállítást külföldön láttam, mind azt bizonyították. Még itthon, saját környezetünkben esetleg meg tud téveszteni bennünket

ITAL-SPORT
tenniszúrók raktára.
Szakszerű hűrozás és javítás
Szendróné
Batthyányi u. 22.
Takarékossági tag.

egy-egy festő egyéni kézírása, úgy hogy azt a bizonyos nemzeti jelleget nehezebben tudjuk megállapítani, de egy külföldi magyar kiállítás annyira egységesen nemzetinek mutatkozik, hogy szinte összeötvöződöttnek látszik.

— Mi, művészek tudjuk, hogy a magyar képzőművészet kb. milyen helyet foglal el a nemzetek kulturális versenyében, de ez az ez a mi közönségünk nem igen tudja. Ellenségeink is elismerik azt, hogy a magyar képzőművészeti kultúra a legelső között van, mégis arra kérnélek, nyilatkozzál erről a kérdésről is: milyen helyet foglalunk el a világ művészeti értékelésében alapján a nemzetek sorában? Igaz-e, hogy az utolsó évtizedekben történt hatalmas előretörésünk tulajdonképeni oka képzőművészetünk fiatalága, frissesége. — hiszen alig 60-80 éves. — míg a nyugati nagy kultúrnépek fáradtaknak látszanak.

— Helyezésünk ezen a téren al-

Csodaszép és csodaolcsó Pünkösdi utazások!

Az országiszerte kitűnő hírnévnek örvendő TRANSCONTINENT utazási iroda (Budapest, V., Dorottya utca 7.) szébbnél-szebb és olcsóbbnál-olcsóbb pünkösdi társasutazásokat szervez. A részvételi díjakban az utiköltségtől kezdve a kitűnő szállásokon és a bőséges étkezéseken felül a podgyász-szállításig és a borruvalóig minden beffoglaltatik.

- OLASZ TAVAK (Május 16—17.) Venezia, Desenzano, Gardone-Riviera, Riva, Milano, Bellagio, Tremezzo, Streza . . . P 250.—
- SAN REMO és OSPEDALETTI (május 16—27. P 168.—
- ABBAZIA (május 16—27.) P 154.—
- VEGIG OLASZORSZÁGON CAPRI SZIGETÉRE (május 15—30.) Venezia, Róma, Nápoly, Capri, Firenze, P 363.—
- RAPALLO (május 15—30.) P 313.—
- SPLIT, Dalmácia legszebb kikötője és az Adria egyik legszebb strandja (május 15—27.) P 155.—
- ARBE SZIGET, az örök napsütés hazája (május 15—17.) P 178.—
- HVAR, Lesina szigete, a dalmát szigettenger egyik legszebb része (május 16—27.) P 177.—
- BLIED, a jugoszláv havasok legszebb és legelőkelőbb üdülőhelye (május 16—27.) P 183.—
- ATHEN, Belgrádon és Salonikín keresztül hajóúttal kombi nálya az Égei tengeren (jun. 26.—jul. 6.) Példátlan olcsó! P 235.—

SIESSEN HELYET BIZTOSITANI!

Részletes prospektusokkal díjmentesen szolgál a Debrecen kiadóhivatala. Bármelyik társasutazásra egyszerű levelezőlapon is jelentkezhet a

transcontinent

utazási irodánál, (Budapest, V., Dorottya utca 7., telefonok: 1-831-33. és 1-831-58.).

Ezuton értesitem

t, vevőközönségemet, hogy Gyenes Béla cégtől, mint s z a b á s z kiléptem és üzletemet Piac uca 85. szám alatt megnyitottam.

Szíves pártfogást kérve

Teljes tisztelettel:

Máthé József

uri szabó, Telefon 21—77.

FEUER Dívatház Csapó u. 26.
Minden igényt kielégít.
Szabott árak! Takarékoság.

landó és jó. Annak ellenére, hogy nagy tehetségeink messzemenőleg sem futhatják ki azt a formát, — amelyre adottságaik segíthetnek. Ha a magyar művészek gondoktól nem gyötörve dolgozhatnak, még nagyobb eredményeket mutatnának fel a világ nagy kultúrversenyében, tehát még előkelőbb helyet foglalhatnánk ott el. Kétségtelen tehát, hogy művészeink munkálkodásának a lehetséges elsőrendű nemzeti feladat.

Talán sikerült a fiatal mesterral, Aba-Novákkal folytatott, eme beszélgetés révén rávilágítanunk arra is, hogy mit és mennyit jelent egy nemzetnek a maga művészete?

Tegyük ehhez még, amit Ugron Gábor, a magyar művészek önzetlen nagy barátja mondott: »... A történelem nagy pörölye kegyetlen ütésekkal veri keményre a kisebb-nagyobb népeket. Akkor maradunk meg, ha a pörölyesapások alatt nem szétmálunk, hanem összszoverődünk. Ebben a belső, első-sorban erkölcsi összekovácsolásban nagyobb szerepük van a művészeknek, mint képzeljük. A festő, az író, a zenész az a parázs, mely átveheti ennek a kis nemzetnek lelét s kiolvasztja belőle a nemes aranyat. A művészetek lobognak a nagy népi kohó alján, és hatják át a főlé tornyosuló ércereteket, aranyat és salakot ogyarant. A nemzetben az izzó vágyakat, ösztönöket, álmokat, törekvéseket a művészet emeli ki a tudatlan mélységből, ő a láng és a világosság. Ezt a felismerést hirdetni kell, s le kell belőle vonni a konzekvenciákat.»

Agyonlőtte magát a NyTVE legjobb játékosa

Nyiregyházaról jelentik: Nagy gyűze van a NyTVE sportegyesületnek. Egyik legkiválóbb játékosa eldobta magától az életét. — Tegnap este még vidáman szórakozott klubtársaival és éjszaka elkövette végzetes tettetét.

Botrágyi László 23 éves, nyiregyházi lakos, jelenleg katonai szolgálatot teljesített, a távirásokhoz volt beosztva. Kétféle sportember, a NyTVE futbalcsapatának egyik legkiválóbb játékosa volt. Jobb feledetést játszott és sok NyTVE-győ-

zelem fűződött a fiatal futballista nevéhez.

Tegnap az esti órákban még a városban tartózkodott, vidáman szórakozott barátaival és egyáltalán nem látszott rajta, hogy milyen végzetes tervvel foglalkozik. Este 11 órakor ment haza Botrágyi László. Megírta bucsúlevelét és utána szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. Hogy miért követte el az öngyilkosságot, — arról nem ír a bucsúlevelében.

Elszámolás a mult évi szegénygondozásról

A m. kir. Belügyminiszter Urnak, a könyöradamány gyűjtésének, a koldulásnak, továbbá a munkaképtelen szegények és a munkanélküli inségesek támogatásának szabályozása tárgyában kiadott 172.000—936. B. M. sz. rendelete értelmében 1936 évi január hó 1-től Debrecen sz. kir. város a »Magyar norma« rendszerű szegénygondozás vezettetett be. A m. kir. Belügyminiszter Urnak hivatkozott rendelete értelmében Debrecen sz. kir. város területén a könyöradamányok gyűjtése s a koldulás megtiltatott. Ezen rendelkezés megtartását a város szociális ügyosztálya erre hivatott közegeivel fokozott mértékben ellenőrizteti. — A munkaképtelen szegények támogatására a társadalmi gyűjtés útján 1936 évben befolyt összegre vonatkozó elszámolását az alábbiakban közlöm:

Bevétel: 1. A városi házipénztártól hozzájárulás 32.400, 2. Csekk-számlára közhivatalok, egyesületek és intézmények által befizetve 40.606,59, 3. Házaenkénti gyűjtésből befolyt 37.089,43, 4. Természetbeni adományok értéke 1.708,84, 5. Segély visszafizetésből megtérült 11,30, — Összes bevétel 111.816,16 P.

Kiadás: 1. Allandó közsegélyek részére kifizetve 36.814,02, 2. Lakbérsegélyek 27.863, — 3. Eseti segélyek (Kilakoltatási és gyors segély) 13.405,50, 4. Munka ellenében való segélyekre 8.760, — 5. Karácsonyi készpénzsegélyekre 2.942,40, 6. Élelmiszer segélyekre 698, —, — 8. Tejszegélyekre 795,33, 9. Munkaképtelen szegények gyermekeinek felruházására (az árvások gyermekvédelmi osztálya útján 2.269,40 10. A KIE által fenntartott utasgyermek napközi otthon és munka tábor élelmiszeri kiadásaira 1.601,86 11. Karácsonyi szeretetcsomagok-

ra 184,55, 12. Vegyesekre (szalmazsák, takaró stb.) 572,20, 13. A kiosztott természetbeni adományok értéke 1.708,84, 14. Az 1936 évi december hó 31-i pénztári maradvány 4.814,37 P. — Összes kiadás: 111.816,16 P. Az 1936 évi december hó 31-én mutatkozó 4.814,37 P. pénztári maradványból fedeztettek az 1937 évi január hó első napjaiban, a közsegélyek részére járó havi segélyek, valamint a társadalmi segítő akció egyéb kiadásai. A segé-

Tartós ondulást 4 P-től garanciával készít BATA fodrász, Csapu. 4.

lyek kiutalását a m. kir. Belügyminiszter Urnak fent hivatkozott számú rendelete értelmében szervezett, a vezetésem alatt álló Társadalmi Segítő Bizottság intézte. Segélyben csak a szociális ügyosztály által előzetesen kivizsgált és a segélyre körülményei alapján ráutaltanak talált egyén részesült. Ez-uttal, midőn a társadalmi gyűjtés 1936 évi elszámolását közzéteszem, felkötöm a város közönségét, hogy további felajánlásaikkal a már bevezetett »Magyar norma« rendszerű szegénygondozás sikerét elősegíteni sziveskedjenek, mert csak a bevételek fokozása révén érhető el, hogy a koldulástól eltiltott elagobbi, valamint munkaképtelen szegények emberséges ellátáshoz jussanak.

Felhívom a város közönségének figyelmét, hogy a koldusokat következetesen utasítsák el és ügyöknek elintézésre céljából küldjék a népjóléti hivatalba.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester mint a Társadalmi Segítő Egyesület elnöke.

Mitkapárokknak és ujházarokknak sok szerencsét kívánnak legolcsóbb bexerzési helyeink.

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
DÍVATRUHÁZBAN, DIAC-UTCA 51.

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
HATVAN-U. 1.

Szélvédővel különlegesen szép, rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ KERESEDNÉL
DIAC-U. 4.

NE FÖZZÖN OTTHON olcsóbb, irántesebb a
SZABÓ FELE
MAGYAR KÖNYHA-SAS-UTCA 3.

KEZTYŰT FÜZÖT
SCHÖN SÁNDORTÓL
DIAC-U. 14 CSAPÓ-U. SAROK

COMBOL
Mindenki megtalálta
KÖNYVÉK KORNÉL dívatházban
KOSSUTH-U. 1.

Szántó Zsigmond kárpintásmester
bútorcsarnok
DIAC-U. 81.

JEGYVÉNYEK, JEGYVÉNSZEREK
legnagyobb választékban
HALÁSZ ékszerésznél

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák
RAMMINGERNÉL
SZENT ANNA-U. 10.

LEGNAGYOBB Úridivat és kalaprakták
WERNER DIAC-U. 70.

Fény és hangulatot otthonába
ha **GULYÁS** CSILLAR-RÁDIO SZAKKÜLTETŐBŐL VÁSÁROL TELEFON: 52-19
PIAC-U. 59.

KÉPKERET SZENTKÉP KERETE ZÖBOLTBAN
PIAC-U. 89.

Művészeti cikkek JÁTEKOK
Mantor Ernő és Társai VÁROSHÁZEPÜLET

SZLUKA ISTVÁN SZILKAZIPAR, CSOKONAI ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEFON: 100 TELEFON: 21-11 52

ASZMANN úri dívatház

Művészi fényképek
színesített, arany, ezüst, kék
kompozíciók, 10
TÖKES ILONA MÜTERMEBEN - CSAPÓ-U. 1.

KÖNYVHÁDE NYEK ET
TÓTH GVULÁTÓL
Városházepület

SZÖNYEG, AGYTERÍTŐ,
Püggöny A LEGOLCSÓBB
HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

Legújabb magyar nyelvű
szövegű
ROZSA VIRÁG CSARNOKBAN
Könyvek - 12 3

Piac-u. 37.
Pinőkülönlegességek
Magyar Nagy Sándornál

Szourom át szívesen az
ANGOL KIRÁLYNŐ verat

Remekül boldogulni
keresés, let a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLET
KOSSUTH-U. 8.

BÉRAUTÓT elegáns berendezéssel
eljegyzés, alkalmi kocsik
SZIKSZAYTÓL
vendégsz. TELEFON: 12-45
FERENC JÓZSEF UT 42.

Hentesárut, csemegéket, papokat, borokat
ESZTERHÁZYNÁL DIAC-U. 30

Kézmunka, fonal, csodálatos a legolcsóbb
PIKÓ KOSSUTH-U. 4.

ILLATSZERT
kínit, pudert.
PAPP LAJOS illatanyagokból
KOSSUTH-U. 1.

Szűz, -gyarmatárú és hárlatos cikkek
RONTSEK GEZÁNÁL

Mint egy nagyruházban, nálunk mindent megtalál.

„Az eltűnt idő nyomában

MARCEL PROUST

Sokaknak újdonság, keveseknek kedves ismerős: Marcel Proust, a XX. század legérdekesebb, legkülönlegesebb és legmonumentálisabb írója. M. Kor eme sorokkal leírom, most érzem csak valószínűleg, mennyire gyenge kísérlet szavakkal kifejezni azt, amit az ember szeretne. A fenti jelzők csak körülhatárolják, de mitsem mondanak Proust-ról azoknak, akik még nem ismerik.

Proust önmaga beszél — önmagáért. Marcel Proust 1871-ben született. — Apja jómódú orvostanár, aki fia számára minden terepen kedvező légkört teremtett. Anyagi gond nem kényserítette arra, hogy a toll napikulija legyen. Elt, látott és magabizonyított mindent, amire szüksége volt. Természetesen a látottak kikívánczoltak belőle, de ezek még csak gyenge kísérletezése: a meseter inasunkai. Első írásai inkább arcképek, utazások, emlékek sorozata, — amelyekből A. France és Puskin hatása érzik. A világháború előtt lépett a nyilvánosság elé nagy (16 kötetes) művejének első részével, az „A la Recherche du Temps Perdu” 3 kötetével. Az egész munkával csak a világháború után készült el. — És kevéssel utána, 1922-ben meghalt.

Ha óriási művét megakarnók határozni, nagy gondot okozna. Hiszen nem napló, nem önéletrajz, nem a nagyvilági élvező önvallomása. Talán rövid magyarázattal tudunk leginkább a lényeghez közeledni: a spontán emlékezés triss, üde képeinek elbeszélése. — Célja: megtögni a valóságot, amelyet nem kereshet ki az idő. Egy korty teából az egész gyermekkor emléksorozatát felidéz. — Felidéz a rokonokat, Combrayt, Swann nagyvilági alakját, Irodalmi műfaja hasonlít a regényhez, de nem a zárt egységű Flauberti regényhez. Az oksági kapcsolatát erősebb valósági kapcsolatokat keresi. — Ezzel első pillanatra zavaros benyomásokot kelt az olvasóban, pedig megtalálható az események kapcsolata, csak a regény hatalmas méretei elterelik az ember figyelmét róla. Proust valóságát új lélektan hoz, prousti „terbeli lélektan” az egyvonalú lélektan helyett. Tulajdonképpen kitágítja a lelket és napfényre hozza a belső, kihatolós kapcsolatokat. A szerelem születését, életét és haladását talán senki sem jellemezte ilyen új, ilyen megkapó formában. Proust meglátásaival megújította nemcsak a regényt, de az irodalmat is. Művében az emlékezetet állítja az érdeklődés tengelyébe s a képek sorát, az eseményeket és felbukkanó motívumokat sajátos, prousti módon köti össze.

Magyarul most jelent meg a 16 kötetes mű első része (3 kötet) Gyergyi Albert fordításában. Eddig még csak tanulmányok, hírlapi cikkek és fordítás szemelvények hirdették Proust nagyságát magyar nyelven. Ezzel a fordítással a nyelvnehezség korlátja ledűlt az irodalomkedvelő közönség előtt.

Proust nehéz fajsúlyú író. Aki könyvét elolvassa, az emberi lélek legtitkosabb rejtelmeibe nézhet. Ugyanakkor az irodalmi alkotások ködös, mértelen felhőtverő csúszta járja.

Gáspár Gyula.

Elegáns akkor lesz, ha **ruhát, kosztümjeit**

Gellén Ilona

angol és francia nőidivat szalonjában készített: PIAC 63., emelet. Szép munka! Szolid árak!

Jelentkezett a román megszállás alatt elrabolt Mátyás József édesapja

Beszámoltunk arról a rejtélyes gyermekrablási ügyről, mely még a román megszállás idején történt Debrecenben. Mátyás József akkor még 8 esztendőes gyermeket elrabolták s az a gyanú merült fel, hogy a megszállás után Debrecenből kivonuló románok vitték el. A közelmúltban értesítés érkezett a debreceni rendőrséghez Al-

sósimándiról, hogy ott él a közben 27 éves lett Mátyás József.

A napokban jelentkezett Mátyás Lajos, Mátyás József édesapja is, aki Nyirábrányban, Kinizsi utca 166 szám alatt lakik jelenleg s elmondotta, hogy szeretné fiát hazahoztatni. A család meg is tette a lépéseket ezirányban.

Debreceni fogtechnikus súlyos motorkerékpárszerencsétlensége

Rendkívül súlyos motorkerékpárszerencsétlenség történt tegnap este a hajduszoboszlói országon.

Tóth Ödön Csapó uca 50. szám alatt lakó fogtechnikus Kaba és Tetélen községekben volt s onnan jött hazafelé motorkerékpárral. A rendes sebességgel haladt s már Hajduszoboszló közelében járt, mikor az est sötétjében nem vett észre egy távirópóznát és teljes erővel nekihajtott.

A hatalmas ütéstől Tóth nagy-

íjben repült ki az úlesről az utestre s ott súlyos sérüléseivel eszméletlenül terült el. Orakhosszat hevert a földön, míg arra hajtó szeker tulajdonosa rátalált s a sérült férfit bevitte Szoboszlóra, ahol dr. Márton László orvos bekötözte sebeit s nyomban a debreceni klinikára szállíttatta Tóth Ödönt.

Féjen és térdén szenvedett súlyos sérüléseket s valószínűleg belső sérülései is vannak. Állapota nagyon súlyos.

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztít** Piac utca 77.

Adakozzunk a debreceni országzászlóra

A DEBRECENI ORSZÁGZÁSZLÓ-BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA. Egy régi hazafias hajlamból fakadó tervet kívánunk megvalósítani, az Országzászlót végre felállítani Debrecenben. Sok akadály után egy csekély alap birtokában megvalósítottuk a pályázatot a múlt évi szűrésére s ennek eredményeként Nagy Sándor művész, a Décsi-leánynevelőintézet tanárának alkotását ítélte a Bizottság a kivételre alkalmasnak és ez demesnek. Ezt a művet kívánjuk még ez év őszére elkészíttetni s rendelkezésünkre ünnepélyesen átadni. Sajnos, azonban a keletlő összeg ehhez még hiányzik, mert a város Polgármesterének 16.931 — 1687. Cn. sz. gyűjtési engedélye alapján ezúton is felkerjük a város hazafias, gondolkodó és áldozatkész kö-

zök nevét. Az Országzászló Bizottság nevében: Dr. Tanyogi Szűcs Géza sk., elnöke.

Divatcipőt és fájó lábakra kényelmes betétescipőt rendeljen bizalommal **Hadnagyál, Piac-utca 44.**

12.154—1937. VI. HIRDETMÉNY. A fahernyó, a vértetű és egyéb kártevők által a gyümölcsösökben és az erdei fák lombzatában előálló helyrehozhatatlan károkozás megelőzéséhez és csökkentéséhez a gyümölcsösök tulajdonosai nagy egyenlő érdekeik kívül igen fontos közgazdasági érdekek is fűződnek. — Erre figyelemmel, az alábbiakban kivonatolom közlöm a vonatkozó törvényes rendelkezéseket: Az 1894. XII. tc. 50. §-a szerint minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt a heisőségekben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben lévő hűt és bokrait a kártevő hernyóktól, — illetőleg hernyófészkektől és lepketojásoktól megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat, hernyófészkeket és lepketojásokat elégetni. Ugyanezen törvényhely második bekezdése szerint a később mutakozó kártevő hernyók is megfelelő módon elpusztítandók. A vértetű kötelező írtása tárgyában a 65.199—1922. XIV. 2. F. M. számú körrendelet infézkedik, amelynek 1. pontja szerint: minden birtokos vagy megbízottja a birtoka egész területén az almafákat és almaeseméteket tolytonos figyelemmel kísérni és ha azokon a vértetű jelenlétét feltűnő fehér gypjas foltokat észlel, erről a hatóságnak azonnal jelentést tenni, a vértetű írtását pedig köteles oly módon végrehajtani, hogy a fákról a vértetű teljesen el-

Szentanna pusztai teavaj, Felvidéki juhturó, Sajtok, szardiniák, Körített líptói, naponta frissen: **Est er há z n á l, Piac ucca 30.**

A hálókocsi ma már nem fényűzés!

Osszes magyarországi (bel-öldi) vonatunkon egységes díjszabás: III o. P 5.— II o. P 7.50 I. o. P 10.—

30 napig érvényes térítjegy váltásánál

25% kedvezmény! Bármely érvényes vasúti jegy feljogosít hálókocsijegy váltására.

Időt és költséget takarít meg

Hálókocsiban eltöltött éjszaka után testi és szellemi erőnek teljes birtokában végezheti napi munkáját.

Az érkezés után a végállomáson nem kell kiszállania, mert **reggel 8 óráig** zavartalanul tartózkodhatik a hálókocsiban.

Kérje a 390. sz. díjtalan részletes ismertetést és pontos menetrendet étkező- és hálókocsi szolgálatainkról.

NEMZETKÖZI VASÚTI HÁLÓKOCISI TÁRSASÁG Budapest, IV. Petöfi Sándor u. 2.

pusztuljon. Amidőn az érdekeltek figyelmét a fentemlített kártevők irtására vonatkozó törvényes kötelezettségük teljesítésére felhívom: figyelemzve arra is, hogy az ellen a birtokos ellen, aki a fentiekben megjelölt írtási kötelezettségének egyáltalán nem, vagy nem kellő módon tesz eleget, az 1894. XXI. tc. 95. §-ának k) pontjában ütköző kihágás miatt az ellenőrzést teljesítő hatóság közegek — jelentés alapján eljárás fog indítatni, ezenelül pedig az írtást a mulasztó veszélyére és költségére a hatóság lesz kénytelen elvégezni. — Debrecen, 1937. április 17. Polgármester

HIRDETMÉNY.

Értesítem a város érdekelt közönségét, hogy dr. Radák Henrik földbirtokos Tiszacsége határához tartozó nagymajori gazdaságában lévő vadászterületen, a debreceni Boeskaei tiszti vadász és vadvédő társaság pedig Mikepéres község határában lévő vadászterületen kártevő és ragadozó állatoknak mérgeggel való pusztítására kért engedélyt. Amennyiben a mérgeggel való pusztítás ellen az érdekeltek közül valakinek kifogása van, úgy észrevételeit három napon belül az illetékes községi előjáróságnál jelentse be. Debrecen, 1937. április 16. 20. Polgármester.

Debreceniek szállodája Pesten **Metropole** Rákóczi ut 58. a város szívében 150 szobás modern családi szálloda minden kényelemmel. Kávészámban Pest és a vidék előkelő közönsége találkozik. A János Vitéz Sörözőben jól közsímert CSOKA Feri és cigánzenekara játszanak esteként. A gyönyörű Téli kertben délután és este tánc. Virányi amerikai rádiózenekara. A Téli kertben és a Sörözőben SEBŐ MIKLOS rádióénekes énekel. Lapunk olvasóinak lemeréseket szoba és penzióárak. — Telefon: 1-389-30.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KÉLTMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A gazdasági év főterménye a tengeri lesz

Ismeretes az a jelentés, mely arról számolt be, hogy a kedvezőtlen időjárás következtében az őszi gabonavetés elmaradt nagy területeken. A helyzet azóta csak súlyosbodott, mert a tavasz sem kedvezett.

A minisztérium hivatalos jelentése szerint az őszi esőzés következtében 200 ezer holdnál nagyobb búzaföld maradt bevetetlenül. Ehhez a veszteséghez járult az a sok ezer holdnyi terület, ahol az árvisz pusztította el a vetést. Nagyon lényeges veszteséget jelent a gabonatermelésben az a terület is, melyet a sok esőzés következtében a vadzvak öntöttek el.

Abban reménykedtek az őszi kedvezőtlen időjárás után, hogy majd tavaszi bűzát vetnek és pótolják a kárt. Ez a számítás azonban nem vált be, mert a tavaszi időjárás is szokatlanul esős volt és a felázott földek lehetetlenné tették a tavaszi vetéseket. A homokosabb földeken még elvégezhetők a vetések, de a fekete földeken nem lehetett dolgozni s így nem pótolhatták az elmaradt őszi gabonavetést.

Hozzávetőleges számítás szerint az a terület, mely az őszi és tavaszi kedvezőtlen időjárás következtében kerülhetett bűzavetés alá, megközelíti a 400 ezer holdat. Igen sokat számít az a területvesztés a búzatermés szempontjából. Ehhez még hozzá kell adni, hogy

nagyon sok helyen, mivel már későn vált az idő kedvezővé, nem is vetették el a tavaszi bűzát, ahogy azt számították, mert későn már nem érdemes tavaszi bűzát vetni.

Az üresen maradt nagy területeken a kukorica veszi át a szerepet és a gazdák a búzaföldekre tengerit vetnek, — mivel annak vetése még nem sürgős és a téli trágyamennyiséget is kibordhatják még a földekre. A tengeri vetőmag a legkevesebbe kerül. Kevesebb költséggel termel így a gazda az bizonyos, de nem éri el azt a bevételt, mint búzavetéssel elért volna.

A helyzet tehát az, hogy a gazdasági év főterménye inkább a tengeri lesz az idén. Ha az időjárás kedvező lesz és bőséges a termés, jó értékesítési politikával — nem úgy, mint a búzával csinálták — még pótolhatók lesznek a veszteségek. Van egy másik oldala, egy igen szomorú oldala a kevesebb búzavetésnek a gazdákat ért veszteségeken kívül is. Az ugyanis, hogy a gabonaterület csökkenésével nagyon csökkent az aratási lehetőség és sok szegény magyar nem tudja majd aratási részben megkeresni az évi kenyerét. Gondoskodni kell már most arról, hogy azokon a területeken, ahol elmarad a szokásos aratási kereslet, a falu népe, legalább részben tengeriföldek juttatásával kárpótolva legyen. (bence)

Érdekes adatok a városi törzsménes és törzsgulyáról

A város már korábban egy szűkebb körű bizottságot küldött ki, hogy tanulmányozza a városi törzsgulya és törzsménes rentabilitásának kérdését és tegyen javaslatot annaké, hogy fenntartandó-e ez a ménes és a gulya. A bizottság tagjai: Polgáry István, Polgáry András, Nyilas Ferenc és Molnár József voltak.

Alapos tanulmány után terjesztették be jelentésüket, amelynek az a lényege, hogy a törzsménes és törzsgulyát, mint a város gazdalközönsége állattenyésztésének kiegészítő nélkülözhetetlen részét, a mostani körletben szükséges fenntartani. Kívánatosnak vélik a törzsgulya vezetés kereszttulajdonát úgy a gulyánál, mint a ménesnél.

Tulajdonképpen a ménes és gulya létszámát azért akarták csökkenteni, — mert deficit jelentkezett. Most azonban az állatok emelkedése folytán ebben a tekintetben is a helyzet javult. A bizottság kívánatosnak tartja, hogy a

ménes és gulyát a Hortobágyon csoportosítsák, mégpedig főképpen takarmántermelő gazdaság keretében, amint ez részben ma is így van. Jelenleg a városi törzsménes és gulyánál az állatok létszáma a következő:

A törzsménesnél van 52 drb tenyészkanca, 14 drb hároméves és 16 drb két éves, 2 drb egy éves ménesikő, 26 drb kettő és három éves, 23 drb egy éves kancacsikő, 4 igazló, összesen 212 drb állat.

A törzsgulyánál van 2 törzsbika, 60 törzstebén, 12 drb három éves, 2 drb öt éves, 20 drb egy éves bika, 11 drb két éves, 11 drb egy éves üsző, 43 drb választott borjú, tehát összesen 175 drb állat.

A bizottság szükségesnek véli, hogy a fiatalabb korban szigorú selejtezést eszközöljenek és így a kellő értékesítésre alkalmatlanak látszó egyedek a további években ne terheljék a törzsgulya és törzsménes költségvetését.

A növények hogy termelik a legfontosabb trágát?

A köztudat azt tartja, hogy a növények termelésével a talaj veszté tápláló erejéből. Pedig nem így van, mert vannak olyan növények, amelyek nem hogy szegényítik, hanem ellenkezőleg gazdagítják a talajt. Hogy ezt megérthessük, meg kell barátkozni bizonyos tudományos kifejezésekkel. Ilyenek az adott esetben a nitrogén és bakterium radiceola. A magyar földek és a magyar nyelvnök szokatlanok ezek a kifejezések de amíg jobb magyar szó nem lesz helyettük, ezeket kell hasz-

nálunk. Használatuk nem kerül pénzbe, mert a tudomány szívesen adja.

Mi is az a nitrogén? A levegőnek 79 százaléka ebből áll. Minden növénynek, amelyet a föld terem, ez a nitrogén a legfontosabb tápláló anyaga. Ennek a növények által való felvétele igen bonyolult, de igen szép folyamat, amiből kisgazda olvasóinknak elég annyit tudni, hogy a növények a nitrogént leveleikkel veszik fel a levegőből.

A növények is éppen úgy lélegznek, mint az emberek és az állatok. A

levegőt leveleik útján veszik fel, azt megtisztítják azoktól az elhasznált részektől, amit az állatok kileheltek. — Ezért van jó levegő az erdőn, mezőn, réten, szóval ahol sok növény van. Másrészt ezért van szükség arra, hogy permétezzéssel, bogárritással pusztítanunk kell a növények leveleinek az elenségeit.

Amikor a növények levelei beszívják a levegőt, az abban lévő nitrogént a bacterium radiceola segítségével lekötik, mert arra nagy szükségünk van. Ebből látják el az összes fehérje szükségletüket, amit pedig fel nem tudnak használni, azt a talajba bocsájtják. A bűvelyes növények, mint amilyenek a borsó, búkköny, lucerna, csillagfürt stb. a gyökér béja alatt kis hólyagszerű

dudorodásokban összegyűjtik. Pl. a lucerna 4 év alatt egy holdon 300 kg, a here 2 év alatt 130 kg-ot, a búkköny 1 év alatt 30—40 kg-ot képes összegyűjteni, ami igen sok. Ha figyelembe vesszük, hogy 120—300 kg. péti só ad 24—50 kg. nitrogént.

A növények virágzásuk végéig gyűjtik a nitrogént. Amint a magvak fejlődni kezdenek, elhasználják nemcsak azt, amit gyűjtöttek, hanem keresik is kutatják gyökereikkel azt is, amit trágyafarmájában vittünk. Ebben van a magyarázata annak, hogy a virágjában kaszált búkköny, lucerna és here miért javítják a talajt és hogy a homokbucák miért trágyázhatók az alászántott csillagfürttel. P.

Ültethető-e még gyümölcsfa

A gyümölcsfák ültetési idejére nézve általános szabály az, hogy azokat akkor jó ültetni, amikor azokban a nedvkeringszűnnetel. Ez normális időjárás mellett az őszi levélhullástól a rügyek tavaszi fakadásáig tart. Tehát most, amikor már az első levelek megjelennek, nem helyes gyümölcsfaültvényeket ültetni.

Egyébként is az oltványok ültetésére a legalkalmasabb idő az őszi. Ugyanis a megmetszett erősebb gyökerek vágási lapjaira, valamint az elszakadott hajtáságok végeire egy kis nedv tolni ki, amiből vékony gombás réteg keletkezik. Ezt a réteget nevezik a szakemberek kallusznak. Ebből a kallusból indulnak az új hajtáságok, amelyeknek a képződését azzal segítjük elő, hogy közvetlen az ültetés előtt végezzük el a gyökerek metszését. — Ugyanis az a kevés nedv csak a földben jön ki a metszési lapra és ad kalluszt, mert ha a szabad levegőn áll a

megmetszett rész, ott ez a kis nedv amit mintegy kilizzad a növény, elpárolog és a sebesített hely megszárad. A megszáradt részen kallusz nem képződhetik.

A fentiekben adva van, hogy miért jobb az őszi ültetés. Ugyanis kezdődnek csak gyenge fagyok vannak. A fagy fokozatosan és lassan hűzódik lefelé a földben, tehát van idő a kalluszképződésre, sőt a hajtáságok megindulására is. Amikor a tavasszal ültetett fának a gyökere ezt a munkát elvégzi, akkor már nagyon is megindulnak az őszi ültetés új hajtáságok. Természetesen a korona fejlődése egyenetlenségben áll a gyökérzettel, tehát az őszi ültetés mindig sikerültebb lesz mint a tavaszi.

Mind ezekből következik, hogy most már ne ültessünk oltványokat, hagyjuk ezt a munkát a maga rendes idejére ősze.

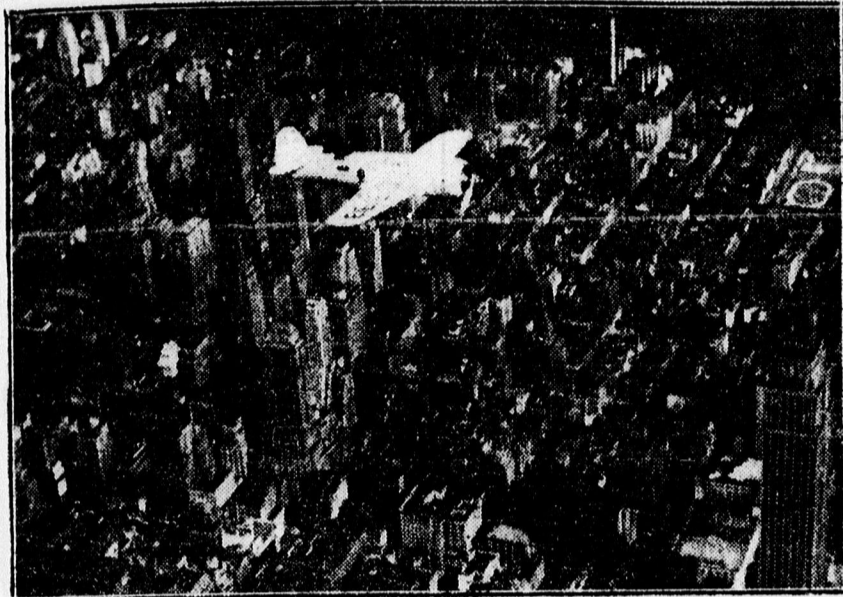
A KISLIBAK ES KACSAK SANTASÁGÁNAK OKAI.

Panaszkodnak sokan, hogy a kis kacsák lesantálnak, fáznak és hiába etetik őket salátával, kukoricadarával, mégis elpusztulnak. Az oka megvan annak, hogy miért sántulnak és pusztulnak az apró jóságok. A táplálkozás nem volt rendszerben és az okozta a bajt.

A kis récek és libák táplálása nagyon hiányos. Sem a salátába, sem a kukoricában nem kapnak a tollak és csontok felépítéséhez tápanyagot. Gondosabban táplálják, ke ményre főtt tojást, igen picire vágva, edes tehetőrtöt morzsolva és főlég főtt rizst etessen az apró jóságokkal. Ezenkívül lefőlőzött tejjet itasson legalább két hetes korig viz helyett. Így táplálva, háromhetes korra a récek megerősödnek és vizre mehetnek, ahol csont és toll képződéshez bőségesen találnak tápanyagot. Vigyázzon, hogy az apró állatok éjjeli hálóhelye meleg legyen, mert ha cement, téglá, vagy kőből van a padló, felhűlnek a gyöngye lábak és a sántaság bekövetkezik. Kétséges vállalkozás vizilegelő nélkül felnevelni a vízszárnycsokot. Az elnevezés, vagyis a baromfiak korjelzése sem magyaros, mert a kacsá, pelyhes korában réca, tollasodás után réca, és ha tenyészérett, kacsá. A lúd pelyhesen pipé, tollasodás után liba, tenyészérett korában lúd.

Debrecen sz. kir. város adóhivatala 16.500—1937. a. HIRDETMEY. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. pénzügyminiszter úr az 1933. évi 52.700—VII. számú rendelete folytán azon adózók, akiknek négytől több gyermekük van s a jövedelemadóknak azon ok miatt nem alanyai, mert 1000 pengőt elérő tiszta jövedelmük nincs, illetve 25.000 pengőt elérő tiszta vagyoni értékű ingatlanuk nincs, a városi adóhivatalnál, I. em. 16. sz. szobában jelentéssel be s ez alkalommal igazolják azt, hogy háztartásukban hány önálló keresettel nem bíró törvényes, törvényesített, mostoha, vagy örökbe fogadott gyermek, illetve unoka van. A bejelentés ezen körülmények irásbeli felsorolásával történik és a benyújtás alkalmával a bejelentővel együtt a bejelentővel egy körülmény, hogy a bejelentővel egy háztartásban él és születési bizonyítvány, a keresetleli jegy, vagy iskolai értesítővel a gyermek életbenléte. Azok, akik fenti bejelentésnek április végéig eleget tesznek, az adómérséklési kedvezményben ezévi január 1-től számított egyévi időre részesülnek. Debrecen, 1937. március 31. Városi adóhivatal.

DEBRECZEN KÉPES VASÁRNAPJA

Egy rekord repülőgép New-York felett. A világhírű Frank Hawsk repülő egy új géppel fölszállt New-York fölé, a gép 600 km l tesz meg óránként.

Hogy a háborús időkben fenntarthatassák az uccai autók kiterjedését, a sofőrök számára különleges gázmaszkokat készítenek.

A romániai „Vasgárda“

A világ összes napilapjai 1933. december 29-ike óta, alaludóan foglalkoznak a romániai „Vasgárda“ viselt dolgaival. Ezen a napon ugyanis, egy Nicolae Constantinescu nevezetű „vasgárdista“ diák a „szinai-pályaudvaron“ előtte „Joan Duca“-t, Románia akkori liberális miniszterelnökét, a merénylet közvetlen oka az volt, hogy — pár nappal az események előtt, — a kormányelnök rendeletileg betiltotta a „Vasgárda“ működését, és feloldotta a veszedelmes szervezet feloszlását.

Duca halála után, ideiglenesen C. Anghelescu, — minden román liberális kormányok hírhedt közoktatásügyi minisztere, — került a kormány élére. Ő azonban szigorú vizsgálatot rendelt el a merénylet ügyében. Pár nappal később azonban, Carol román király, a kormány fiatal tagját, Tatarescut nevezte ki miniszterelnöknek. Így a leplezés az ő nevéhez fűződik.

A „VASGÁRDA“ KELETKEZÉSE.

1934. márciusának végén került sor Duca gyilkosainak bűnperére. 52 vádlott állott a bíróság előtt. Közöttük volt a vasgárda legendás hű vézére Corneliu Zelea Codreanu is.

A vádirat szenzációs leplezéseket szolgált. Kiderült, hogy a gyilkosok nem a saját szakállukra követték el a merényletet, hanem arról az egész Vasgárda vezérkarának tudomása volt. — Mindenki el volt készülve arra, hogy úgy a merényletet, mint a „Vezér“ és a vezérkart, bűnrészességért súlyos bűntelésekkel fogják súlytani. Nagy meglepetésre azonban a katonai ügyész csak a három gyilkos — Nicolae Constantinescu, Doru Belimace és Joan Caranica — megbüntetését indítványozta, míg a többi vádlottat szemben ejtette a vádat. Természetesen a bíróság is ilyen értelemben hozott ítéletet.

Ducának azért kellett meghalnia, mert a Vasgárda feketelistáján első helyen állott. A második számú „közellen-ség“ Lupescuiné, a szép vöröshajú asszony, Fekete listán van Titulescu és Jorga professor, a híres román történelmíró is.

KOPONYÁRA KELLETT ESKÜDNI

A Duca-vádirat, a „Vasgárda“ kelet-

kezését a következőkben ismertette. — 1927-ben, a bukaresti rendőrség egy magyarányú lítkos, szervezet nyomára jött, mely gyanús, felforgató eszméket hirdetett. Ennek a szervezetnek Mihály arkangyal légioja volt a neve. A „légio“ való, belépés, háboruzangatóan misztikus formalitások keretében történt. Azt, aki felvette jelentkezett, sőtét szobába vezették. A szoba batorzala mindössze egy asztalból állott, melyről egy homályosan megvilágított emberi koponya vigyorgott a jelölre. Egy láthatatlan személy, a sötétből vászonzaesköt nyomott a jelölt kezébe, melyben az ország minden megyéjéből vett föld volt. Ezt tartva, fantasztikus esküt kellett tennie a Jéga háti hűségéről. — Aki kiállotta ezt a próbát, az a légio nyilvántartott tagja közé tartozott.

A hatóságok fel is oszlatták akkor a „légio“, ez azonban „Vasgárda“ — románul: Garda de Fier — néven új életre támadt és politikai párttá alakult.

A HALÁLSZAKASZ

A Vasgárdának ma hatalmi szervezete is van. A tagokat osztagokba, századokba, zászlóaljokba sorozzák. A legkisebbek a legelsőosztályba, az ügynevezett „Halálszakasz“ban tömörülnek. Ezek minden parancs teljesítésére kötelezik magukat. Duca gyilkosai is a Halálszakasz tagjai sorából kerültek ki. Számos politikai bűntény terheli a számlájukat. Legfőbb, — mint ismeretes, — a jassyi egyetem egyik professzorát intézték el, mivel útjukban állott.

ZELEA CODREANU ÉS A VEZÉRKAR

A Vasgárda fejtáblalmi vezére: Corneliu Zelea Codreanu: Hírnévre akkor tett szert, amikor egy per alkalmával lelőtte Jassy polgármesterét.

Zelea Codreanu kétségtelenül a legeredetibb román pártvezér. Felismerve a Romániában uralkodó korrump állapotokat, ennek gyökeres kitűrésére határozta el magát. Ezért alakította meg előbb a Mihály arkangyal légioját, ezért hívta életre a Vasgárdát is. Tette-készítést egy polgármester megölésével bizonyította be, mely egyszerűsített tiltakozás is volt a mai Románia ellen.

Eredeti célkitűzéseitől egy pillanatra sem tért el, sőt, ez az a körülmény, mellyel a román társadalmi élet min-

den terén egyre több és több hivat szerezte magának. Carol király és a román politikusok főbb kiválóságai sem tudják kivonni magukat egyéniségének varázsától, nem tudják megtagadni vele szemben tanúsított szimpátiájukat. A tudatlan oláh parasztlak ködös fantáziájában legendás alakká kezd válni, ki házat, földet, kincseket, jólelet és főleg adómentességet ígér nekik. Hogy Zelea Codreanu mindezekig nem kegyült Románia miniszterelnöki székébe, azt bel- és külpolitikai célkitűzései egyaránt akadályozták. Ha pedig igaz az a tétel, — hogy: „Románia a politikai kiszámíthatatlanságok hazája“, akkor előbb, utóbb ő is győzedelmeskedni fog ellentétei fölött, s ő is fel fog kapaszkodni a kormányelnöki székbe.

Zelea Codreanu helyettese egy nyugalmazott tábornok: Cantuzino Grănicerul. A Vezérkar főbb tagjai is jó nevet vívtak ki maguknak. Ide tartoznak Nae Joneșcu és Nichifor Crăniac lapszerkesztők, Mola, Navăr Ispravnic ügyvéd és politikus, Iró és Octavian Goga, a híres román író, politikus és költő, ki miniszteri tárcát is viselt.

A „VASGÁRDA“ CELKITŰZÉSEI

A Vasgárda ma kétségtelenül Románia egyik legnépszerűbb és legbefolyososabb pártja. Célkitűzése röviden két szóval jellemezhetők: nemzeti lélekmertenség, Jelszavai:

1. Kidobni a kisebbségeket az összes állami- és magánhivatalokból! Legyen bár magyar, szász, szerb, orosz, ukrán, bolgár, török vagy zsidó. Az idegenek ne gyék a román állam kenyerét.
2. A kisebbségek minden ingó és ingatlan vagyonának elkobzása, és azoknak románok között való kiosztása.
3. Az idegen nemzetiségűek és állam-polgárok kiűzése.
4. A zsidó, nyakának hátratekerése, vagy Palesztinába való exportálása, a legközelebbi úton. Minden zsidót nyomatókosan figyelmeztetni az ország sürgős elhagyására. Aki nem hallgat erre az utasításra, annak kilátása van helyezni a paradicsomi gyönyöröknek idős előtti élvezete. A magyarok menjenek Magyarországra!
5. Egyetlen román se fizessen adót! Románia természeti kincsében oly gazdag ország, hogy minden ezek kihasználásától eredő jövedelmekből, és a ki-

sebbségek mértékellen megadóztatásából!

6. Nemzeti hadsereg felállítás, melyben román nemzetiségűek kivül más nemzetiségűek nem teljesíthetnek katonai szolgálatot.

7. A kommunisták és bolsevisták kiűzése.

8. A külfölddel szemben fennálló tartozások visszafizetésének megtagadása.

9. Azok a románok, kik idegen nemzetiségű nőt vesznek feleségül, nem jó románok. Az ilyeneket el kell távolítani államszólól.

10. Külpolitikai tekintetben teljes szakszítás Franciaországgal és közeledés Németország felé.

Ezek a jelszavak megszeditettek bizonyos telegeket. Meg az iradmon lévő liberálisok sem vonhatják ki magukat teljesen alóluk. Zelea Codreanu programjából teljesen átvették és megváltoztatták a kisebbségeknek az összes állami- és magánhivatalokból és vállalatokból való kidobása című pontot. Sőt, — az utóbbi időkben, — a nemzeti hadsereg felállítására című pontot is kezdik részben megvalósítani. Igaz, hogy nem olyan szoros értelemben mint ahogy azt Zelea Codreanu előírja, mivel csak a magyarokat nem sorozzák be, ellenben az összes többi nemzetiségűeket igen!

A külfölddel szemben fennálló tartozások visszafizetésének megtagadása az a bizonyos Achilles-sarok, ami miatt Zelea Codreanu nem kerülhetett meguralomra. Nem is egyszer, Románia oly horribilis összegű kölcsönöket vett fel Franciaországtól, hogy ezek visszafizetésének megtagadása egyértelmű lenne nemcsak Franciaország barátságának elvesztésével, hanem a magyar revízió törekvéseknek diadalra jutásával is. — Hiszen éppen Franciaország az, aki legelőkeltebben örökdió Románia területi integritása fölött, sőt a revízió veszedelmétől.

Zelea Codreanu Nemetszág barátságát akarja biztosítani hazája számára. Hogy ezt meggyerje, esetleg arra is képes lenne, hogy a baráti Csehszlovákiát felosszák Németország, Ausztria, Magyarország és természetesen Románia között!

A román külpolitikában bizonyos fokú német orientációt lehet tapasztalni, melyet szintén a Vasgárda nyomásának tudhatunk be. A liberálisoknak engedniök kell, ha csak nem akarják azt, hogy

a gyepő Zelea Codreanu kezébe csuszszon. Jól ismerik a Vasgárda esközöket nem igen válogató módszereit is, s óvakodnak a feketelistára kerülni. — Titulescunak is a Vasgárda nyomására kellett otthagyni a külügyminiszterséget Titulescu távozásával Zelea Codreanu megszabadult egyetlen legnagyobb politikai ellenfelétől is, aki bizonyostokú türelmességet hangoztatott az ország külpolitikai helyzetének érdekében.

A VASGÁRDA A PARLAMENTBEN

Zelea Codreanu Vasgárdája ma Romániának sorban kilencedik pártja. Az 1932-iki országos választásokon 70.674 szavazatot jutott a Vasgárda jelöltjeire. — Ennek eredményeképpen ma 5 vasgárdista képviselő ül a román parlament padsoraiban.

A Vasgárda tagjai forró vérmérsékletű, túlzott nacionalizmusról hajlamos diákokból, existencia nélküli diplomásokból rekrutálódnak. Az uralkodóval szemben hűséget hirdetnek. Ekörül eddig nem is volt semmi baj. Most azonban Carol király és a Vasgárda között a legélesebb ellentét áll fenn, ami Miklós román herceg rangfosztásával kapcsolatos. Az uralkodó öccsét a napok

ban ugyanis megfosztotta rangjától, mivel a szépséges Dumitrescuné személyében, rangjához nem méltó nőt vett feleségül és most felesége számára is a hercegnői címet és házasságának érvényességét kívánta bátyjától. Carol erre megfosztotta őt a hercegi címtől és kizárta a román királyi család tagjaiból. A Vasgárda erre nyíltan Miklós herceg mellé állott, amivel eddig hirdett uralkodó iránti hűségnek is megadta a kegyelemdíjást.

A Vasgárda fajvédő politikája kétségtelesen tetszik a szélsőséges eszmék befogadására hajlamos román társadalomnak. Adómentességet, ingó és ingatlan vagyontól ígérő jelszavak, diktatórikus törekvések és a hangos szóval hirdett nemzeti türelmetlenségük igen alkalmasak arra, hogy állandóan felszítssák a sovinizmus tüzeit, amely azután magyar és zsidóüldözésekben, utcai tüntetésekkben, a zsidósággal szimpatizáló egyetemi tanárok koponyájának beverésében, a közbizonyok megrongálásában, revolveres merényletekben találjon levezetésre mindennel és mindenkivel szemben, aki idegen, ami nem érdekeit szolgálja és aki el akarja gáncsolni jelszavak diadalát.

Boross György.

Vágyak

Irtó; Mónusné, Kohuth Lola

A szemközti ablakban látta meg először, amint öltözködött. Ütemes, ringóhajlású, nemesen szép vonalú volt. Arca ápolt és jóléttől sugárzott.

Látása tüzelte, vágya izzott: mindig látni, lesni, figyelni őt.

Tekintete most is a túlsó magas térfelületre tapadt, melyet sűrű, sötét esend takart. Lent a szűk pesti utcán, élesen esőrént a havat takarító lapát, amelynek hangja összevegyült a villamoscsengő berregésével. Akkor gyújtották fel a lámpákat.

Az orvos megnézte óráját, sietve lement az utcára és felszállt a sarki villamosra.

Amint a fehér gyermekszobába lépett, ott találta az asszonyt...

Az első pillanatban kissé meglepként, de aztán felüjjongó örömet éltetett el az arcát, amikor bemutatkozott.

Az asszony megsápadt. Remegő kezét szótlanul nyújtotta felé.

Az orvos a betgágyhoz lépett. A gyermek áttetsző arcán a láz végetes virágai elhalványodtak. Két kicsi karja még elernyedten feküdt kis mellén, de szemében már életöröm lángolt.

— A kis baba túl van minden veszélyen. — szólt az orvos — és végig simított a gyermek selyemháján.

Az anya boldogan könnyesszemmel mosolygott.

— Reggel óta szűnt a láza. Most már hiszem, megsegít a jó Isten. Magának és Máriának köszönhetek sok mindent. Mária osztotta meg velem nehéz éjszakáimat. Es hálás pillantása a vendégasszony felé szállt.

— A szeretet, részvét, ragaszkodás nagy szerepet játszik a mi életünkben. Te ugyanezt tetted volna velem. Nincs érdemem. Az élet adta nekünk ezeket a kiváltságokat, melynek gyökere valószínűleg az anyaság ösztöne... a gyermek. A gyermekem keresztül másra is át-sugározza mindezeket — s hangja dallamos volt, lágyan ringató.

— A gyermekem keresztül.

— Hát, igaz, én ezt a kijelentést magamra nem vonatkoztathatom — fájdalmasan húzódott össze a két elborult szemé.

— Fogékony vagy Máriám, mások szenvedései iránt, különösen akkor, ha gyermekről van szó.

— Nagyon szeretem a gyermeket, a jövőt... az életfolytatását.

Lehajolt a gyermek felé és megcsókolta annak aranyfürtös homlokát.

Kis idő múlva az orrossal együtt távozott.

Gyalog indultak el. Egyideig elfogultan, szótlanul mentek, aztán megszólalt az orvos:

— Miért menekült előlem? Rége óta lesem, hogy szavát hallhassam.

— Magam sem tudom, hogy miért, valami izzott, hajtott.

— Menekülni fog ezután is?

Az asszony sokára válaszolt:

— Nem tudom.

Megkapóan szép, enyhe este volt. A Dunapart fényglóriája alatt lágyan ezüstölt a víz. Reménységet sugároztak a villanylámpák... s az orvos boldogan, mélyen szívta magába az asszony ruhájából áradó kéknárciszillatot.

— A viszontlátásra — köszönt el a kapuban.

Másnap egy Andrássy úti cukrászdában türelmetlenül várt, amikor Mária hideg szélétől pirosra festett arcával belépett.

— Mégis eljött? — fogadta hálással pillantással.

— Megigérttem. Igaz, utána ingadoztam a gondolataim. Amikor elindultam, még nem tudtam pontosan, hogy ide be is lépek, de látja mégis itt vagyok.

— Mária — sutogta a férfi, — olyan pillantással kísérvé szavait, hogy az asszony hagtalanul lesütötte a szemét.

— Mária szereti a férjét?

— Szeretem, — felelt halkán.

— Szerelmes?

— Nem voltam. Nyílt életet élünk, őszintén, és szabadságot élvezünk kölcsönösen.

— Boldog és megelégedett?

Nehezen jött a válasz:

— Boldog...

— De nem elégedett, — egészített ki a mondatot a férfi, — úgy-e így van?

— Sokat akar tudni már is, talán egyszer elmondom.

— Mondja most, nagyon érdekel a mi magával kapcsolatos.

— Nem lehet, most nem mondhatom.

— Megengedi legalább, hogy ezután jobban figyelhessem az életét, körülményeit, hogy a felbukkanó jelenségekből megalkossam magamnak addig is a megközelítő valóságot.

— Azt hiszem, semmiféle jelen-

ségekben nem nyilvánulhat, mert az a lelkemben van.

— Sokat van egyedül, talán unatkozik?

— Az egyedüllét unalma, csak az fűreslelkűek kiváltsága, én nem félek tőle.

— Mária, megengedné mégis, hogy néhanapján, a magányosság óráiban, — meglátogathassam.

— Kalandot akar? Ismétlem, szabadságot élvező asszony vagyok s éppen ezért képtelen bárminemű játékba becsátkozni. — mert nem tudok hazudni. Érdekes, — magam sem tudom, miért, — de az volt az érzésem, menekülnöm kell maga elől.

— Nem gondolja, hogy a végzete elöl menekül? Pedig a végzet el fogja érni.

Az asszony hallgatott, elnémult a férfi is, csak a búcsúzásnál kérdezte:

— Mikor látom ismét?

— Nem tudom, talán véletlenül találkozunk, talán hívni fogom, — de úgy lehet sohasem látjuk többé egymást.

Jó ideig nem mozdult Mária otthonából. Bizonyos ijedelem fogta el. Agyán ijesztő élesen villant át a meggondolatlan lépés következménye s már bizonyos megkönnyebbüléssel érezte, lemond szándékáról, s nem találkozik többé az orrossal. Belenyugszik sorsába.

Azután újból nagy vágyak fogták el a gyermek után:

— A végzetem elől hiába futok, — ismételte néhanapszor magában. A lelkem háborog, a szívem fáj, — valamit lázasan szomjaz...

Kinézett az utcára. Apró piaci gyermek széttárt karokkal lépegett a járdán, mögötte szelid, boldog mosollyal az anya örködött. Az örökké benne égő nagy kérdés szakadt fel újra lelkéből:

— Nekem nem adatott meg s nem fog megadatni az anyaság gyönyöre? En sohasem érezhetem szívem alatt, egy piciny szív verését? Nem láthatom egy édes esőppérg mosolygását? Nem hallhatom drága gyűgységét? Ez volna a végzetem...

A túlsó ablakban meglátta az orvost.

Egy körüti étteremben vacsoráztak. A hegyaljai bor szelid mámorra, kedvesen színezett, a dzsesz buján sűrű hangja, lengett, hőmpölygött körülöttük. Lelkük remegve, vágyvakereste egymást, mind közelebb, közelebb simult egymáshoz, azután vergődve hosszan ölelkezett...

Szürkület hajnalban tért haza Mária kábultan, fáradtan. A mindent felülmúló nagy érzés átjárta zakatoló, felforrított vérével. Képzelté nyomán újból és újból átviharzott rajta. Magára húzta szorosán a takarót, didergett, fázott. Alma elshant, nyugtalan lett. Szerelmes asszonyokra gondolt. Akik nagy szenvedélyek között éltek, szenvedőn. Ez a sors jutna neki is? Szeretni nem érdemes, ha szenvedni kell miatta. És kell, mert vannak férfiak, akik a szenvedések értelmét meg sem értik, vagy embertelenül nem is akarják. Vannak ilyenek is. Valami nagy szorongás folytoztatta s érezte, hogy a szerelmi harc szenvedéseit nem tudná elviselni.

Nem lehet újból találkozunk, — vergődött az ágyban, — s eszébe jutott nemrég tervezett utazása.

Újból hullott a sok, sok hóhé hely a piaci téli pillangók csillogva, játékosan repültek, szálltak, táncoltak kergetőztek.

A Dunapart sétánya, fehér nagy szőnyeggel volt puhán takarva. Az orvos gyönyörködve megállt a sé-

tány szélén és nézte és nézte a fehérén hőmpölygő, egymáshoz sűrűlő jégtáblákat a Duna vizén.

Egy asszony ment el mellette és vidáman ráköszönt.

— Mária! — röppent ki ajkán a szó. Az asszony keze után nyúlt gyöngöden és szívébe visszasettenkedett a nyár kiteljesedett pompája. Már, már elpihent, elszunnyadt gondolatok, vágyak keltek benne újra.

— Vigyázzon, Tamás, nem vagyok egyedül — és a szemé egy előtte haladó gyermekkoocsin pihent meg nagyboldogan.

A férfi meglepetten nézte az asszonyt, azután a gyermekkoocsit.

Az asszony folytatta:

— Emlékszik-e, egyszer azt kérdezte tőlem, miért vagyok elégedetlen? Most érkezett el annak ideje, hogy kérdésére feleljek, — most amikor elmondhatom, teljesen boldog vagyok. Vágyamat, egyetlen célomat elértem. Ez a parányi kis élet, — mutatott a kocsi után, — ez hiányzott. Most itt van, ott fekszik a kocsi mélyén. Ha visszafordulunk, nézze meg feltűnés nélkül, — nézze meg a — fiát.

S mielőtt a férfi szóhoz juthatott, — elsietett.

A hóhé helyek nem esodálozhattak, csak hulltak, hullt zavartalanul. Az orvos már csak a távolodó asszonyt nézte s a kiskocsit, melyet mindösszebben eltakart szemé elől a sok, sok játékos pillangó, kergetőző táncból szőtt fehér remegő fátyol amely olyan rövid életű, — mint amilyen az ő szerelme volt, s azért olyan fájdalmas szép, mert olyan hamar végeszakadt...

.....

Gréta Garbó

utolsó filmje

Újra, meg újra különböző hírek merülnek fel Garbo Gréta férjhezmenési szándékairól és a jövőt illető terveiről. Most végre maga Garbo Gréta nyilatkozott terveiről a jövőre vonatkozóan:

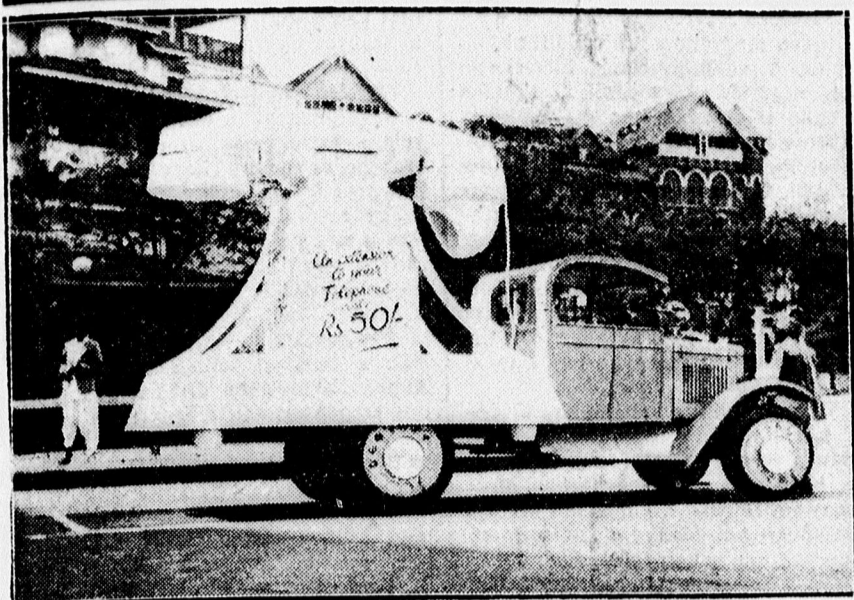
1938-ban, amikor szerződés a Metro-Goldwynnel lejár, hazatér Európába s itt fogja forgatni utolsó filmjét. Utolsó filmje újra az »Örömtelen utcák« témája lesz, annak a filmnek a témája, amely filmben Garbo Gréta első világsikerét aratta. A film, melynek Garbo nemzetközi hírnevét köszönheti, mint hangos film fog újra életre kelni Garbo Gréta kívánságára a nagy némafilmrendező, Pabst G. W. fogja a filmet rendezni, amelyben Gréta partnere a némafilm nagy tragikája, Nielsen Asta lesz.

Garbo Gréta ügyvédje, a svéd Herenthöld Lars dr. ezidőszent egy normandiai kastélyra alkudozik, amelyet Garbo Gréta meg akar vásárolni. Garbo Gréta decemberben Párisba akar utazni, hogy a tárgyalások lezárásánál és a szerződés megkötésénél jelen legyen.

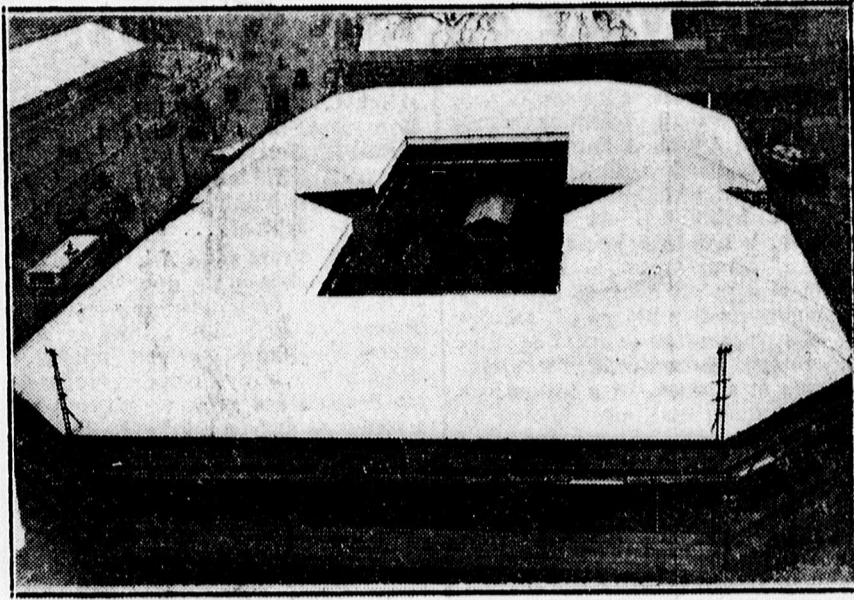
Az »Örömtelen utcák« újra való megfilmesítése után Garbo Gréta vissza akar vonulni a magánéletbe s az esztendő egyik részét Svédországban akarja tölteni, a többit Normandiában.

.....

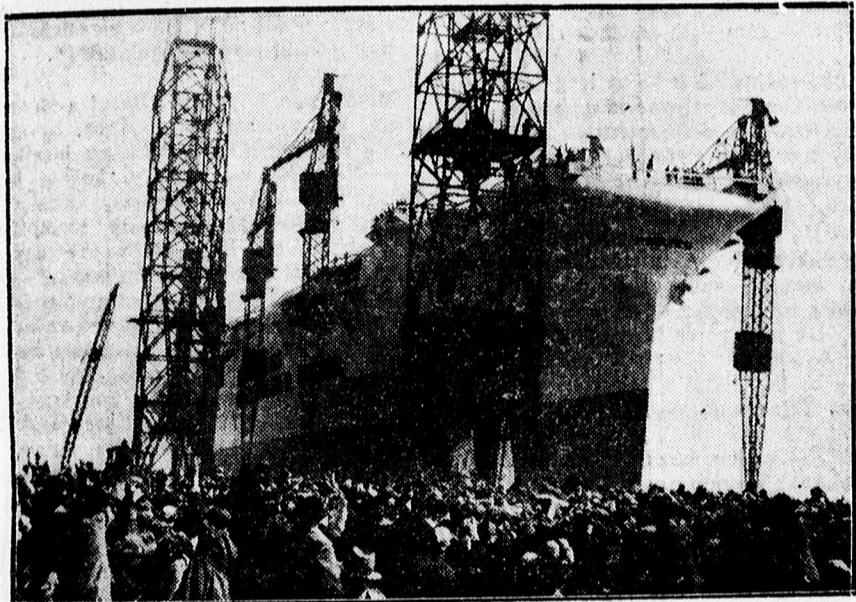
— 2039-ben minden ember elmebajos lesz, állapította meg Harding, a híres elmeorvos. Harding adatai szerint az elmebajosok száma az utolsó tíz év leforgása alatt 30 százalékkal növekedett a háború s a gazdasági válság izgalmai következtében. Az enyhülés sem a háborus izgalom, sem a megélhetési problémák terén nem várható, tehát még emelkedni fog az elmebajosok száma. Így bekövetkezik az, hogy száz év múlva a föld egész lakossága elmebajos lesz.

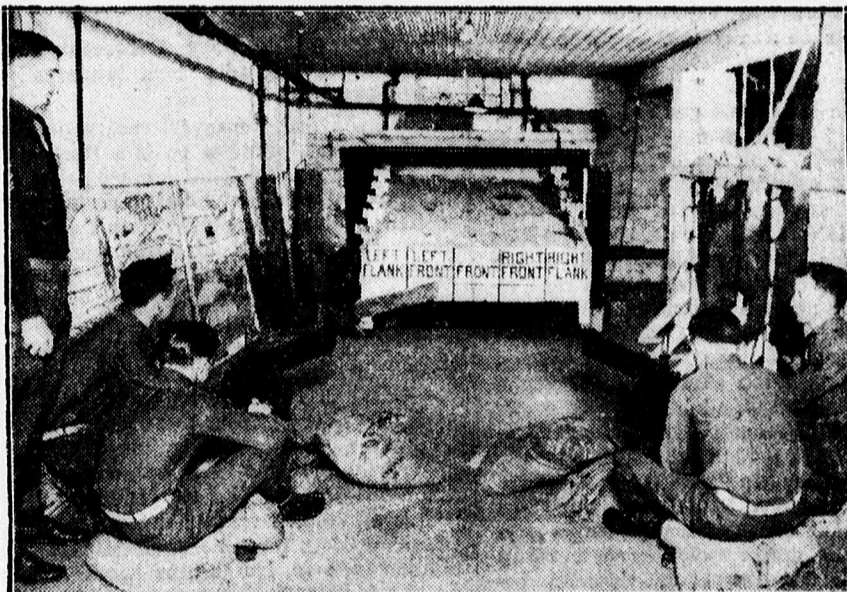
India is iparosítja magát. Bombay utcáján halad ez az autó, amely tulajdonképpen egy óriási telefonapparátus, a felírás ajánlja a telefon bevezetését.

Ez nem egy sportaréna, hanem a koronázási tribün az angol parlament környékén, ekörül halad el a koronázási menet.

Birkenheadban most hoesájtották vízre a világ legnagyobb repülőgépanya-hajóját, melyet Ark Royal-nak kereszteltek.

Az amerikai hadsereg katonái géppuskákkal célbalőni tanulnak.

Magyarok a Tevere partján

Róma, 1937 április hó.

Kedves olvasó, mikor ezt a címet látod, ne gondolj arra, a moesaras, bozótta szegélyezett, vadul zúgó, sárgás folyóra, amelyet annakidején meg Brutus szelt át izmos karokkal és amelynek vizéből csillogó vértű, marcóna római légionáriusok frissítelték fej magukat, mielőtt a világ négy táján diadalmas esatákba vitték a római sasokat. Ma hallgatag, középkorú patinás paloták néznek le a hatalmas rakpartok közé szorított Tevere vizére, szigorú őrei a multnak. De a sötét falakat illatos, lilafürtű virágok keeses erdeje futja be. Lent a kertekben szökőkút csobog és aranyos napfényben fürdenek a dombok. A Cézárak Rómája és Mussolini Rómája!

Nem esoda, ha az „örök város“ évszázadok óta megragadta az írók és esztéták, világjáró globetrotterek és átmodozó poéták fantáziáját. Mindenki azt találta meg benne, amit keresett és mindenki megtalálta benne azt, amit keresett: a világhíres kép- és szoborgyűjteményeket, a modern építkezés remekét, az ősi Róma roppant emlekeit, a vallásos hit mélységét, az élet ezerszínű hullámvérését.

Ha most valaki azt kérdezné tőlem, hogy én mit kerestem Rómában, bizony zavarba jönnék. Én nem kerestem semmit. Az utikalauzomat gondosan elhelyeztem a könyvespolcomon és elindultam várost látni. Engedtem, hogy a Colosseum, a Forum, a Vatikán, a Villa Borghese és a többiek hatalmas benyomásai végigzuduljanak rajtam és élém hozzák Róma lelkét. Jártam az utcákon, néztem a játszó gyerekeket, hallgattam a Duce beszé-

dét, beszéltem mindenrendű és rangú emberekkel és minden személyes élménnyé vált bennem. Ezeket az élményeket akarom kivetíteni magamból, mintha naplót vezetnék sajátmagamnak ezeken a lapokon.

Ugy kezdődött, hogy egy délután a Fórumon jártam, a hallgatás birodalmában. Pár méterrel följebb, a szomszédosan húzódó széles Via dell'Imperon nyüzsgött az élet a tompán zúgó autóbuszok és a gyorsan tovasuhanó kiskocsik forgatagában, a háttérben emelkedett súlyosan az ég felé a Viktor Emanuel-emlék fehér márványtömege; de itt lenni a hajdani Fórum romjai között úgy látszott, mintha ezer év levegője feküdné megmozdíhatatlanul, halálos nyugalomban a eszöndes kövek között. Egy darab kövédermedt történelem, aminek a lábát duzzadó zöld élettel fonja körül az olasz tavasz!

Eppen Septimius Severus császár diadalívét vettem célba a fényképezőmasinámmal, azon igyekezve, hogy beleessen még egy esodálatos épségben megmaradt dombormű is, ahol áldozati állatokat vezetnek az oltárhoz, mikor nagy igyekezetemben hátrálás közben sikerült beleütközöm egy olasz fiuba, aki háltal állva Venus köralakú templomának a romjait iparkodott megörökíteni. A kölesönös mentegelőzés után kiderült, hogy állami hivatalnok és a szombat délutánt arra használja, hogy megéafofia azt a közkeletű mondást, miszerint Rómát a rómaiak ismerik legkevésbé.

Együtt jártuk azután körül a templomok és középületek éznek meredő fehér, szürke márványoszlopait; együtt

másztuk meg Tiberius és Caligula hatalmas palotáit, ahol az embernek az az érzése támad, mintha Gil Blas ördöge leemelte volna a telöket, hogy megmutassa, mi van belül. Felülről lehet belelátni a kis kamrákba, a keskeny folyosókba, amiknek az alján itt-ott megvan még a mozaik-padlózat; máshol széles utcaszerű folyosó visz fel a dísztermekbe, ahol díszes korintusi oszlopok állnak a terem négy sarkán; a szobrokat ki tudja hova sodorta rölük az idő. Keskeny lépcsőkön, ahol víz csepeg a falról és fojtó a levegő, mászunk fel a Palatinus dombjára. Fenn már teljes pompájában áll a tavasz a pálmák és vörös virágú rózsabokrok díszkiséretében, nem törődve azzal, hogy alatta, a domb mélyében még más császárak palotái alusszák hosszú álmuukat a kiszabadító csákányütésre várva.

Innen felülről legszebb a Fórum panorámája. Szemben mered a levegőbe Maxentius bazilikája, csak egy megmaradt hajója és néhány pillér árulják el a templomóriás gigászi méreteit, hasonlóan azokhoz az özönvíz előtti őslénymaradványokhoz, amiknek csak egy-egy roppant lábszáresontja vagy állkapocsmaradványa árulja el a nagyságát. Ma egyik fülkéjében vasárnaponként a katonazenekar játsza Mascagni és Rossini melódiáit.

Késő este van már, mikor az új ásvatásoktól lekanyarodunk a hatalmas kövekkel kirakott koeciúton, 2000 évvel ezelött négy pompás paripa röpítette itt kétkerekű harcikosin az isteni Cézárt a cirkuszi játékokhoz, a Colosseumhoz.

Mindenki, aki Rómában jár és érzi van a hangulatokhoz, menjen be este a Colosseumba és állion meg a

vértanuk keresztjénél. A villanylámpák fénye távolról szűrődik be a boltívekbe, meleg, mély hallgatás borul a márványdisztól megfosztott nézőtérre és sejtelmes, sötétfekete árnyékba burkolóznak a földalatti börtönök nyílásai; a császárok vére szomjas Rómájának lelke jár itt...

Azután a villanyfényben ragyogó korzón és szűk, tekervényes, furcsa kis olasz uccák során hazaindulunk. Új olasz barátom elkísér egészen a kapuig; azt szeretné, ha minden idegen megismerné és megszeretné az ő kedves Rómáját. Elbűsüznék a közeli viszontlátás reményében, ő megy tovább az álmódó házak között, én pedig befordulok a kapun. A langyos nyári estében ragyognak a csillagok; eltelt egy nap Rómában.

Horváth Ferenc.

— A nagyon magas hangok megölik a köresirákat. Dr. L. A. Chambers a pennsylvaniai egyetem laboratóriumában folytatott kísérletei során rájött arra, hogy a nagyon magas hangok, mint például a fuvola legmagasabb hangja, megöli a köresirákat. A magas hangok csiráló hatása olyan erős a felfedező szerint, hogy a tejét fuvolával lehet sterilizálni.

— A bécsi rendőrség nagyon előszerű egyenruhát kapott. Az uccán örködő rendőrök nem viselnek többé kardot. Nyári egyenruhájukhoz csupan kis derékszíjat kapnak, melyen az ömüködő pisztoly van. A jobb nadrágzsebet esőszerűen varrják és abban hordják a gumibotot a rendőrök. A lovasrendőrség megtartja kardját, a riadókülönítmények pedig a puskát. A közlekedési rendőr csak az istállópisztolyt hordja.

A tavasz egykor és most

Mi, kik vakon ingolyogtunk a sötétségben, egyszerre már arcukat öltünk, mihelyt kivilágosodik felettünk a ragyogó tavaszi égbolt. A láthatatlan sötét falak leomlanak s mi kívánczunk a szürke, unott szobákból s boldog érzet járja át keblünket. Az agyongyórtott emberek helyén örömtől sugárzó, tettekre kész ember halad a Nap felé, mint megbolygatott hangyaboly — s nem gondol senki a hosszú téli rabságra, a hidegre, a nélkülözésre. Úde, tiszta légáramlat, harmatfürdő és virágillat járja át a szívet. Itt a tavasz! — A bokrokon még csak most ütözködik ki az apró rücskéből a levél s a nap mindig melegebben tűz és mint meleg zuhatag omlik alá s ráárasztja jótékony hatását emberre, állatra, fűre, fára virágra. Ez a természet legmagyobb csodája: minden éled, zöldül, virul, áldásos kalásza szökken, gyümölcs érik. — A mi szívünk is megelégedéssel, örömmel, reménnyel, szeretettel és forró imádsággal. Lekívánczik rólunk a meleg ruha s mi úgy érezzük, mintha a fellegekbe emelkednénk s gondolatunk is szárnyra kapna villámsebességgel szökken a magasba, — a messzeségekbe...

Ki ne emlékezne gyermekora tavaszára? — Kinek ne jutna eszébe az első ibolya, melyet örömmel nyújtottunk jó Anyáknak, ki ne hallgatta volna szívdobogva az első tavaszi fülemile és pacsirta vidám zengését s élvezte a boldog röpdösést? Ki ne heveredett volna le a tavaszi friss fűre, elmelázva nézve a tovaszálló felhők alakulatát? S a zavartalan, boldog, meghevült játszás, — a futkosás által támadt hevílet az arcon elfelejtődik-e? Bejártuk a víz partját, a kéklő hegyek ormát s dalunktól zengelt a hátár. Majd a temetői séták, a kibetűzhetetlen feliratok ártaian gyermekacajra fakasztva minket, melynek értelme homályos volt nekünk... A hazatérő gulya egyhangú kolompja sokszor belevegült dalunkba s mi mentünk vidáman beszélgetve a jövőről, hivatásról, boldogságról, melynek központja: csak nekem egy olyan piciny szobácskám volna, melyben babáinkkal lakhatnánk!

Haza érve jó Anyánk forró csókkal és száz aggódó kérdéssel fogadott: hol jártunk, mit csináltunk, ki volt velünk, jók voltunk-e? majd megsimogatta kihévílt arcunkat, boldogan mosolygott talán az ő gyermekora jutott eszébe? Harang kondulásán összekulcsoltatta kezünket s velünk együtt imádkoztatva a kis estéli imánkat és szállott a hit nőt a szeretet és fejlődött a remény... Aztán csendben meghűdölvá lestük redőzött homlokú Atyánk ajkáról a patlogó jambusokat, majd jókedvében maga köré vett s elbeszélte nekünk a szent Haza szeretetéről, a becsületről, a magyar zászló tiszteletéről s belénk esőpögtette azt az érzést, amely arra készíti az embert, hogy saját énjén kívül más megnyilatkoztatás is szükséges a társadalmi életben, a neve: emberszeretet... Majd jöttek az örökös küzdelmek az eljövendő holnapokkal — melyeket mindig jobban megértettünk és megértünk...

S az ezerszer áldott jó Anya a gondtelt nappalok és átvirrasztott éjszakák után, igaz, hogy régeből, de fáradhatatlan kezével megteremtette számunkra a hűsvéti „új ruhát”. Mi könnyezve csókoltattuk űrára jó kezét — a már régen lemondott örömszerzésről — s áldottuk az angyali jó szívet. És jöttek sorba-sorba a rügyifakasztó tavaszok, hoztak gyermeki örömeiket, hoztak apró keserűségeket, melyeket azonban az anyai szeretet megédesített. Boldog gyermekévek!... Boldog gyermekévek!...

Azóta sok-sok idő eltelt. Gyermekélpőnk nyomát s az akkori bohóságunkat régen befűta az Idő szele. Ej, jött a kereső megpróbáltatások ideje is, amikor egy sóhajlás, egy könny, egy

szenvedés forrasztotta össze a magyar szíveket... Akkor már nem csendülő tavaszokat, hanem dermesztő, fagyos halotti lehelletet éreztünk a forró nyárban is... A vidámság rég eltűnt arcunkról s hajunkba fehér szálakat húzott a kétségbeesés...

Most is tavasz van! A levegő most is lüde, balzsamos, a gyermek boldogsága is meg van, de mindent-mindent valahogyan másképp látunk mégis, mint akkor. A vidámság helyett minket a Gond gyötör, mely egyre fakultabbá, ráncosabbá teszi az arcot, bágyadtabbá a szemet és nagyon szürkév a haját...

A temetőt most is járom, de a felírások most mély gondolkodásba ejtenek s egy-egy pár sír mellett eltűnődően szeretteim felől, kiket a Sors olyan korán elsodort mellőlem s most ott pihenik örök álmukat Nagymagyarország egy-

Emlékezés Ecsedi Istvánra

Írta: KOVÁCS ISTVÁN

(Folytatás.)

Mindig bántott, hogy Debreczenben születtem és még soha nem láttam a Hortobágyot.

Egy gyönyörű, korányári vasárnapon mégis csak kijutottam én is a Hortobágy pusztára Nézegetek. A csárda előtt nagyon sokan ültek hosszú asztalok mellett. Jó magyar nótákat húzott a cigány. Egyszer csak szemben találok magamat Ecsedi igazgató úrral.

— Na, Kovács úr, hát maga is kijött a Hortobágyra?

— Régen készültem már. Most végre sikerült is kijutnom.

— Hát jobb valamikor, mint soha. Aztán hogy tetszik idekint az élet?

— Jaj, nagyon szép itt minden! Ez a gyönyörű nagy égboltozat. A csodálatosan tündöklő délibáb. A vadvirággal telehintett föld. A vágató ménes. A legelésző nyáj. A pihenő gulya. Minden, minden szép itt, igazgató úr kérem... És ez a jó levegő...

— Igen, igen. A levegő is nagyon jó, de csak kolbásszal rágyva. Aztán meg borral, vagy sörrrel keverítve...

Egyik könyvkereskedő kirakatában hónapokig volt kiteve egy Petőfi-álbum. Sehogysem akart összejönni annyi pénzem, hogy megvehessem. Ahányszor valami ügyben az utcán jártam, mindig kétségbeesett szívszorongással vettem arra utamat. Vajjon ott van-e még az a könyv? Végre december elején megvettem. De elteltem magamnak, karácsonyi ajándéknak. Ki se bontottam szent karácsony első napjám.

Nézegetem, nézegetem a gyönyörű kiállítású könyvet. Egyszer csak szemembe tűnik a fedél felső oldalán levő ex libris alatt: „Ecsedi István tulajdona 1907. december. 20.”

Majd sóhálvánnyá váltam a meglepetéstől. A mostani aláírásaihoz még csak nem is hasonlítanak ezek a betűk, melyekkel ide van jegyezve a neve. Ez a könyv mégis az Ecsedi igazgató úré lehetett.

Alig várom, hogy beszélhessek vele.

— Tessék már nézni, ez a könyv hónapokon keresztül ki volt téve egy kirakatban. En megvettem, de csak hetek múlva vettem észre ezt a bejegyzést. Ez a könyv az igazgató úré lehetett.

Nézi-nézi az aláírást. Mosolygásra vált az arca. Bizonyosan maga előtt látta az 1907. évi Ecsedi Istvánt...

— Igen. Az enyém volt ez a könyv. En irtam ezt ide. Hej, akkor még szépen tudtam írni...

— De hogyan került ez a könyv a kereskedésbe?

— Bizonyosan valaki csapta meg tőlem, mikor költöztettek, aztán meg eladta.

— En visszaadom az igazgató úrnak.

— Nem, nem. Dehogy veszem el. Sokkal jobb helye lesz ott. Tartisa meg magának — a többi könyveimmel

egy részében...

Minden megváltozott körülöttünk, — minden. A szülői, gyermeki, hitvesi szeretet, megértés, megbecsülés, tisztelet oly ritka, mint a fehér holló — sok-sok esetben eltűnik — az erkölcsi züllésbe, a pocsolóba... Idegenül, mindig idegenebbül, fázósan nézek körül s eszembe jutnak élszánt akarások, birokrakelesek az Élettel, melynél őh be sokszor csüggedt lemondásba tespedt sóvárgás... A gyermekkor álma, a kis zugocská is meg van s most arra várok, mikor eserelhetem fel egy, még sokkal kisebbel.

Mily különbség az egykori és a mostani tavasz között!...

Egyik nap tűnik a másik után. Elröppen körülöttünk a vágy, az álom s csupán a remény egy kis szikrája mutatja, hogy már soká nem tart... Most is lehajtom fejem két lankadó kezembe és sóvárogva nézek a fellegekbe: vajjon mit hoz a holnap?

Bülséhné Ruttkay Jolán.

együtt — rám való emlékezésül.

1936 május hó 6-án az íródjába hivatott. Csendes, szomorkás hangon beszélgetett. Megdöbbsentem a látásán, hogy mennyire elváltozott. Említettem, hogy miért nem megy hosszabb szabadságra.

— Ha tudná, hogy mennyi dolgom van nekem, nem mondaná, hogy miért nem megyek szabadságra. Majd ha rá kerül a sor, majd megyek.

— De jobb volna hamarabb pihenni, mint később.

— El fog jönni a pihenésnek is az ideje. Talán még előbb, mint gondoljuk.

— És vajjon lesz-e az önfeláldozó munkának elismerése, jutalma?

— En hiszem, hogy lesz. De talán csak a halál után.

— Ó, akkor már késő.

— Hát tudja: mindenkinek azt az

A debreceni cigányok rekord munkateljesítményt végeznek az utépitésnél

Naponta 18 kilométert tettek meg a vaskocsikkal.

A cigányokról általában az a vélemény, hogy nem szeretnek dolgozni és mindent elkövetnek, csak hogy a rendszeres munka alól kivonják magukat. A bűnügyi statisztikában vezető helyen állanak és ez azt bizonyítja, hogy az a véleményük, hogy könnyebb lopni, mint dolgozni.

A debreceni inségmunkálatoknál azonban olyan tapasztalatokat szereztek a munkafelügyelők, melyek megdönteni látszanak a cigányokról alkotott igen elítélő véleményt. Egy cigány csoport dolgozik a Pozsony utcai utépitésnél és a munkálatokat irányító mérnök Szotyori Nagy Géza a csillékhöz osztotta be őket, Vigyázott arra, hogy egy csoportban maradjanak. Nekik kell a vaskocsikba lapátolni a földet és az iparvágányon a kocsikat a munkálatok színhelyére vonszolni. Nehéz és fárasztó munka és azonkívül sok gyaloglást is kíván, mert az a hely, ahonnan a földet termelik ki, elég messze van az épülő útvonalhoz.

A mérnök választása nagyon szerencsés volt, amikor a cigányokat a csillékhöz osztotta be. Nagyon buzgólkodnak a munkában. Szeretik a csillékhel való dolgozást és dalolva, tréfákat mesélgetve egymással versenyezve dolgoznak. Megizzadnak a nagy munkában, de játékos kedvüket nem veszítik el és dolgoznak a kimerültségig. A pontos kiszámítás szerint a cigánycsoport tagjai naponta 18 kilométer utat tesznek meg a föld szállításánál. Ez olyan nagy munkateljesítménynek felel meg, hogy elérték a legmagasabb inségmunkabért, az egy pengő 65 fillért naponta.

utat kell végigjárni, amelyik ki van neki szabva. Ugy látszik: nekem ez a sorsom.

Végtelen nyugalommal mondta ki ezeket a szavakat. Mikor kezét fogott velem és egymás szemébe néztünk, éreztem és tudtam, hogy ebben az életben nem fogom többet látni...

Egy szempillantással még körülfutottam a szobát. Nyitva van a könyvszekrények ajtaja. A börgarnitúra és a kis kerek asztal tele van könyvekkel. — A dívány támláján magyar motívumú szőttés ékeskedik. Az íróasztal nem látszik a teleírott lapoktól. A falon, a Káplár Miklós gyönyörű hortobágyi felhős képjén mintha megnyitlana az ég. A fekete ingaóra, halk méltósággal méri az örökre tovatűnő perceket...

Május tiznyolcadikán délelőtt, valami különös érzés fogott el. Nem is igen volt rá ok; mégis elmentem a Déri múzeumba. Kerestem az igazgató urat. Ott aztán megtudtam, hogy már útban van... hazafelé...

Megnéztem a megásott sírját. Hortobágyi vadvirágok voltak beleszórvva. És aranyszalaggal átkötött piros rózsacsokor pihent a vadvirágok között.

Mikor már mindenki elment a temetőből, visszamentem a sírjához. Levettem a kalapomat és így szóltam hozzá: — Nem jól van ez így, kedves jó Igazgató úr. Hiszen még annyi sok dolga lett volna ezen a szegény, szomorú magyar földön. Nem jól van ez így, mert én sekitől se irigyletem semmit — de most nagyon irigylem ezt a pihenést és ezt a nyugalmat. Nem jól van ez így, hogy ezen a szép helyen ástak ma egy sírt és annyi sokan jöttek ide.

A beszédemre nem hallottam semmi feleletet. De úgy éreztem, hogy valaki megérintette a karomat. És láttam, hogy a Hortobágy felől jövő szél megremegtette a koszorúba kötött pipacsot, árvalányhajat, búzavirágot és margarétát. A sír körül a kakukkfű drága illata terjengett a levegőben. És az alkonyba borult égen eltűnődezték a csillagok.

.....

A debreceni cigányok rekord munkateljesítményt végeznek az utépitésnél

Naponta 18 kilométert tettek meg a vaskocsikkal.

A munkafelügyelők szerint a jókedvűen dolgozó cigányokkal nem lehet versenyezni. Szívósak és nagyerejűek. Hetek óta dolgoznak, tehát a kitartásukhoz sem fér kétség. Ez az utépités a bizonyíték arra, hogy megfelelő bánásmóddal, emberséggel, intézkedésekkel és a dolgozók kívánságának meg hallgatásával nagyon sok eredményt lehet elérni még ott is, még olyan típusoknál is, amelyről pedig az a vélemény, hogy nem szerel dolgozni. A téglavető cigánycsoport, Lakatos és társai bebizonyították, hogy igen hasznos, kitartó munkás lehet a cigány is, ha megfelelő helyre állítják őket és megkapják a természetüknek, igényeiknek való bánásmódot.

Valahogy itt kell keresni a haj győkerét. A helyes útra Szotyori Nagy mérnök már elért és ha az egész országban tovább haladnak ezen az úton, megoldódik a cigánykérdés és nem vetődnek fel olyan kívánalmak, mint a cigányok sterilizálásának szükségége. A téglavető cigánycsoport becsületesen dolgozó tagjai megérfolják a cigányokról alkotott rossz véleményt. Igen hasznos, életrevaló fajta, de nem bántak eddig velük úgy, hogy a jó tulajdonságaik érvényre juthattak volna.

— Az útleveles kutya Európába érkezett Amerikából. A világ első útleveles kutya, a „Jack” nevű költéses hulladog, melynek tulajdonosa az amerikai rigai követség tiltkára. A kutya szabályszerű útlevelet kapott, pontos „személyleírással”. Az útleveles kutya már Rigába sétál gazdája kíséretében.

Hitler 13 évi feszült viszony után kibékült Ludendorff generállal. — Képünk Ludendorff Blomberg hadügyminiszterrel, ki születésnapja alkalmából a német haderő szerencsekívánatait tolmácsolta.

Hogy keletkezett a Bocskay kert

Elmesélem nyájas olvasóimnak, hogyan jött és kik által létre a „Bocskay-kert”, az ottani háború előtti virágzó liget és az őrházból vasúti állomás.

Rajtam kívül — ki csak már mint pártoló tag szerepeltem — különösen két barátom volt a kitalálás és a megvalósítás eszméje, illetve kivitele. Ekedig egyik volt: dr. Dezső Kálmán, ki 1888-tól, úgy vagy 20 éven keresztül vasúti állomásunk közkedvelt főnöke volt. Ő díszítette fel elsőként az állomás környékét csinos, nagyrészen maradandó növényzettel.

Pár éves ittlakás után, úgynevezett Görbe Beck-kert hátsó részén, valamint 6 nyilasnyi elhanyagolt szőlőterületet szerzett, amiből mintaszerű csinos lugassal kerített szőlőültetést formált, kis faközműny pajtával is ellátva.

Nagy segítségére volt szőlőkezelésénél derék úriasszony neje, Podhorszky Gabriella, vele való házasságukból 4 gyerekként nőtt fel, egy fiú Sándor, ki ma is él, mint tényleges katonatiszt és három leány, névszerint: Margit, Gabriella és Irén.

Másik alapító barátom, az akkori községi másodorvosunk, dr. Imre Gábor volt, ennek neje Rösztler Szidónia, ki első házasságában Buthy Lajosné volt. Ez a kedves úrnő első házasságából egy Lajos nevű fiát, mint dr. Imre Gáborné egy Gábor nevű fiát nevelt fel, ez az utóbbi szintén dr. Imre Gábor az Országos Társadalombiztosító Intézet debreceni fiókjánál, ezidőszent a Röntgen-osztály orvosfőnöke.

Minket most közelebbről az édesatyja, dr. Imre Gábor érdekel, községünk azon alorvosa, ki fia volt az egykor híres debreceni kollégiumi magyar nyelv- és irodalom tanárának, Imre Sándornak. Ő maga kitűnő képzettségű, finom modorú jeles sebész- és belgyógyász volt, de mindnyájunk s különösen kis családja nagy kárára idejövetele első hónapjában tüdőgyulladás s ezzel kapcsolatban tüdő bordához növést kapott, mely körülmény nagyon megbénította őt kötelességei teljesítésében.

Tönkrement egészsége folytán, kis családja megélhetésének biztosítására tette ő is magáévá, akkor nagy divattá vált, finom minőségű bor és csemege-szőlő fajokkal leendő beültetésű, nagy

homoki szőlőtelep létesítésének az eszméjét.

Igy aztán dr. Imre és dr. Dezső velem együtt hozzájutunk a könyvek bő tanulmányozásához, aztán a homoki szőlőtelepeket látogatva, tapasztalni az ott elért eredményeket. Majd két barátom, helyben a Dugó-járású dülő párszáz k. hold, sovány, poszáta homokjában, meg is találta azt a keresett, alkalmas, megfelelő terjedelmű, vegyvizsgálat alapján is bevált talajt, melyet a sok intrika, gúny és lesajnálás mellett is: Tatár Gábor dilettáns mérnökünkkel 800 négyszögöles parcellákra szaggatva a 105, majd 110 s végre 115 o. é. forint megállapított áron Hajdúhadház község tulajdonából megszereztük — espedig debreceni vásárlók segítségével az utolsó parcelláig.

De míg idáig eljutnánk, térjünk vissza kissé a kezdetekhez.

Az 1898. év egyik szép szeptemberi vasárnap kora délutánján, mi, első alapító három család, asszonyostól és gyerekektől — kocsikat szerezvén — kirándultunk a távoli jövőbe álmódzva elgondolt, nagyszerű, modern szőlő és gyümölcsös, majd csinos nyaralókkal is felszerelendő telepre. Vittünk magunkkal sütni zsívanypesenyét, finom süteményeket, jó borocskákat és jól behűtött szőlőlevet, meg görög- és sárgadiányteket. Megérkezvén, az Asbóth-féle nyaraló — akkor még pusztán — dombján telepedtünk le.

Egyelőre elindultunk megszemlálni a Szahara-szerű terepet. Hát elmondhatom, nem láttam akkori 32 éves koromig, de még a mai kétannival is jóval több éveim alatt sem, olyan nyomolat rosztermést, mint amilyen ott az egymáshoz kiabáló verébörű araszos szálmácska volt. Fuvárosunk azt állította, hogy Hadház község mint tulajdonos, aig kap ezen földek évi hasznobére fejében két holdanként 3 o. é. forintot és bizony szívesen fogja adni az uraknak szőlőültetés alá, mert itt még a krumpli is, csak nagy esőzések idején terem valamit.

Mibennünk azonban annyira dühöngött a szőlő iránti bizalom, hogy még ezt a számalomra való roszvetést is, a magunk malmára tóduló víznek tekintettük. Gondolván: ezért fogunk kevés

Ilyen kiépített állásaik vannak a köztársasági csapatoknak Madridnál. Harci szünet alatt a katonák olvasással töltik idejüket.

pénzért kintűnő szőlőnek való talajt kapni.

Na, hát nem mondom, tömérdek szalma és istállótrágya elhintésével, meg a jó akáckarók leverésével megkötöttük 3 évi veszködés után a talajt, de bizony addig céltablája voltunk a kárörvendők nagylétszámú hadának.

Kacagták, hogy égnek a dugóföldek, hogy kár is volt azt megfigyelni, mert amennyire azt fellazították, addig egy árva szem homok a helyén nem marad: elrepül a telepítők hülye reményével együtt.

Bizony nem így történt, mert azok, kiket itt alább felsorolunk, mind lelkes felkarolói lettek a Dugó-járású telepnek, melyet Mihalovits Gyula Darányi telepnek szeretett volna keresztelni, de azzal szavazták le, hogy még akkor virágában lévő kedves emlékü földművelésügyi miniszterünk, Darányi Ignác, mint élő ember, nem illdmos ilyen parányi kintűtetésre.

Mint jeles alapítói, miután jöttek: Poroszlay Albert, Mihalovits Gyula, Poroszlay László, Asbóth Mi-

hály, Geiger Vilmos, Darvas Izidor, Emerich Arnold és aki mindnyájuknál többet tett a telep felvirágoztatása érdekében: Motesitzky Hugó, ki mint a debreceni vasúti üzletvezetési jogi osztályának vezetője s az akkori üzletvezetőnek Tolnay Kornélnak személyes barátja kieszközölte, hogy a már ekkor „Bocskay-kert”-nek elnevezett szőlőtelepünk vasúti állomást nyerjen. Majd lelkes barátaival a Kásacsereinek nevezett kis 14 holdas erdőt, melyet Hadház birtokosságától 50 évre bérbé szándékoztak venni, de a háború közbejötté miatt csak 15 telt belőle, sétányos és mulató helyiséges ligetté varázsolták.

De azért ma is daloljuk:

Bocskay-kert bora valódi nektár:
Annak egy csöppje is, ha földre hull,

Jöjjön hát mindenki s élvezze vigan:
Hisz' ehhez hasonló ital alig van.

Mert:
Hajdúmege gyöngye a Bocskay-kert:
Ki ott szőlőt szerzett: föltétlenül nyert.

Sz.Sz.S.

Lloyd George emlékirataiból

Anglia nem gondolt a monarchia feldarabolására.

Lloyd George emlékiratainak legújabb kötetében érdekes világot vet azokra a fontos, titkos béketárgyalásokra, amelyeket Smuts tábornok az angol kormány megbízásából folytatott 1917 végén Bernben Mensdorff gróffal, az osztrák-magyar monarchia képviselőjével. Az emlékirat szövegét idézi az a jelentést, melyet Smuts tábornok a megbeszélésekről az angol kormányhoz intézett és amelyben többek között ezeket jelenti:

Közöltem Mensdorffal, hogy a háború nem szüntette meg az angol nép barátságos érzéseit a monarchia iránt, sőt továbbra is meleg rokonszenvet érzünk a monarchiával, amelyet nem tekintünk föltelenségünknek.

Oroszország összeomlása következtében sokan aggódnak Európa politikai jövője miatt és befolyásos körök attól tartanak, hogy Európa jövőjének békéje nagyon bizonytalan lesz, ha nem találunk újabb kontinensű egysúlyozót Oroszország helyébe. Ezért az a fontos érdekünk, hogy a monarchia teljesen új politikát kezdjen az antant és főképp az angol birodalom támogatásával. Ha vállalja a monarchia ezt a szerepet, nemcsak rokonszenvünkre, de tevékeny segítségünkre is számíthat és minden tőlünk telhető módon előmozdítjuk megerősödését és gazdasági talpraállítást.

Wilson előnk jegyzéke nem a monarchia feldarabolását javasolta, hanem az volt a célja, hogy

segítséget nyújtsunk Ausztriának, hogy a lehető legnagyobb önkormányzatot adhassa nemzetiségűinek, ami még inkább erősítene az angol nép és az Ausztria Magyarországi népei közötti rokonszenvet. — Nem akarunk a belügyeibe beavatkozni, de a monarchia a megelégedett népek szabadszéliumai birodalmává alakulna át, ugyanazt a szerepet játszhatná a Közép-Európa népeire nézve, mint az angol birodalom a világ többi népeire nézve. Hangoztattam, milyen sikerrel kormányozza az angol birodalom a legkülönbözőbb fajokat és népeket és Ausztria hasonlóan szabadszélium politikával éppoly fényes sikereket érhetne el Közép-Európában és jelenlegi politikai körén kivüleső népeket is magához vonzhatná.

Céloztam arra is — így folytatja Smuts, — hogy Ausztria Bosznia, Hercegovina átengedésével lépjen barátságosabb viszonyba Szerbiával, Mensdorff ama kérdésére, hogy lazább politikai egységre, vagy gazdasági szövetségre célozzok-e, azt feleltem, hogy Szerbiát is meg kell kérdezni, de Ausztria nagylelkű politikával megbékíthetné a délszláv népeket és megvalósíthatná a ráváró fontos szerepet Jövőjének az a legjobb biztosítéka, hogy nincs többé Oroszország, amely Ausztria ellen gyűlöletre izgatná a délszlávokat.

Mensdorff megértéssel hallgatta a javaslatokat, de midőn Románi-

ára került a sor, izgatottan hangoztatta, hogy semmit sem tehetne ezért az áruló államért és hogy Magyarország talpalatnyi területet sem engedhet át Romániának. Sógora, gróf Apponyi Albert, aki igazi pacifista biztosította őt, hogy Magyarország a végsőkig harcolna területéért. Hozzátette, hogy a románok csak Erdély egyes sávjait lakják. Azt feleltem, — mondja Smuts, — hogy főként Bukovináról és Besszarábiáról van szó. Mensdorff ismételte, hogy Bukovi-

na más megítélés alá esik, mint Erdély és reméli, hogy nem fogjuk magyar terület feldarabolását javasolni, mert ez ellen a magyarok végsőkig harcolnának.

Lloyd George a jelentéshez a következő megjegyzést fűzi: Kiténik ebből, hogy akkor egyáltalán nem gondolhatunk az osztrák-magyar birodalom teljes feldarabolására, hanem arra, hogy határain belül helyi önkormányzattal bíró és lényegileg független államok alakuljanak az angol birodalom mintá-

jára. Érdekes és sajnálkozó tündés tárgya lehet, miként alakult volna Európa elrendezése, ha 1918 tavaszán kötöttünk volna békét Ausztriával. A kettős monarchia nem bomlott volna számos független államra, hanem fennmaradt volna és valószínűleg féltucat autonóm dominiummá alakult volna, amelyeket a közös korona iránti hűség fűz össze és amelyek teljes összhangban dolgoztak volna közös érdekeikért.

Kiskertemben

Kiskertemben egy díófa,
Sárgarigó fészkel rajta,
Fütyöl a sárgarigó,
Szeretni kell, szeretni jó.

Fütyölj, fütyölj sárgarigó,
Igazad van szeretni jó,
Szeretni kell, szeretni jó,
Tudta ezt a Mindenható.

LŐRINCZ ENDRE.

Mennyi alvásra van szüksége az embernek

Egy angol lap felveti a kérdést, hány órai alvásra van szüksége az embernek? A vélemények eltérőek. Számos érdekes adat bizonyítja, hogy kevés alvással is munkaképes maradhat az ember. Ken angol püspökről tudják, hogy éveken keresztül mindig hajnali két órakor kezdett dolgozni, miután aludt 2-3 óra hosszát. Sohasem volt beteg és öreg korában halt meg. — Clémenceauról. Franciaország híres miniszterelnökéről úgy tudják, hogy rendszerint éjjel után egy órakor ült le íróasztalához, azonban azt is tudják róla, hogy kilenc órakor mindig lefeküdt. Ez természetesen Clémenceauról öreg korára vonatkozik, mert fiatal korában szerette az éjszakai szórakozásokat, Clémenceauról mesélik, hogy épügy, mint Napóleon, a nap bármely szakában mindig el tudott aludni. I. Ferenc Józsefről közismert, hogy a hajnali órákban kelt fel és ezeket az órákat tartotta legalkalmasabbaknak a munkára.

— A gázbiztos hőlesőről szóló hír a legzomorubb eseményt jelenti, mert annak bizonyítéka, hogy nem a béke felé haladunk, hanem a háborúk felé. Angliából jött a hír, hogy olyan hőlesőrök készültek, melyekben a csecsemő néhány óráig védve van a gázok mérgező hatásától. A feltaláló arra számít, hogyha váratlanul éri gázlámadás a házat, a gyermek még élve menekülhessen, ha segítség érkezik a gázmentes hőlesőben. Anglia nagyon sötét színben látja a jövőt és ezért a polgári lakosság részére már megrendelte, mint első szállítmány, negyven millió gázlárcot.

— Nines szó az emberiség satnyulásáról — mondja Bowles amerikai orvos, aki megfigyelései alapján azt állapítja meg, hogy az egész világon a 30 év előtti emberrel szemben a mai ember átlagosan 5 centiméterrel magasabb és 3 kilogrammal súlyosabb. Ez a megfigyelés azonban — úgy hisszük főleg az amerikai és angol államokra jellemző csupán, mert bizony Európa nyomor és háború sújtotta népeinél szemmel látható a satnyulás.

CSIPŐSEN

— Ugy hallom, utazni készülsz.
— Igen. Az utazás művelj legjobban az embert.
— No, akkor legjobban tennéd, ha mindjárt világgörüllj útra kelnél.

A JÓ HÁZIASSZONY

— Takarékosan főz a feleséged?
— Meghiszem azt. Mióta nő vagyok, már kilenc fontot leadtam.

BORBÉLYNÁL

— Mondja, mester, éleslt maga borotvát is?
— Oh igenis, kéremalásan.
— Hát akkor élesítse meg azt, amelyikkel éppen most borotvál.

EGYÉNI SZEMPONT

— Mondja csak, földi, a két út közül melyik víz rövidebben a városba?
— A jobb felüli a rövidebb, de a bal felüli a jobb, mert azon három kocsmá is van útközben.

Őt világrészen át titokzatos kalandok halálveszedelmek között

A napokban tartott Debreczenben előadást világgörüllj útról Sulkowszky Zoltán és Bartha Gyula. Két budapesti jese eredeti módon, motorral vágta neki öt világrésznek. 68 államot jártak be 8 év alatt. 1928 őszén indultak útnak s 1936-ban tértek haza. Páratlanul érdekes kalandok sora kísérte ezt az érdekes vállalkozást s ezekről az élményekről a „Debreczen” munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott a világturistákkal.

Az Arany Bika emeleti 111-es számú szobájában találtuk az előadások után fáradozókat kipihenő Sulkowszky Zoltánt és Bartha Gyulát. Pár perc múlva színes élmények érdekes sokasága rajzott fel szavaik nyomán a szállodai szobájában. Őt kontinens furesaságai, esodálatos világa járult elő.

— Mi adta az ötletet erre a maga nemében páratlan kalandos útra? — érdeklődünk.

— Nem élvezet és kalandvágyból vállalkoztuk rá. Nem állt senki hátunk megett, egyedül indultunk el s mindenkivel függetlenül magunk intéztük útirányunkat. Küzdelmes, nehéz út volt, de megérté... Megismertük a világ népeit, szokásait, tanulmányoztuk gazdasági és kulturális fejlődéseiket. Irodalmi működésünk újságoknak és folyóiratoknak írt cikkeikben merült ki. Ebből tartottuk fenn magunkat. Összesen 170 ezer kilométert kitevő útunkon.

AZ ELSŐ NEHÉZSÉGEK...

— Bár több nyelvet beszélünk, mégis elég nehezen értettük meg magunkat. Kinában például tojást akartunk venni. A kuli nézte kétségbeesett jelbeszédünket, de nem értette. Erre fogtam a papírt ceruzát és lerajzoltam a tojást. — Fejére ütött, hogy dereng, de még mindig nem volt biztos benne. Erre a barátom legugrott és úgy tett, mint a tyúk, mikor tojik. Közben örült kőkodácsolást csinált. A kínai pillanat alatt megértette s hozta a tojást. Hasonlóan járunk el, mikor tejet akartunk venni. — Barátom négykézláb, én pedig olyan mozdulatokat csináltam, mint mikor fejnem... Ezt megértették...

— Kinában egyébként sok bajunk volt az étkezéssel. A magyar embernek különben, aki rendkívül szereti a gyomrát, mindig ezzel van legtöbb baja külföldön. Kinában például ettünk, de soha sem tudtuk, hogy mi az, amit eszünk. De még ez volt a szerencse. — Egyszer szétnéztünk a piacon Pekingben s háborgó gyomorral borzadva láttuk, hogy kutyát-macska árú drága volt, öreg kanduré olcsóbb. Mindennek teteje volt azonban, mikor megpillantottuk, hogy kigyókat is vesznek, sőt esznek a kínaiak...

A KIGYÓ NEM MÁSZIK ÁT A KÖTELEN

— Ez volt egyik veszedelmes találkozásunk a kigyóval — étel alakban. — Később a sivatagban s trópusi országokban gyakran háborgattak bennünket. Aztán a benszültök megtanítottak bennünket arra, hogyan kell védekezni, hogy éjjel sátrunkba ne jöjjenek. Köteleket csavartak körül a földön s sátor kö-

rül, mert régi bevált tapasztalatuk, hogy a kigyó nem mászik át a kötélen...

AHOL EGY HÉTEN HÁROM ÜNNEP VAN...

— Palesztina ez az ország, a Szent föld vidéke... — mondja Bartha Gyula. — A keresztények ünnepe a vasárnap, a zsidóságé a szombat, a mohamedánoké a csütörtök. Sokan mind a három napot megünnepelik... A legszebb, hogy ennyi ünneplés mellett is meg tudnak élni...

MAHARADZSÁK ÉS FAKIROK BIRODALMÁBAN

— Téved az, aki azt hiszi, hogy a világ leggazdagabb emberei az amerikai dollárkirályok... Az indiai maharadzsa mesés kincsei mellett eltörpül gazdagsága a különböző autó és petróleumkirályoknak... De itt vannak a legszörnyűbb sorsban lévő páriák is. Ezren és ezren röjják szakadálannul India végtelen útjait. A világ legszegényebb, legszerencsétlenebb emberei ezek, mert semmijük sincs a világon. Nencsak vagyunk, vagy fedél, hová fejüket lehajtsák, de nincs ruhájuk se, egy kis darab rongy takarja testüket. Nincs rokonuk, nincs barátjuk, nincs szülőföldjük, mert azt sem tudják, hová valók. Sokan nem is tudják hová mennek, csak mennek, hogy meneküljenek az éhhalál elől.

— Az európai kevés. Megfordulunk nagy városokban, ahol egyetlen európaival sem találkozzunk. A falvakban szörnyű szegénység és ezzel együtt szenny uralkodik. Piszkos gödrökbe gyűjtik össze az esővizet és mikor beáll a száraz évszak, ebben a vízben végzik vallási fürdőzéseiket, ebben mossák szennyesüket, itatják állatjaikat és ugyanezt a vizet használják ivásra és főzésre.

A véres járványok hol itt, hol ott ütnek fel fejüket. Nasik városban éppen pestis volt az egészségesek mind megszűntek, a városban betegek vándorogtak és hullák feküdtek az utcákon. Benáereszi tartózkodásunk alatt három járvány dúlt: a pestis, kolera és fekete himlő.

— Megismerkedtünk a furesa vallási szokásokkal, a szent állatokkal és a szent emberekkel és megismerkedtünk a másik végtelennel, a dúsgazdag indiai hercegek, radzsák, maharadzsa, nábobok életével. Nagyon sok maharadzsaival személyesen is találkoztunk és néhány napot a legnagyobb fényűzésben töltöttünk udvarukban.

Mit ér azonban a pompa és kincs, ha beáll a rettenetes hőség: 50, 52, sőt 55 fokos melegek következnek és bizony alig várjuk, hogy búcsút mondassunk a rejtélyes Indiának.

Az itteni párta hallatlan olcsó munkaerő. Egész éjjel legyez embereket, tíz fillért kitevő összegért a hőségben, vagy pár fillérért tolókosban kilométereken át szállítja utasát, folyton szaladva.

AKI SAJÁT HÚSÁT ESZI...

— Szörnyű látványt nyujtanak a fakírok. Van közöttük, aki 15 év óta tartja felemelve karját. A testrésze már

teljesen elaszott, csak az inak állnak ki. A másik egy évtizede összekulcsoltva tartja a markát s körme úgy megnőtt, hogy kezefejét átfurva jött ki... A másik fogadalmából saját húását eszi s két karjáról már csontig lerágta a húst...

— Nem mindennapi, ahogy ezen a vidéken a borotválkozás folyik. A férfiak kimennek az utcára, s haösszetalálkoznak egy ismerősükkel, legugolnak egymás mellé s megborotválják kölcsönösen egymást.

— Japánban végtelen kedvesek és udvariasak az emberek, csak folyton fényképezgettek volna bennünket. — A japán elöb levetette velünk házat, aztán magát, aztán feleségét, végül azt kívánta, hogy gyermekeit is vegyük képre. Beláttuk hamarosan, hogy ez nekünk kissé költséges, de viszont olyan szívélyesek voltak hozzánk, hogy nem lehetett visszautasítani őket... Legtöbbször tehát — üres kamrával fényképeztünk... Persze a kegyes csalást nem vették észre s boldogok voltak, hogy mennyi képük jön Európába.

A HOLLYWOODI FILMVILÁGBAN

— Kaliforniai útjainkon — mondja Sulkowsky — bejártuk Los Angeles környékét, a filmstúdiók világát is, mely a környező városokban terült el...

— Abban a kivételes szerencsében részesültünk, hogy szabad bejárásunk volt a nagy filmstúdiók területére. Megtekintettük a felvételeket és a technikai kivitel legapróbb részleteit, azonkívül megismerkedtünk a világhírű nagy filmsztárokkal. Nem egyet meg is kocsikáztattunk híres gépünkön és sok együttes felvétel készült rólunk a sztárokkal. Számosan meg is hívtak lakásukba, különösen kedvesen fogadtak a magyar színészek. Megismerkedtünk az egész magyar kolóniával, többször megfordultunk Lukács Páléknál, de Várkonyi Mihály, Vajda Ernő, Kertész Mihály, Fejős Pál, Lugosi Béla stb. részéről is a legmagyarosabb vendégszeretetet tapasztaltuk. Megismertük többek között Chaplint, Harold Lloydot, Douglas Fairbankst, Richard Dix, Edward Robinson, Jon Crawford, Clara Bow és számtalan egyéb hírességet.

Lukács Pállal repülni is voltunk saját repülőgépen, amit olyan kitűnően vezet, hogy másodszor már talán nem várnánk annyira a földet, mint akkor titokban vártuk.

Rengeteg intimitását páratlan és eddig ismeretlen érdekességét beszélte el még az amerikai filmstúdióknak a két magyar világgörüllj, de ezekről legközelebb külön riport keretében. Amint hogy csak hosszabb cikksorozatban lehet ismertetni alaposan kínai, japán földön s a világ különböző tájain átélte élményeiket... Ezekről legközelebb...

— Visszatekintve utazásunkra — fejezték be a világturisták beszélgetésüket — elmondhatjuk, hogy a kitűzött céljainkat sikerült elérni. Van egy teljesítményünk, amit előttünk még nem hajtottak végre. Bejártuk öt világrészt, megismertünk 68 országot s mindenütt használtunk a magyar ügynek.

Gubavásárlás

— Régi debreceni életkép. —
Írta: KÖVÉR GYULA

Ki visel most gubát? Ritkasággal lehet látni valami jó vidéki atyafit. Általában most az egyszerű emberek is vagy posztó vagy bőrkabátot hordanak. A híres, nevezetes debreceni gubacsapó iparnak már csak emléke él. Hát pedig de jó és háladálos ruhadarab volt a szegény embernek, főmobb kidolgozásban még a módosabbak is hordták, mert festői látvány volt egy szép aprófürtös guba, azonban a divat kiküszöbölte.

Ezelőtt ötven évvel történt, hogy Tóth András kétkézi munkásember elhatározta miszerint új gubát vásárol. Nagy szüksége volt arra, hogy az ócska, megvedlett szőrű gubáját, amit ezelőtt tiz esztendővel vett, újjal cserélje fel. — Olyan állapotban lehetett az, hogy csak heverésre lehetett használni, de viselésre már nem alkalmas. Már az elmúlt esztendőben összekuporgatta a gubavételre az összeget, ámde közbenjött az asszony, a felesége betegsége, a pénzt el vitte a doktor meg a patika. Ilyen a szegény ember sorsa. Hanem most, amikor megint olyan helyzetbe került, hogy a pénzt ismét össze tudta hozni, hát ha török-szakad, de új gubája lesz. Tizenöt ezüst forintot szánt erre a célra. Az elnyűtt guba is ennyibe került; nem lehet az ára most sem több, nem olyan világ van most, hogy a mesteremberek drágítsanak. Örülnek, ha pénzt látnak pláne meg olyan summát, mert tizen forint elég szép összeg volt akkor. Igaz, van meg tartalékba pár forintja, de az kell áldomásivásra. Egy új gubának a vétele nevezetes esemény, a szegény ember életében dukál arra egy kis áldomás.

Egy szép napon aztán Tóth András kétkézi munkásember felkereskedett és kuperes lépteit arra felé irányította, ahol a gubaféleket árusították.

Abban az időben több nevezetes gubás mester élt Debrecenben. Ott volt Szőke János uram, aki presbiteri tisztviselést viselt és nem közönséges oratorius képességgel rendelkezett. A Salánkiak, a Köblösök. De a legnagyobb hírnévnek örvendett a Bisutka István uram. Hát ami igaz, igaz. Bisutka uram olyan művészettel tudta a selyemszőrű birka gyapját aprófürtös gubává átfurmálni, hogy öröm volt látni. Országszerte hírességek állottak készítményei. Több világhírlapon tüntették ki azt. Egyszer az öreg József főhercegnek küldött egy díszgubát, amiért köszönőlevelet kapott tőle, amire mindig büszke volt.

Nemcsak a gubakészítésben jeleskedett őkelme, hanem nevezetes volt eredeti kiszólásairól, nagyot mondásairól is. Olyan törölmetszett debreceni dialektusban adta elő mondókáját, hogy Tóth Béla, a kiváló író is megemlékezett róla a „Magyar anekdotta kincsek” című gyűjteményében.

Egészen természetes dolog, hogy a gubavételre telített Tóth András a Bisutka árusító sátora előtt állott meg. Persze, hiszen az elnyűtt gubát is tőle vette és hogy bevált azt! Hálátlanság lett volna mástól vásárolni.

— No atyafi, hát kifeslett ki, — szólította meg a sátora előtt ácsorgó embert, Erre Tóth András felbátorodva belekezdett az elnyűtt guba históriájába, olyan fenekét kitéve annak, aminek vége aligha lesz meg egyhamar. Azonban Bisutka uram közbevágott és azt mondta: Értelmezem már szavalatodat, neked új gubáért van szükséged ugye? No látod, hát válassz. Tóth András aztán hozzáfogott a megfélelő guba kiválasztásához. Ez is sok időt vett igénybe, végre úgylátszott, akadt egy neki tetsző darab és megkérdezte mennyi lenne az ára, de amikor ezt tette, szeme egy szélről akasztott, jobb kidolgozású gubára kacsingatott. Bisutka uram észrevéve a csalafintaságot, — nem a kérdezőt gubának hanem a másikat értéket nevezte

meg. Ekkor megkezdődött egy végtelennek tetsző alkudozás. A vevő leki-csinyló nyilatkozatokat tett, mire Bisutka uram dühbe gurult és nem éppen hízogó szavakkal illette Tóth András személyét, kapcsolatba hozván holmi négy lábú kérdésű állattal, de nem kímélte a rokonságot sem, csöppet sem törődve azzal, hogy a vevő megaprehendái és fucsba esik az üzlet. Viszont Tóth András sem vette zokon a mester sértő kijelentését; ismerte szabadszajuságát. Ugy gondolta legjobb zsebre vágni amit, mond, akkor hamarabb összeférnek az alkuba.

Végre meglett a vásár. Tóth András jól kalkulált, éppen tizenöt forintba került, mint tíz évvel ezelőtt az új guba. Nem könnyű dolog volt letörni az árát, mert ez alkalommal Bisutka csöknyösebbnek mutatkozott mint egyébkor. Mindketlen teljesen megszelídülten sűrű parolázások közt búcsúztak el egymástól. Bisutka uramba mégis csak felülkerekedett a utyalkodás, mert ilyen kívánsággal eresztette útjára az új guba tulajdonosát, mondván: egészséggel nyúlj el azt. Két értelmű kívánság volt az.

Dacára, hogy a nap hét oldalról ontotta meleget, lévén késő nyári idő, Tóth András nyakába kavarította a vásárolt gubát és direktió a város háza felé indult. Ott találkozik a cimborákkal, illő és dukál bemutatni nekik amit vett, hadd bírálják felül a vételt. Körül is vették a pajtasok és egyik ilyen, másik amolyan megjegyzést tett, de abban mindannyan megegyeztek, hogy jöhet a tél, ameddig a guba betakarja, abban ugyan meg nem fázik. Tóth András aztán kiválasztva közülük mexikói Nagy Sándor és a dudáru Szilágyi Jókómat, velük együtt elindult Késes uca irányába. Ugyanis ott volt a Földi Sándor kocsmája, jó érmelléki bort mértek ott literenként 20 krajcárért. Nemcsak a bora volt jó Földi kocsmárosnak, de ő maga is mókás, tréfás beszédű, úgy el szórakoztatja a vendégeit, hogy élvezet hallgatni. A három magyar aztán beérkezve a tetthelyre, letelepedtek egy X lábú asztalnál, csendes beszélgetések közt nagy kortyokban nyeltek az italt. Bizony healkonyodott és ők még mindig ott üldögéltek és nem látszott rajtuk az erős bor hatása. Később cigány is került. Bogár Józsi belépfutott negyedmagával a kocsmába és meglátva a három bús magyart símlolni kezdett és aztán rárántotta hogy:

Három úrú nem nagy csorda
Három szegény hajlogatja,
Elől megy az irhásbundás
Az az én szeretóm nem más.

De már erre Tóth Andrásnak megviskelte a talpa és kiugorván a kocsmá közepébe, jól megdöngelte a pallót. A cimborák pedig biztatták, mondván:

Csíp meg hogár a testit
Hadd ugorjon egy kicsit.

Igy mulatoztak éjjelig. Éjjélkor így szólt Földi kocsmáros: No emberek vége a mulatságnak. Ilyenkor már minden tisztességes embernek otthon az ágyban a helye. Akkor nem volt záróra, de a kocsmáros úgy vélekedett, hogy neki is pihennie kell.

Felszedelőzködtek tehát hazafelé indulásra. Tóth András nagyon rámelegedett az új guba, ennél fogva mikor a kocsmába beérkeztek egy sarokba tette le, borközi állapotban aztán nem sokat törődött azzal, jó helyen van, gondolta. Teljes biztonsággal ment oda, hogy magára öltse. A guba nem volt, a guba eltűnt. Keresték, tüvették az egész kocsmát, nem találták sehoh. Oda lett a kereséves keresményből szerzett guba. A károsult csúnya káromkodásban tört ki, de mit használt az.

Földi kocsmáros azt javasolta, hogy fel kell jelenteni a lopást a rendőrsé-

gen, ahol tekintetes Béer Kálmán alkapitány úr, aki a bűnügyeket vezeti, majd elrántja a nótáját a tettesnek, ha megkerül. Micsoda! Hogy tekintetes Béer Kálmán úr nyomozza ki a tolvajt? No annak lütek. Először is ha valaki feljelent nála valami lopásügyet, hát jól lehordja az illetőt, miért nem vigyázott jobban, miért engedte, hogy meglopják. Tessék-lássékból felveszen valami jegyzőkönyvfélét s ezzel az ügybe van fejezve. Nem, nem, Tóth András nem megyen feljelenteni, nem üti dobra a dolgot, nem teszi magát csúffá

A szászok tájfalma

Írta: Szalacsy Rácz Imre.

Tulságosan sohase szerettek bennünket. Ott ártottak, ahol tudtak. Az erdélyi történelem bizony akárhány-szor megírta, hogy milyen szívvel voltak hozzánk. Mi úgy vettük őket, ahogy voltak. És úgy, ahogy magyar ember szokott a vendégekkel bánni. Mert ők hospesek voltak, vendégek történelmi bizonyosságaink szerint és a bizonyosságokon túl inkább érezhették otthon magukat itt, minálunk, mint sok, sok szegény árva magyar. Napjuk mindig fent volt, de mióta Bécs volt felettünk az úr, még jobban virított a csillaguk. A bécsi politika gyámolai voltak s nem is látták kárát, mert minden kiváltságot megkaptak, amit megkaphattak. Boldogultak is a magyar földből nagyon jól. Gazdagok, vagyonyújjúk és a takarékoságig zsigoriak, vagy ha így jobban tetszik, zsigoriak a takarékoságig. Hogy mennyire így volt, azt csak azok tudják, akik erdélyi útjukon magyarul mertek pl. egy-egy szász községben egy itál vizet kérni. Nincs mit szépielni, a magyar szóra legtöbb helyen ez sem volt...

Első osztályú állampolgárai voltak a hazának.

Mindent elértek, amit akartak.

Kiváltságai nem szűntek meg a negyvennyolcas eszmék kivívása után se, ha mindjárt papíron nem is állottak már meg. Mondhatnánk azt is, hogy öröm volt szászak lenni Magyarországon. De elégedettek azért vajmi ritkán voltak. Mindig konspiráltak, mindig vágytak valamerre, valahova, csak éppen arra nem, hogy itt megmutassák, milyen áldottan jól élhetnek közöttük.

Külön világuk volt és ebben a külön világban nyelvüket, vallásukat ápolhatták, dédelgették, de számon tartották azt, akik leváltak testükről és magyarok próbáltak lenni.

Érthetetlen és megmagyarázhatatlan ellenszenv volt bennük mindig velünk szemben.

Csak a Jóisten a megmondhatója, hogy miért.

Összefogtak alkalomadtán mindenkivel, ellenünk.

Miért, soha se tudtuk és nyilván, soha se fogjuk megtudni.

Mikor 1919-ben megindult ellenünk a román áradat, újra megmutatták, hogy hány pénzt érnek számunkra. Az első között voltak, akik felöltötték a román gunyát és szelvé cserélték ki osztrák-magyar uniformisukat a francia szabású ruhákkal. Tizenkilenc nyarán már tömegesen „harcoltak” a román seregekben és Pesz megszállásában is résztvettek természetesen.

Elfelejtették néhány hónap alatt germán volúkat, elfeledték, hogy 800 esztendőig voltak kitűnő sorsú vendégeink.

Csatlakoztak Erdély elszakításának gondolatához.

Sokat vártak, sokat reméltek, holott mindenük megvolt.

A román hivatalos állam eleinte hálnak is látszott. Meghagyta vagyonukat, földjeiket, nyelvüket, templomukat, iskoláikat taníthattak végre, mert akkor még az volt a fontos, hogy csak a magyar pusztuljon. A román parlament visszahozott is néha-néha a

amiért meglopták, ő rá ne mutogassanak ujjal az emberek. Meg kerül a guba úgy is, majd tudja ő hol kell keresni a tolvajt.

Igy beszélt Tóth András, aki nagy haraggal, de teljesen józan állapotban tért meg lakására, igaz guba nélkül.

Es tudta, hol kell keresni a tolvajt. Tudta, hogy csak maga szőrű ember követle el a lopást. Ennél fogva minden reggel kiment a Csicsogóra, az embervásárba, ahol a napszámokat fogadták, ott figyelt. Le is fűlelte ott a tettest a gubával együtt.

szász elégedettségtől, amire nem tudni miért, a magyar parlamentben aligha volt példa.

Aztán teltek az ólomsúlyú évek. A szászok próbálták az új körülmények között is megtartani első osztályú állampolgárságukat, hogy legalább olyan sorsuk legyen, mint az érthetetlenül gyűlölt magyar világban volt.

Ez azonban nem sikerült, mert Romániában csak másodosztályú állampolgároknak tűrték meg őket. De még mindig jobb sorkuk volt, mint a magyaroknak. Magas állásokba kerültek, nem egy közülük igen tekintélyes beosztású katonatiszt lehetett. Miniszteriális, megyei hivatalokban még mindig urak. Románia szívesen kacsingatott Németország felé, ha valamit kiakart eskarni törvénytelen rokonaitól, az ántánt valamelyik államától, Franciaország szemében mindig hathatós volt egy-egy berlini út, amivel a románok éltek is, ha az alkalom így kívánta. Éppen ezért ott tartalékolták a szászok rokonszenvét is ezekre az utakra...

Míg aztán a napokban megszűnt a varázs.

Kibujt a szög a zsákból.

Avagy Románia ismét megmutatta, hogy nem jó vele egy falból cseresznyét enni még a szászak se. Egyszerűen elvette egyetlen új törvénnyel a nyolcszáz esztendeje zsigorgatott és nagy hatalommá nevelt szász egyeletmet. Az Univerzitás Saxorum-ot. A vármegyékre terjedő javakat. A szász jólét és a magyar megértés, támogatás egyetlen megmaradt tanubizonyosságát. Ugy bizony, elvették. És nyomban oda is ajándékozták a szász vármegyék területéről nevelt román ifjak nevelését szolgáló Viteázul Mihail egyesületnek. Helyben és nyomban a törvény meghozása után...

Szegény szászok, most tele vannak bánattal.

Nyolcszáz esztendő dédelgetett, magyar földből nevelt vagyonát egyetlen nap alatt elvették.

El tudjuk képzelni, hogy milyen fájdalma van a szász nemzetnek.

Hogyne, hiszen mi is keresztül mentünk, sokszor keresztül mentünk ilyen bánaton tizenhét esztendő alatt. És mi mégis szánjuk, sajnáljuk a szász atyafiakat, holott annak idején eszükbe se jutott, mikor mi rajtuk vágott végig az ostor, hogy: hodie mihi, cras tibi: ma nekem, holnap neked...

Egy kicsit talán mégis elsie lék 1919-ben az örömteljes csatlakozást szász atyáinkfiai...

Trianon

Trianon a magyar nemzet átka. Ott veszett el régi szabadsága. Ki soha a vesztélytől nem félt, Gaz rablók elől most félre lép?

Trianon a magyar nemzet átka. Miatta veszett el Bánát, Bácska... Miatta lett a nemzet ily árva, Kinek nincsen egy igaz barátja.

Trianon lett Magyarország átka. Miatta lett kisebb a határa. Miatta lett oly sok gyermek árva. Ki apját haza hiába várja.

K. Nagy Kálmán.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Hol vannak

azok a régi szép idők, — írja, Asszonyom, — mikor a eseléd még családtagnak számított, mert olyan hűséggel, szeretettel ragaszkodott asszonyához, urához. Megbízható, tisztességes, tisztességtudó volt, aki nem egy, két hétre, hanem esztendőkre szegődött el és mikor elment a háztól nemcsak ő, de a háziak is sajnálkoztak, búsultak...

Ma? No, erről jobb nem beszélni, amint írja, Asszonyom.

Ma külön fizetett ellenség a legtöbb eseléd a háznál.

Persze akad még kivétel is, de a nagy többség olyan, hogy kétszer örül az ember: egyszer mikor jön, mert még nem ismeri s rövid idő múlva, mikor távozik, mert akkor már nagyon is jól ismeri.

A mai eseléd mindenek előtt igényes. Ez még nem volna baj, de ezzel az igényességgel aztán olyan modor jár, amit rendes emberek gyomra nem bír elviselni. Túlzott önérték és eddig soha nem tapasztalt modortalanság még a velejáruja a legtöbb eselédnek. Mondjuk ki nyíltan, olyan szemtelenség és annyira elkaptak, hogy még erősebben rászólni se tanácsos, mert leggyorsabb eset az, mikor prepotensül visszabeszélnék, de mindig magasban, mint a „nagyaságok”. Ha nincs jó kedvük, akkor azt az egész háznak éreznie kell. Ha valami nem tetszik, duzzognak. Ha nem úgy szólnak hozzájuk, ahogy éppen ők kívánják, kész a baj és olyan jelenetek adódnak akár-hányszor, hogy a faluvegi cigányputriknak is ritkaság ma már.

Mikor pedig kiadják az útjukat, minden szemérem és megbánás nélkül még ők azok, akik felemelt fejjel, köszönés nélkül hagyják el a házat...

Hát ez így van.

Igy pedig nincs rendben a dolog. Valahol nagyon elhibázták ezen a téren a munkát. Hiszen márk nemcsak a „kifogott” nagyságokkal szemben lépnek fel, de mindenkiel szemben és az a helyzet, hogy hova tovább nem mernek az emberek eselédet tartani.

Valahol az iskolákban kellene megkezdeni egy javulási folyamatot.

Addig pedig társadalmi összefogással kellene valahogy mőresre tanítani a tisztességnél minden hiányával ellátott eselédet, háztartási alkalmazottakat. A régi szép időköt kell visszahozni, mikor nyugodtan elmondhatta ismét az ember: az én eselédem családtagja is...

A mai állapot beteg: árt a eselédnek, árt a háziaknak, terhére van a társadalomnak...

SZ. R. I.

Májzsalamit, Borjúmáját vékony szeletekre szelünk, gyöngön megsózzuk, vajban sütjük. A zsírt leszedjük, levesssel felöntjük a májat, felfőzzük, ha teljesen megfőtt, a májat átpasszírozzuk. A sűrű masszából most pár csepp konyakot, pástétoműszert adunk. Keskeny hurkaformát készítenk belőle és hűtőre tesszük. Ha megkeményedett, mint a szálamit, vékony szeletekre szeljük és úgy tálaljuk.

Egres befőtt. A megtisztított és megmosott gyümölcsöt rakjuk be kimosott és szárazra törült üvegekbe, de nem egészen tele. A már előre elkészített szirupot öntsük rá úgy, hogy a gyümölcsöt legalább egy ujjnyival ellepje. Tegyük a tetejére egy szelet magjától megtisztított citromot, szalicilt, kössük le és gőzöljük tizenöt-husz percig. Az üvegeket hűtőben szedjük ki az edényből.

Tavaszi divatbemutató Pesten

A pesti haut couture bemutatója megfelelt a várakozásnak. Olyan volt, mint amilyennek a tradíció szerint lennie kell. Vagyis kifűző. A pesti vezetőszerzők nemcsak hogy kivétel nélkül mind jó kollekciókat mutattak, hanem ebben a jó kollekcióban még ki is tudták választani azt, ami Párisban a leg szebb, a legérdekesebb volt.

A modellek nagy része Main-bocher, Molyneux, Schaparelli, Paquin, Maggy Rouff, Alix, Vionnet kollekciójából került ki. Párisban kitűnő volt Francoromant kollekciója; esináltak is belőle néhány modellt a pesti vezetőszerzők, de ezeket lassan kiküszöbölték a kollekciójukból, tekintve, hogy alig van kis szalon, amelynek ne lenne néhány Francoromant modellje.

Förstner-nővérek kollekciója, mint mindig, most is klasszikus. Nem volt könnyű a Molyneux-kollekcióból kiválasztani azokat a darabokat, amelyek exkluzívok és amellett mégis tökéletesek. A legszebb Molyneux imprimeruha; fehér-fekete mintás, hosszszukabátú komplé, jácintesorokkal a kabátban.

Nagyon sok jó angolos holmit mutatnak, rengeteg kosztümöt és hosszú kabátot. Egészen csodálatos, hogy idén a vezetőszerzőknek mily kevés egyforma modelljük van. Délutáni ruhákban estélyi toalettben, a Förstner kollekciónak újszerűsége minden egyes darabja egyedülálló Pesten. Van egy sötét alapú, világos műszián Manibochoer estélyi ruhája, amelynek szebbet egész Párisban nem mutattak.

Gyönyörű egy vieux rose, szalaggal kombinált túllruhaszerű modelljük.

Ahány pesti sikk és jól öltözködő asszony van, mind kapott már néhány ruhát Józsa-tól. Az ő vevői már természetesen találják, hogy minden szezonban azt nyújtja, ami a legjobb és legszebb Párisban. Idén tehát elsősorban Schaparelli kosztümjei, kabátjai és imprimeruhái, Alix érdekes, újszerű anyagú és szabású délutáni és estélyi ruhái. Az estélyi ruhák közt egy Paquin-modellé a palma: óriási rózsaszín rózsákkal és zöld levelekkel mintázott túll-imprimé estélyi ruha ez. A Paquin-kollekcióban is a legtrappantsabb s a legnagyobb sikert aratta.

Ami kuriozitása, érdekessége van a párisi divatnak, az mind szerepet a Józsa-kollekcióban. Latin jelmondatokkal tele írt virágos imprimé, Paquin-tól származó horogkeresztes mintázati szövet enoable, egészen újszerű trikóselyem anyagok, lehelletfinom csipkék és műsziánok, a sok lepkes, madaras, rákmintás Schiaparelli-selyemből készült modelleket valóságos ragaszkodók látják azok a pesti dármák, akik nemcsak társadalmi állásuknál, hanem eleganciájuknál és sikkjüknel fogva is Letding ladyjei a pesti lárságának.

Neumann Berla kollekciója a leg-hűségesebb tükre a párisi haut couture-nak. Már nem is szabónői tudás, hanem művészet, ahogyan ő a párisi nagy kollekciókból ki tudja választani azt, ami szépségben, érdekességben legjobban tükrözi vissza a különböző kollekciók jellegzetességeit. Egyébként tiszteletteljes hűséggel ragaszkodik az eredeti párisi modellhez, azon soha nem változtat még egy gombot sem. Így aztán az ő Alix, Schaparelli, vagy Manibochoer modelljei ténylegesen, 100 percentig hűtelesek. Nemcsak darabszám, hanem érdekesség szempontjából is imponáns, lenyűgözően szép a kollekció. Soha Párisban nem lehet úgy élvezni a divatot, mint nála, ahol az

ember mintegy a kollekció lelkét kapja. Alix-modelljei közül a gyönyörű trikó délutáni és estélyi ruhák, a nagy illyoacsokros imprimé estélyi ruha, Schaparelli óriási lepke-mintájú estélyi ruhája, Molyneux éjkék túllsuhája, Manibochoes legszebb imprimé adják meg nivóját a pesti haut couture egyik leg-tökéletesebb kollekciójának.

A bemutató sikerét és a modellek szépségét, ha lehet csak fokozta az a sok remek kalapmodell, amelyet Gergely Vilma adott a bemutatónak. Ma már Pesten is, akár Párisban a nagy szalonok meglehetősen kalapokkal mutatják be a toaletteket, Neumann Berta és Józsa a Gergely Vilma modelljeit mutatta be.

Divatos toalettek

Nappalra, sporthoz, angolos toalett-hez sok új krokólibőr táskamodell mutatnak Párisban. Kedvelt színek a natur mellett a kék és a zöld sötét árnyalattal. Ezek nemcsak finoman elegánsak, hanem nagyon tartósak is.

Délutánra főleg a préselt újdonságokat kapjuk. A „muriilo calf” amerikai módszer szerint készült bőr, antilop-szerű matt és hamvas, de sokkal tartósabb, mint az antilop.

A csattok, klipszek luxusa még fejlődött tavaly óta. Újszerű feinklipszek és féldrágaköz-zárak teszik az új táskadivatot változatossá és eredetivé.

Az én szivem

Az én szivem egy elhagyott sziget
Hóval borított északsarki táj,
Hol a napsugár is csak néha jár.

Az én szivem zúgó erdő mélyén
Holdtalan éj sápadt remetéje,
Halott reményim lépett szemfedője.

POLGÁR GYULA.

Báránfej

venni még a mai drága piacon is érdemes. Harmencöt-negyen, filléért kap az ember egy egész s ha ért hozzá, kitűnő, kiadós levest főzhet belőle.

Megtisztítja, megmossa, sós vízben puhára főzi, aztán kivesszi a szegény kis barika nyelvét, leszedi a csontokról a húsos és mócsingós részeket s kis szeletekre vágja. Kockára darabolt sárgarépát, kalarábét, burgonyát párol pár deka vajban, vagy zsírban, ha mindezek már jóformán megpuhultak, behintí őket egy kevés liszttel, főlereszti a fentemlített sós lével s beleteszi a húsos, mócsingós szeleteket. Jól felforraltja, apó galuskát, vagy morzsagombóckákat főz bele, tálaláskor 1-2 kanál jó tejfölt kever hozzá s az egészet forrón ráönti a levesestálban vajjal szétörzsölt tojássárgájára.

Ezek után családjával együtt jóízűen kanalazhatja a párolgót, tartalmas eleddel, különösen akkor, ha nem sajnálja kiadni a pénzt egy kis jóféle reszelt sajtra, mellyel a tányérján kinálkozó levest meghinthette.

Bizonyosan volt annyi sütnivalója is, hogy a velőt nem hagyta benne a koponya csontos üregében, hanem külön sütötte meg és sózva, borsozva, mindenkinék szolgálhatott belőle egy-egy pirított kenyérdarabkára helyezett finyes falattal.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Barnaleves, főtt marhahús tormamártással és rizskörítéssel. Vacsora: Sonkaskocka.

Kedd. Ebéd: Sóskafeves, füstöltkara raj lenesfőzelékkel. Vacsora: Savanyútüdő gombóccal.

Szerda. Ebéd: Hagymás táskafeves, tüzdelt borjúfelsár párolt kalarábéval. Vacsora: Pároskolbász tormával.

Csütörtök. Ebéd: Kaszásleves, malacpörkölt tarhonyával. Vacsora: Paraj tükörtojással.

Péntek. Ebéd: Halászlé, túróscsusza. Vacsora: Rakott burgonya.

Sombat. Ebéd: Úrutokány, rakott palacsinta. Vacsora: Pirított borjúmáj reszelt burgonyával és paprikasalattával.

Vasárnap. Ebéd: Májgombócleves libaprólek rizzsel, dobostorta. Vacsora: Hűdég libasült céklával, narancs.

Receptek

Ribizli-befőtt. A gyümölcs legyen szép, nagyszemű, de ne túlérett. Fürtö-sen mossuk meg, szitán szárítsuk meg és csak azután szedjük le a szemeket, vigyázva, hogy ne törjön össze. Rakjunk üvegekbe, öntsük rá a szirupot, tegyük meg, míg szalicilt, kössük le és gőzben főzzük, de legfeljebb tíz percig. Nem tovább, mert lekvár lesz belőle.

Eper-, szamóca- és málna-befőtt. Ezeket a gyümölcsöket nagyon nézzük meg és válogassuk ki, csak az egészen kifogástalan és egészséges szemeket használjuk fel. Legjobb mosatlanul eltenni, ez azonban nagyvárosban, ahol a háziasszony a gyümölcsöt a piacon veszi, lehetetlen. Ezért igen óvatosan mossuk meg, szitán szárítsuk meg és úgy rakjuk üvegekbe. Öntsük rá a kész szirupot, tegyük a tetejére szalicilt, kössük le és gőzben főzzük hat-nyolc percig. Semmi esetre sem tovább, mert ezek a gyümölcsök igen gyengék. Ne várjuk meg, míg teljesen kihűl, hanem amint keveset lehűlt, azonnal szedjük ki az edényből, nehogy ezalatt is puhuljon.

A befőttekhez való szirup készítése
Hat négydecis üveghez használjunk félkiló cukrot és hat vizespohár vizet. A forrástól számítva tizenöt-husz percig főzzük, akkor vegyük le a tűzről és ha kissé higgadt, ráonthetjük a gyümölcsre.

Konzervkonyha-tanfolyam

Bond Johanna 31 éves londoni nő megnyitotta az első angol konzervkonyha-tanfolyamot. Angliában újabban mind több háztartás rendezkedik be kizárólag konzervfogyasztásra, de az ifjabb női nemzedék annyira járatlan a háztartási teendőkben, hogy a konzervek kezeléséhez nem ért. A tanfolyamon a kezdő háziasszonyokat az ételkonzervek nyitására, felfeleltetésére, felszolgálásunkra és a felhasználásukkal kapcsolatos egyéb teendőkre oktattja ki, beleértve a negyvenféle konzervnyitó készülék szakszerű használatát. Bond kisasszony a tanfolyam megnyitó előadásán kimutatja, hogy 1935-ben Angliában 678 millió doboz ételkonzervet fogyasztottak és a konzervgyárak 142.605 tonna önlemezt használtak konzervdoboz készítéséhez.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A kevély ember

soha sem volt kellemes ember és egy kicsit mindig kétségkedtünk, hogy ér-e valamit az, akit első sorban a kevélység fűt. Mert mire kevély az ember? Egyszerűen arra, amit nem saját maga szerzett önmagának. Amit fáradsággal, küzdelemmel szereztünk, azt jobban megbecsüljük, semhogy kevélyek lehetnének rá...

Azt írja valaki a legutóbbi levelében, hogy nem tud lemondani azokról az előjogokról, melyeket születése biztos számára azokkal a társával szemben, aki csak egyszerű emberek gyermekeinek született...

Igy. Szórol szóra ezt írja.

Kicsit megdöbbenünk és csak továbbra nyugodtunk meg, mikor a levélből kivettük, hogy magas állású édesatyja előkelősége is ezt várja tőle. Társadalmi kötelesség. Mert hát mit szólnának az emberek. Hogy jönne az ki, hogy ő, előkelő ember gyermeke meghívja pl. délután beszélgetésre a kis szabó fiát, akit egyébként nagyon becsül, mert szorgalmas, rendes fiú, de hát Istenem...

Igy. Egy négy oldalas levélben, a legjobb szándék mellett.

Egész véletlenül sikerült már régebben tudnunk, hogy az igen szép társadalmi állásban lévő, nagyon derék édesapja annak idején ösztöndíjas szegény ember volt. Így tanult, így lett bölöle tanult, uri ember. Hogy ez így van, tudjuk azt is az édesapáról, hogy minden szegényben jelentős összeget juttat szegény gyermekek nevelésére éppen azért, hogy lerója hálóját a múltért. Nagyon szép, nagyon nemes eszelekedet...

Ez is így van. És egészen bizonyos, hogy nem tud a fia előkelőséggel kezzeléséről se. Mert az olyan apa, aki maga is keresztül ment ifjúságában sok, sok megpróbáltatáson, megbecsüli, szereti azokat a gyermekeket, akik ma vannak hasonló helyzetben. És nyereségnek tartja a fia számára az olyan barátot, aki kitűnő tanuló, becsületes fiú, ha mindjárt egyszerű földmives is volt az illetőnek az édesatyja...

És a kedves levélíróim elfelejté még azt is, hogy a földmives, kovács, napszámos, bíró, vagy orvos egyetlen egy dologban mégis csak testvérek: abban, hogy magyarok. Ez a testvérség pedig egy nagy család tagjaivá avat bennünket és csupán az a fontos, hogy jó dolgok, becsület, hazánkért élő magyarok legyünk. Más minden melléke. Még az is, hogy hol, kinek a házában születünk...

Vágyam hazája

Irta: Asztalos Gyula ref. fg. V. a.

Vágyok feléd óh álmaim hazája: Feléd száll szívem minden sóhaja. Légy üdvöz óh hazám legjobb barátja Csak téged látni: lelkeim óhaja.

Vágyok feléd és szívem elszorítja: Hogy nem láthatjak; képzeletbe csak. Így vélek látni s a bú elborítja A keblemet, hogy nem vagyok fiad.

Így vélek látni, csak így képzeletben S jézni próbálom szép kék egéd, Szép tengerpartjaid s a kék egédben Aranyleg napod, bíbor felleged.

Szép hegyvidéked, Nápoly égi bája Feléd csal, értém mindig itélet; Üdvözleget népek dicső koronája... S vájunk el, mert a szívem megreped.

A hangverseny

— Mese. —

Irta: Imre bácsi.

Nincs mit tagadni, Rigó Richárdnak nagyon rosszul kezdett menni a sora. Bizony akárhányszor előfordult, hogy semmit se tudott hazavinni és ilyen alkalmakkor nem győzött eleget panaszkodni Rigóné asszony:

— Látod, ha rendes foglalkozásod lenne, akkor nem kerülnék ilyen nyomoruságos helyzetbe.

— Mit értesz te az efféléhez, asszony — fölénykedett ilyen alkalommal mindig Rigó Richárd, — a művészet szent dolog, azért meg kell szenvedni...

— Semmi kifogásom ellene, szenvedj a művészetért, de a családotról gondoskodj...

Egyet fűtlyentett ilyenkor Rigó Richárd és elszáryalt hazulról.

Mert két dolgot nem tudott elviselni az életben.

Egyik az, mikor Kakuk Kornél próbált énekelni, holott két taktusnál többet nem tudott kiadni soha, a másik dolog pedig felesége panaszkodása volt. Ilyenkor mindig menekült. Hol Kakuk Kornél hangja elől, hol felesége sopánkodásának meghallgatásától...

Repült, repült, míg el nem érte Cseresznyefát, ahol aztán leszállott már megszokásból is, mert bizony ott egy szem édes gyümölcs se akadt...

— Haj, haj, — sóhajtott Rigó Richárd, — legalább te segítenél rajtam kedves cimborám, de egyetlen szem gyümölcsöd sincsen...

— Az ingyen segítség a legdrágább segítség, — dörmögte halkán Cseresznyefa, — inkább azon tórnád a fejed, hogy mit tehetnél, mit dolgozhatnál, hogy keresethet juss...

— Ugyan, édes öregem, én és a dolog, hogy képzelsz ilyent, egy művész nem dolgozhat, nehéz munkát nem vállalhat, mert mi lesz akkor kristályosan zengő hangomból...

— És mi lesz, ha éhen pusztulsz e? — mosolygott levelei mögött bölcsen Cseresznyefa.

— Inkább elpusztulok, de hétköznapi munkáma nem leszek, — kevélykedett fenn Rigó Richárd, de már maga se hitte, hogy igazat beszél.

— Látod, cimborám, én tudnék egy tanácsot adni...

— Csak rajta, édes öregem, beszélj, — kapott a szón Rigó Richárd.

— Miért adjam a tanácsot, te művész vagy, amugy se fogadnád meg...

— Igaz, igaz, de azért csak mondd el...

— Nyithatnál egy iskolát... Tudod, egy olyan zeneiskolát.

— Én és iskola? — pöffeszkedett Rigó Richárd, pedig belül felette igen tetszett neki a terv.

— Hát én csak úgy mondom, — szerénykedett Cseresznyefa, — mondjuk itt az én ágaim között lenne az az iskola. Ingyen bocsátanám rendelkezésre az egész kastélyom, csak azt kötném ki, hogy néha, néha a növendékeiddel elvégeztetnéd a hernyózást ágaim között...

— Beszélj csak, beszélj öreg cimborám, mondjuk nyitnék egy iskolát, aztán kik tanulnának én nálam énekelni, fűtyölni...

— Kik, hát mindenki! Hiszen közismerten te tudsz itt a legszebben énekelni, barátom, szívesen beiratná ide a gyermekét mindenki. Itt vannak mindjárt Varju Vilmosék, Szarka Szilárdék, Kakuk Kornélék...

— Nem, nem, Kakuk Kornél ne

említsd, az soha se fizelné meg a tandíjat, tudom, tavaly is nálam helyezte egyik fiát koszába és ma is adós a koszt pénzrel... Őt ne említsd... hanem a többi, az valóban...

— Hát Gerle Gergelyék, Galamb Gáborék, aztán Pintyöke Piroška, Pacsirta Panni és a többi...

— Tudod mit, elfogadom a tanácsot...

— Csak híre menjen, lesz itt annyi tanítvány, hogy csak bírjad a munkát. Seregély Szergejt megbízod, hogy adja tudtul mindenkinek, akit illet, Bagoly Bálintot felfogadod pedellusnak, aztán akár holnap kezdődhet az előadás, — mosolygott csendesen Cseresznyefa, mert látta, hogy Rigó Richárd hajlik a jó szóra.

Nosza, reggel, mikor még a Nap is aludt, elindult nagy zajjal Seregély Szergej és ország, világ előtt kihirdette, hogy Vén Cseresznyefán új iskola nyílik meg. Tandíj ennyi meg ennyi, tanítómester Rigó Richárd, a híres énekes. Jöttek is sorba a madárvilág nebulói és néhány perc alatt egy sereg Verébfiat már pofonnal kellett Bagoly Bálintnak rendre tanítani, mert persze itt is öklémek voltak a legszemtelenebbek. Az csak természetes, hogy Kakuk Kornél is elhozta négy csemeté-

jét és még neki állott feljelbb, mikor elutasította porontyaival együtt Rigó Richárd.

Mikor az első hajnali sugarak felröppentek az égre, megkezdődött az első lecke. Nem volt valami épüleles hallani az első kísérleteket, de egy hét múlva mosolygósan bölintgatott Vén Cseresznyefa, mert most már olyan szívhezszólóan énekeltek, hogy örömi volt hallgatni. Persze mindig Rigó Richárd kezdte és végezte az éneket, mint mester a többi pedig, a tanulói kar folytatta...

Egy, egy óra után tízperces szünetet tartott, csak úgy, mint a többi iskolában és ilyenkor a házbér fejében hernyózták az apró tanulók Vén Cseresznyefát, amiből kettős haszon származott. Munka közben jól is laktak s kifizették az iskola bérét is, csupán a tandíjról kellett gondoskodni, melyet aztán nagybüszkén cipelt haza tizenkét órákor mindennap Rigó Richárd álmétködő asszonyának és így tette az asztalra a keresetet:

— Ime, csak akarni kell, a dolgozó Rigó még a jég hátán is megél, csak persze olyan művészen kell lenni, mint én vagyok, — szólt hetykén és minden ilyen dicsekvés után bekapott egy, egy jó falatot s olyan jóízűen csámcsogta meg, hogy Rigóné asszony nyála is szinte kicsordult...

A varázslat

Irta: Takács Ilona.

Régen, nagyon régen, messze napkelet országában azur színű tenger partján élt egy kertész a feleségével. Óriási kertjükben gyönyörű, nagyszirmú virágokat neveltek. A béke és szeretet virágait. Ezeket a virágokat nagy árcsinos hajók szállították a világ minden részébe és így az egész földön virágozott a béke és a szeretet.

Egyszer nagy öröm érte a kertészt és feleségét. A jó Isten egy szép szöke hajú, kékszemű fiúcskát küldött nekik egy angalkától. Valahányszor az anygal karjába tesz egy anyának egy gyermeket, mindig a fülébe sugja, hogy mitől óvja, milyen veszedelem fenyegeti gyermekét a földj életben. A kertész feleségének ezt sugta az anygal: őrizd a gonosz varázslattól.

A kertészek nagyon megörültek a kis gyerekek és éppen olyan gondnal, szeretettel nevelték, mint kertjük csodálatos virágait, így a fiúcska engedelmes, jószívű gyermekké növekedett, a varázslattól mindig megóvta szüleinek gondos szeretete.

Mikor a fiúcska már ifjúvá serdült, meghalt a kertész és felesége s a kertészfű most már egyedül ápolta a béke és szeretet virágait.

A gonosz varázsló most már elérkezettnek látta az időt, hogy hatalmába kerítse a kertészfűt s mikor az egy reggel a virágait öntözte, megjelent előtte szép tündérlány képeben és így szólt hozzá, szépek a virágaid, de ha velem jössz, még sokkal, százszer sokkal szebbeket mutatok neked. A kertészfű hit a gonosz varázslónak, elhagyta óriási kertjét a csodálatos virágokkal, a hajósok hiába jöttek újabb szállítmányokért, a kertészházban nem találtak senkit, a földön gyilkos háború és gyűlölködés lett úrrá. A kertészfű ment a varázsló után falukon, városokon keresztül, egyre fáradtabb lett, már alig bírt menni, midőn egy reneteg erdőhöz érték, nem volt ereje tovább menni, leeroskadott a földre és mély álmába merült.

Ezt várta csak a varázsló, az ujjár húzott a fiúnak egy gyémántos gyűrűt, a szemhéját bekente csodákkal és attól az különös álmod látott. Ősz király jelent meg előtte és így szólt hozzá, én egy hatalmas ország királya vagyok, birodalmam ott terül el e reneteg erdő mögött. Most külföldi hadjárathoz indulok és tudom, hogy nem fogok többet visszatérni. Reád hagyom az országot és a koronát, Fogd e gyémántgyűrűt, keresd fel országom nagyjaid, közöld velük kívánságaimat, ha gyűrűmet felmutatod hinni fognak neked.

A fiú felébredt, az ujján ott szikrázott a király gyűrűje és így elhitte, hogy nem álom volt, hanem valóság volt az előbbi jelenet. A varázsló, ott-honát, a virágokat teljesen elfeledte. Elindult felkeresni öröklött birodalmát s a reneteg erdőn túl meg is találta azt és minden úgy történt, ahogy a király megmondta. Nagy, hatalmas birodalom királya lett a pásztorfiúból, mivel jószíve volt, igazságosan és bölcsen uralkodott és a nép nagyon megszerette. Meg is nősült az új király, elvette a szomszéd ország királyának szép lányát és most már tökéletes volt a boldogsága.

Nem sokáig tartott a nagy dicsőség. Volt az udvarban egy nagyon irigy főúr, a régi királynak rokona. Titokban régen vágyott a trónra és nagyon irigyelte az új király dicsőségét. Addig áskálódott ellene, míg elhitte a néppel, hogy meggyilkolta az ősz királyt és így jutott birtokába a gyémántgyűrű.

A kertészfűt bírság elé állították, hiába hangoztatta ártatlanságát, halálra ítélték.

A kertészfű anyja éppen akkor nézett le kutató angalyzemével a földre, mikor a bírák vallatták a fiát. Oh Istenem, Istenem, fohászodott, lágyítsd meg a bírák szívét és a flam szeméremtől máltszd el a varázslatot. Isten meghallgatta kérését. Mikor elhangzott a halálos ítélet, az utcáról nagy zaj,

Egy híres amerikai motorkerékpáros négy éves kis fiát már motorkerékpárra ültette. Számára egy kis motort rendelt és az apa a fiával együtt mennek kirándulásra.

Családj bicikli gyerekkoosival párosítva. Amerikáj találmány és az az érdekes, hogy egy amerikai villamoskalauz találta fel.

trombitászó hallatszott be, az Ősz király érkezett haza diadalmas külföldi hadjáratából. A kertészfiú eléje vezettek és elmondták neki, mi történt tavollettében. Nem ismerem őt, mondta az öreg király, a gyűrűt akkor vesztetem el, midőn a hadjáratba indultam. Ne bántások, számúzzuk őt országunkból. Ez lesz a büntetése. Most már hova menjek, sóhajtott a kertészfiú, midőn kivették elvesztett birodalmából. Abban a pillanatban két könnyecsepp hullott az égből, az anya szeméből a fiú szemébe, amint az segítségkérően nézett fel az égre és attól rögtön elmúlt a varázslat, eszébe jutott elhagyott otthona, elindult haza azon az úton, amelyen a varázsló csalogatta, haza érve ápolta tovább a béke és szeretet virágait, de nem egyedül, mert felesége utána ment rövidesen, nagyon megszerette a szép csodálatos virágokat. A hajósok ismét megjelentek hajóikkal és szállították azokat a föld minden részébe és ismét virágozott a földön a béke és a szeretet.

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Bartha József ref. gimn., Asztalos Gyula és Cser Katalin Éva kapták. Könyvjutalmukat szerdán délután fél 4 órakor átvehetik Imre bácsitól a kiadóhivatalban.

K. Nagy Kálmán. Egy verset kívánsztoltam, közlöm is. A jövőben ha verset küldesz, arra kérlek, hogy túl hosszú sorokat ne írj, mert azt körülményes elhelyezni. A rövid, szabatos sorú versek közlése könnyebb.

Szüles Sándor. Fenti üzenet neked is szól. Nem elég egymás után sorokat írni, mert azzal még nem vers a vers. Fő a gondolat, aztán nagyon kell ám ügyelni arra is, a te korodban még, hogy szabatos formák között szülessen meg az a vers. Olvass el csak egy, egy igazi nagy költő versét s látni fogod, hogy milyen formás, szép annak minden sora.

Mikó Sándor. Versed kevés változtatással jön, de neked is azt üzenem, hogy meg kell tanulni a verselés szabályait, mert csak úgy igazán vers a vers, ha az évezredek szabályokat megtartjuk.

Borbély Imre. Szívesen veszem a jelentkezésed kedves druzsám, mert en szívből tudok örülni minden új jelentkező munkatársamnak. Ez a mostani vers azonban, ahogy megírtad, nem alkalmas a közlésre. A gondolat pedig nagyon szép. Próbáld újra megírni, de kevesebb ellenléttel, mert az csak természetes, hogy aki a családban megállja a helyét, annak a szíve „csak” nélkül is bátor marad. Mászor is szívesen olvasom írásod, amikor remélem, hogy több örömet okozhatsz.

Simon Miklós. Egyik vers, amit be-
küldtél igen szép, ha saját magad írtad, te akkor költő vagy. Másik

vers, A kertben című olyan igen, igen gyenge, hogy a másik mellé se merem állítani. Eppen azért írd meg tüzetesen, hogy lehet ez? Küldj be több verset is, hogy ítéletet tudjak mondani, közölni csak azután tudom.

Kedves Imre bácsi!

Már régen nem írtam e kis lapba, de ne tessék érte haragudni, mert elfoglaltságom miatt nem értem rá. Most hogy egy kis időm akad, ismét írtam és remélem, hogy ezután mindig tudok majd a „Gyermekek Debreczenjé”-be írni. Versemet, ha jó, tessék szíves lenni közölni.

Maradok továbbra is munkatársam:

Asztalos Gyula, ref. fg. V. a.

Kedves Imre bácsi! Ne tessék haragudni, hogy ismét tolakodom verseimmel, de nagyon szeretném, ha kis versemet ki nyomtatná Imre bácsi. Remélem kedves Imre bácsi! csak megteszik valamelyik. Nagyon elszomorodtam, mikor megtudtam, hogy verseim nem jók! Igyekezek minél jobbakat írni. Maradok továbbra is hű munkatársam e kedves lapunknak

Szüles Sándor.

Kedves Imre bácsi!

Most itt írok egy elbeszélést és két verset, melyeket ha Imre bácsi jónak és közlésre alkalmasnak talál, legyen szíves közölni. A vakáció előtt beküldtem egy „Esti séta a Szamos mellett” e verset és két elbeszélést, melyeket nem tudom, hogy jó-e? Nagyon kérem Imre bácsit, legyen szíves a „Gyermekek Debreczenjé”-ben választ adni. Szívélyes üdvözléssel

Simon Miklós ref. fg. I. C.

Kedves Imre bácsi!

Mint minden héten, most is újabb verset keresem fel Imre bácsit! Nem tud elriaszítani a sikertelenség, ha egyik versem nem sikerül, próbálkozom másikkal. Nagyon kérem Imre bácsit, hogy ne haragudjon meg, hogy rosszul sikerült verset küldök be, mert nem mindig sikerül jónak. Boacsáson meg, ha zavarom soraimmal.

Kiváló tisztelettel

Nagy Erzsébet.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon megszerettem a Gyermekek Debreczenjéit, én is szeretnék belépni a munkatársak közé. Itt mellékelek egy verset, melyet ha Imre bácsi jónak talál legyen szíves közölni. Üdvözlettel

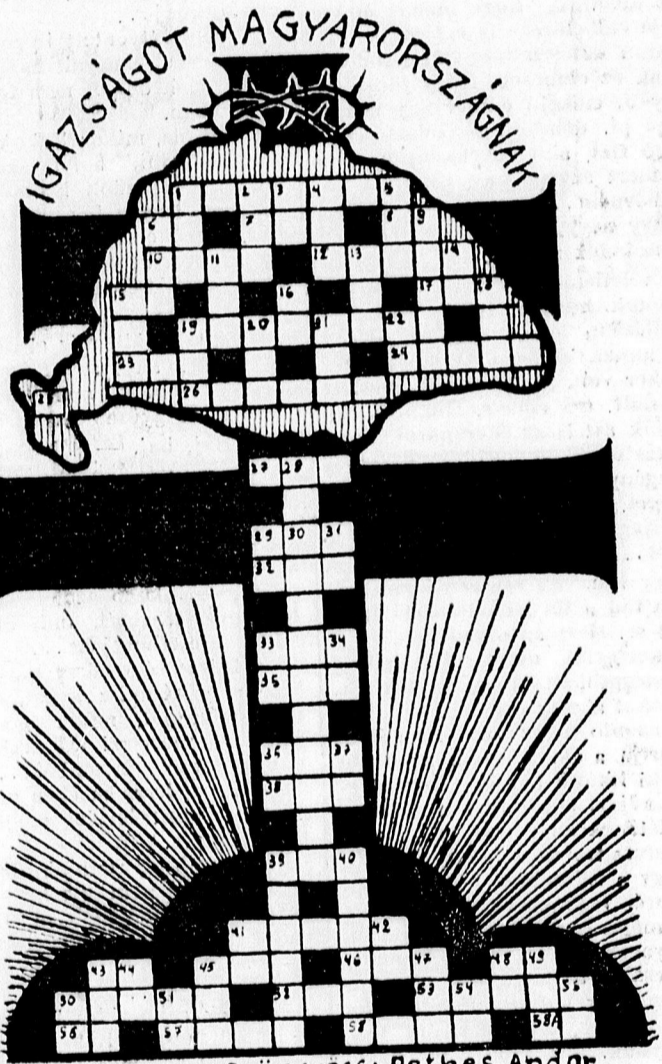
Borbély Imre ref. gimn. I. c.

Megjötték a fecskék

Messze országokból megjötték a fecskék.

Öröm esiesérgéssel fészkek építgessék
Hogy a nyarat nálunk eltöltsék.
Kis fiókáikat itt felnevelhessék.
Erőssé neveljék, repülni tanítsák.
Őz beköszöntéssel magukkal vihessék.

Mikó Sándor.

VIZSZINTES SOROK:

1. Három, van belőle. 6. Betű vet. 7. Vrs fontos kelléke. 8. Vissza: A cselekvés rugója. 10. Lakbért fizet. 12. Leány név. 15. A számárnak mondják. 17. Nem ott. 19. Ilyen hallgató is van. 20. O-val a végén: Tiszta súly. 24. A búza-föld aralás után. 26. A jó ruha ilyen. 25. Alfa magyarul. 27. Családfő becézése. 29. Északamerikai Egyesült Államok. 32. Nem elő. 33. Mond — franciául. 35. Eleven fele. 36. Leány név. 38. Eld. 39. Azonos mássalhangzók. 41. Még — franciául (fon). 43. I. U. 45. Khán név. 46. Multság. 48. Betű vet. 50. Egy szép, leány név. 52. Mia. 53. Leányoknak szokott ilyen könyvük lenni. 56. Német prepozíció. 57. Pusztaság. 58. Fiu Decenév. 58a. Tegnap után.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Menyasszony. 2. N-nel az elején: Római császár volt. 3. Sir. 4. Fohászko-dás. 5. Vonatkozó névmás. 6. Vissza: Basa név. 9. Ugyanaz mint a 12. vízszintes, csak vissza. 11. Ev. 13. A-val a végén: Dal. 14. Vissza: Állóvíz. 15.

Oszták folyó. 16. Visza: A francia általános alany. 18. Évszak. 19. Nem itt. 20. A varrógép. 21. T-vel a végén: tré-fás nép. 22. A. T. 28. Sokan írják. 29. Azonos magánhangzók. 37. A jó szívű. 39. Középamerikai esata. 40. Kísérletezik. 41. Öreg (helyesírási hibával). 32. Tetejébe. 43. Leánynev fele. 44. Német prepozíció. 45. Kerti szer-zés. 47. Talál. 48. Francia személyes névmás. 49. Ijesztő. 50. L. U. 51. Rang-jelző. 54. Személyes névmás. 55. Kicsinyítő képző.

Itáliába vágyom

Messze lenn Itáliában,
Hol a kék ég végtelen;
Ott vagyok én álmaimban...
Oda vágyom szüntelen.
A szikrázó olasz földről
Vissza térek rendszeren.
Narancsvirág koszorúról
Álmodozom csendesén...

Cser Katalin Éva.

REJTVÉNYEK FEJTŐRÖK

Rovatvezető: Boross György

A „Debreczen” 500 pengős pályázata

TANÁR UR KÉREM!

— Nyolcadik hét. —

ÖN IS TUDJA, CSAK NEM JUT ESZÉBE...

- 1... hogy mi a neve Csonkamaragorország legmagasabb pontjának?
- 2... hogy ki volt Erdély utolsó fejedelme?
- 3... hogy ki volt az első magyar komikus szívbész?
- 4... hogy ki az a magyar szobrász, aki mint Jakatosinas kezelte pályáját?
- 5... hogy mi a neve a legnagyobb

kiterjedésű felszigetnek?

- 6... hogy kik állottak szemben egymással a morvamezei csatában?
- 7... hogy ki készítette a debreceni Csokonai-szobrot?
- 8... hogy melyik magyar király uralkodott a leghosszabb ideig?
- 9... hogy hol bányásznak söt Csonkamaragorországon?
- 10... hogy hol van a Popokalepetl?

Megsugom magának

a „Tanár Ur kérem!” pályázatunk pontállását a hatodik hét után:

- 60 pontos:** 10, 11, 12, 14, 25, 32, 36, 49, 50, 92, 108, 118, 140, 147, 151, 156, 157, 165, 174, 190, 215, 229.
- 59 pontos:** 3, 4, 7, 15, 20, 28, 33, 48, 61, 63, 66, 71, 75, 94, 96, 97, 103, 106, 121, 137, 149, 153, 168, 169, 202, 228.
- 58 pontos:** 5, 9, 19, 21, 22, 23, 26, 27, 44, 46, 51, 60, 68, 78, 80, 81, 91, 98, 100, 123, 132, 134, 136, 138, 139, 158, 159, 170, 172, 175, 176, 177, 178, 184, 198, 206, 208, 209, 210, 216.
- 57 pontos:** 24, 35, 47, 53, 55, 56, 58, 59, 62, 65, 77, 83, 84, 86, 110, 112, 119, 122, 127, 128, 129, 130, 131, 144, 145, 146, 152, 161, 163, 164, 185, 192, 201, 207, 225.
- 56 pontos:** 69, 79, 89, 99, 105, 109, 111, 113, 120, 135, 160, 179, 181, 182, 191, 205, 213, 214, 218, 222.
- 55 pontos:** 17, 42, 64, 87, 90, 114,

- 154, 155, 183, 195, 199, 203, 217, 219, 226.
- 54 pontos:** 1, 54, 141, 193, 194.
- 53 pontos:** 16, 29, 31, 40, 41, 133, 188, 196, 204.
- 52 pontos:** 30, 37, 45, 107, 116, 148, 171, 221.
- 51 pontos:** 72.
- 50 pontos:** 70, 76, 167, 180
- 49 pontos:** 2, 187.
- 48 pontos:** 101, 102, 115.
- 47 pontos:** 73, 104, 166.
- 46 pontos:** 8, 143, 173, 211, 212.

... hogy ha úgy találja, hogy önnel igazságtalanság történt, akkor jöjjön be csütörtökön d. u. 3—5 óra között a rovatvezetőhöz, hogy az esetleges hibákat korrigálhassuk.

... hogy a „Tanár úr kérem!” című pályázatra is azok a kikötések érvényesek, melyek a „Csak úgy mondom...” rovatban megtalálhatók.

Csak úgy mondom...

... hogy rejtvényeink helyes megfejtői között ezen a héten 11 értékes jutalmat sorsolunk ki.

- 1 díszdoboz csokoládé (fél kg-os).
- 10 kötet könyv,
- ... hogy már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő, a jutalmak sorsolásában való részvételre. Aki egyszerre több rejtvényt megfejtést küldbe, annak nagyobbak az esélyei,
- ... hogy a megfejtéseket legkésőbb péntek este 6 óráig kell beadni a Debreczen levelesládájába, vagy beadni a szerkesztőségbe (József kir. herceg utca 1. szám),
- ... hogy a borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: REJTVÉNY.
- ... hogy a szelvényt, — olvasható frással, a rovatoknak megfelelően kitöltve, — mellékelni kell. Szelvény nélküli pályázatokat nem veszünk figyelembe,
- ... hogy a vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtéseket, de a szelvény felragasztása nekik is kötelező. A vidékiek nyereményeit postán küldjük el.
- ... hogy a rovatvezető minden csütörtök délután, 3—5 óra között, bárkinek rendelkezésére áll és felvilágosításokat ad a kiadóhivatalban,
- ... hogy a nyertesek neveit, valamint a lekötött rejtvények helyes megfejtéseit, két héttel a lekötés után hozzuk nyilvánosságra,
- ... hogy a nyertesek ny... m... j... k...

— a törzslappal való igazolás ellenében — hétfőn délután 4 órától, csütörtök este 6 óráig, átvehetik a kiadóhivatal pénztárából.

... hogy az 1937 április 11-iki számunkban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése a következő volt:

30 nerc az egész: Kacsóh Pongrác.
Keresd a szived.
Kérdézősköddik.
Csakó Zsigmond.

... hogy e héten a következők részesültek jutalomban:
1 díszdoboz csokoládét: Dietrich Lona Széchenyi u. 31.

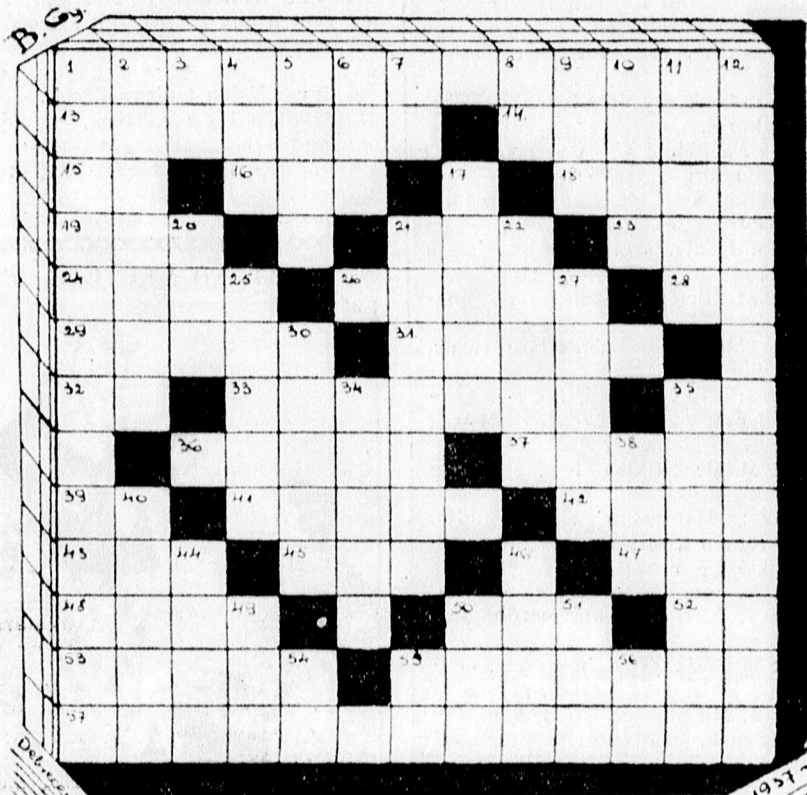
1—1 könyvet: Bakesy Béla Péterfia u. 25., Dávid József Teleki utca 19. sz., Janka Ilona Rothermere u. 5., Kiss Aranka Szabó Kálmán u. 20., Lovas Erzsébet Ghillányi u. 17., Lukács Mária Werbőczy u. 2., ifj. Mészlányi Iván Mester u. 31., Mike Kató Mór u. 3., Tóth Katalin Mór u. 6., Vincze József Teleki u. 70.

EGY KÖLTŐ!

A O Ö M R R S T V Y Á H I L M Y

Az abc sorrendben levő betűk, — helyesen összerakva, — egy nagy magyar költő nevét adják. (Ez küldendő bet)

Egy kis művészet!

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

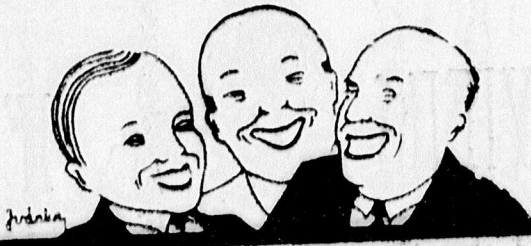
Vízszintes sorok: 1. Svájci festő (1821—1901). 13. Felvidéki vármegyébe való. 14. Mezei munkás. 15. Török Zoltán. 16. A hét vezérek egyike. 18. Egyenlő. 19. Német világtűz. 21. Gyakori magyar vezetéknev. 23. Női becenév. 24. Mesterkéletlen, egyszerű. 26. Északamerikai emlős. 28. Német viszonyzó. 29. Edmond Dantes börtöne. 31. Hagó a Kárpátokban. 32. Oxigén és Argon vegyjele. 33. Étkezés. 35. Latin ellentétes kötőszó. 36. Angol kikötő a La Manche partján. 37. Kellemes íz. 39. a. a. 41. Afrikai ragadozó. 42. Északafrikai kikötőváros. 43. Vissza: élesít. 45. Lakás. — de a magánhangzók elsőjén kikötözték. 47. Voiga. — mássalhangzó. 48. Kályha. — németül. 50. Légy üdvözlölve! 52. Germanium — vegyjele. 53. Futballkapus kenyere?! 55. Megszállt vármegye és város. 57. Az Alhambra belsőjének legszebb része.

Függőleges sorok: 1. Olasz szobrász (1757—1822). 2. Virág-növény. 3. Nagy Gábor. 4. Arany — spanyolul. 5. Pesti híd. 6. Egyfajta mássalhangzó. 7. Bismut — vegyjele. 8. Gallium — vegyjele. 9. Krisztus előtt! 10. Tő — olaszul. 11. Olasz autómárka. 12. Rembrandt híres festménye. 17. Lapos az orra. 20. Tiszántúli Ipari Vásár?! 21. Géphiba esetén a pilóta kísérli ezt meg. 22. Vissza: kártvajték. 25. Település. 27. Vissza: esőlagkép. 30. Esztország fővárosa. 34. Gyikfajta. 35. Főncsor. 38. Ilven vadász is van. 40. Tisztítóeszközök. 44. Fazék-kellék. 46. Szentel. 49. Mindenki tulajdona?! 50. A. Z. K. 51. A „Zalán futása” e. eposz egyik főhőse. 54. Tagadószócska. 55. Tagadószócska. 56. Magyar Róbert.

Betűrejtvények

- I. (—) BESZÉLNEK (a=0)
 - II. VASÁROL + BOA
 - III. —m Barátom + Döledék
 - IV. TÁRVA (v=r)
 - V. R (—y)
 - VI. assa — kolónia
 - VII. 1.000.000 eltűnt ly (e=0)
 - VIII. A A (r=p)
 - IX. SZÉ SZÉ SZÉ +K
- TANÁR UR KÉREM!
7. SZÁMÚ SZELVÉNY
- Név: _____
Foglalkozás: _____
Pontos cím: _____
Törzslap száma: _____
- 7. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY**
- Név: ..
Pontos cím: ..
Foglalkozás: ..

LUDAS

MATYI

Link és Haduva

(Írja: Ali ben Rasi.)

Link: Pincér!... Pincér!...
 Pincér: Valami baj van talán?
 Link: Mit kértem én az előbb, egy üres főzeléket, vagy főzeléket feltetel-tel?
 Pincér: Csak egy üres lenesefőzeléket tetszett kérni.
 Link: Na akkor vigye szépen vissza és mondja meg a szakácsnőnek, hogy feltét nélkül kell, tehát zsiszik nélkül adjon egy főzeléket.
 Pincér: Igenis, kerem! (Visszaviszi a lenesét).
 Haduva: (Belep) Jónapot... jónapot...
 Link: Alászolgája kedves Haduva úr, honnan jön, mi újság?
 Haduva: Jöttem nézni, hogy mit ír-nak a lapok erről a szegény Miklós hercegről.
 Link: Miféle Miklós hercegről be-szél?
 Haduva: Hát maga nem is tudja, hogy a román király megfosztotta öcs-est, Miklóst a rangjától.
 Link: Ne mondja, na és miért?
 Haduva: Mert mesalliancet követelt el.
 Link: (Látszik rajta, hogy nem érti) Áááá... ja igen... persze, persze...
 Haduva: Mit perszézik itt nekem, fo-gadni mernék, hogy nem értette, amit mondtam.
 Link: (Felháborodva) En nem érte-tem, hát mit gondol süket vagyok én?
 Haduva: Na, mondja hát, ha tudja mi a mesalliancet?
 Link: Mit tudom én.
 Haduva: Nahát akkor mit beszél itt nekem, hogy tudja!
 Link: En egy szóval sem mondtam, hogy tudom, de érteni értem, na mondja csak megégyeszer, magának oly jól áll, mikor mondja.
 Haduva: Juszti sem mondom, szóval Miklós herceg rangján aluli nőt vett fe-lesegül, érti már?
 Link: Tu tudom... Tu tudom... a Simpsonnét vette el feleségül.
 Haduva: Link, maga összeléveszti Miklós herceget a Windsori herceggel, az akarja elvenni Simpsonnét.
 Link: Ne mondja, ez igaz? Látja, ez egy ügyes nő. Eppen a múltkor hallot-tam, hogy már a welszi herceg is sze-relmes volt belé és állítólag VIII. Ed-ward is miatta mondott le a trónról, most meg a Windsori és Miklós herce-gek is... na erre a nőre nem lehet mondani, hogy nem udvarképes, kép-zelem, hogy pukkadnak a barátói.
 Haduva: Hagyjuk hagyjuk, maga úgy összekeveri a dolgokat, hogy maga Simpsonnét sem tudja elgázolni rajta.
 Link: Mondja már... amilyen ügyes nő, keresne egy új herceget.
 Haduva: Remes, hogy maga milyen okos, félek, hogy még elsül a feje. Mit szél hozza, az új belügyminiszter, Szél érti a dolgát, feloszlatta a »NAP«-ot és Szálasyt is elfogatta.
 Link: Ajjé... akkor biztosan feljebb megy a villany és a petróleum ára.
 Haduva: Mi köze ehhez a petróleum-nak és a villanynak?
 Link: Na hallja! Hát ha a nap felosz-lík, valamivel csak kell világítani, sőt-tében nem maradhatunk.
 Haduva: Oh... egek! Nem azt a na-pot. En a »Nép Akarat Partijáról« be-széltek, aminek Szálasy volt a vezére, őket oszlatta fel a belügyminiszter-

Link: Ahá... értem már, ez is egy világítási vállalat volt és Szálasy volt a vezérigazgatója ügye? Biztosan vala-mit panamázott, mi?
 Haduva: Ugy ahogy mondd... Te ödes, hogy a hóhér csavarja ki a nya-kadat, úgy mint te a szavaidnak az értelmét.
 Link: (Meltatlankodva) Jó... jó... azért még nem kell így bizalmaskodni, még nem ittunk pertut. Hát azt olvasta már, hogy Pesten is vannak taxibetyá-rok?
 Haduva: Talán taxigavallérok.
 Link: Szép kis gavallérok, mondha-tom, megvárják, amíg a nő hívja őket és akkor is csak óráberért hajlandók szórakoztatni a hölgyet.
 Haduva: De hát ez egy új foglalko-

zás, ők ebből élnek.
 Link: Foglalkozásnak foglalkozás, de nem új, ez megvolt már régen is, csak akkor nem taxigavallérok, hanem selyemfiúknak hívták őket.
 Haduva: De Link, ez egészen más itt szó sincs a szerelemtől, míg azok abból éltek.
 Link: Na, csak azért tudtak abból él-ni, mert nem szerelemből csinálták.
 Haduva: Slussz... végeztem, nem vitalkozom tovább.
 Link: Jó, jó, még csak azt mondja meg, ha tudja, hogy mi a különbség a makaróni, meg a telefonos fiú között.
 Haduva: Na bökkje ki!
 Link: A makaróni üres-fonát, a tele-fonos fiú pedig tele-fonát.
 (Függöny)

A TEHETSEGTELEN TANITVÁNY

Az uszómester: No, azt hiszem, uraságodnak a felmenő rokonsága-ban sem igen fordulhatnak elő habléányok!

KITCNO AJANLAS

— Miért nincs bizonyítványa az előző helyeiről?
 — Mert én olyan hűséges alkal-mazott vagyok, hogy mindenütt az urnóm halála napjáig szolgálok.

BIRO ELŐTT

— Hány esztendő, asszonyom?
 — Huszonkilenc.
 — És mióta?

Csak egy mosolyt

TALALO FELELET

Egy szemle alkalmával az ezredpa-rancsnok a következő kérdést intézi egy huszárhoz:
 — Bemegy a legénységi szobába és látod, hogy a kaplár úr Kovács fel-akasztotta magát, de a lába még mo-zog. Mit fogsz csinálni?
 — Ezredes úr alássan jelentem, meg fogom a lábát, hogy ne mozogjon!

ALKALMI YETEL

— Menyibe kerül két üveg bor?
 — Ha két üveggel tetszik venni, öt pengő.
 — És egy üveggel?
 — Három pengő.
 — Adja a másikat.

ELLENMONDÁS

— Károly valóságos angyal!
 — Akkor miért nem mész hozzá fele-ségül?
 — Mert szegény ördög.

ESKÜVÖN

— Ki az az aszony, aki a sarokban ül és folyton sír?
 — Örömanya.

BÉLYEG

A mama (éppen akkor topan be a szobába, mikor a fiatalember szájon csókolja a lányát): Hallja maga! Mit nyaldossa a lányomat!
 Hjú: Bo... bo... csánat, azt hittem... hogy bélyeg...

A BECSÜLET

A társaságban feltűnt, hogy Rezeda úr vörösrre testelte a haját.
 — Meg van ez a Rezeda bolondulva?
 — Kéri valaki felháborodva.
 — Dehogyan — nyugtatja meg a má-sik. — Csak azért tette ezt, mert a fele-ségének vöröshajú gyereke született és ő roppant kényes a családi becsületére.

FEBRUÁRBAN, ESTE HATKOR...

— Milyen szép a naplemente — só-hajt az ifjú, miközben a lány kezét ci-rógatja.
 — Különösen így este! — sugja a lány.

BÓK

Kisasszony: Mit gondol, hány éves vagyok?
 Fiatalember: Mindenesetre sokkal ke-vesebb, mint amennyinek látszik...

SKÓTOK.

— Milyen most önöknél a futball-élet?
 — Városunkban teljesen megszűnt a futballspor-t.
 — Megszűnt? Hiszen az önök csapa-ta volt a legelő csapat a skót csapatok közt. Talán lelohadt a nagy lelkesedés?
 — Nem, a lelkesedés ma is meg van, de elvesztettük a futball-labdánkat.

A SZOKÁS HATALMA.

A komornyik (a betörőhöz, miközben kinyitja a sietve felhívott rendőr előtt az ajtót): Uram, bocsánat a zavargásért beszélni óhajtanak önnel.

A MODERN ZENESZ

A dzsessz-zeneszerző új motívumokat talál.

AZ IGENYES VEVŐ.

— Uram, ön mindennap előhordolja fizletünk egész készletét és nem vesz semmit. Tulajdonképpen mit óhaj?
 — Egyszer már vegre egy új elárusí-tó kisasszonyt.

NEHEZ KERDES.

— Feltételezem, hogy egész szerd not ismeri, akik mind fecsegőbbek nálam? Nos, nem felelsz?
 — Várj csak, ezen előbb gondolkoz-nom kell.

A FELSŐBB LEÁNY

— Papa, kérek, Keresi megkérte a kezemet.
 — Aztán van-e neki pénze?
 — Milyen egyformák vagytok ti férf-iaik! Ó is ugyanezt kérdezte felőled.

JÓ AJANLO

— Volta n az orvosnál, akít ajánlot-tál.
 — Mondtad, hogy én küldtelek?
 — Igen.
 — No és mit szólt?
 — Azt, hogy fizessék előre.

AZ UTAZÁS ELŐNYEI

— Hogyan rajonghatsz úgy az utá-zásért, mikor meg a szabadságidő alatt sem megy soha utazni?
 — En nem, de a feleségem...

— A gyakran visszatérő fejtájás, szédülés és szívdobogás nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorra s esetleg este lefekvés előtt is egy—egy felpohárnyi természetes Ferenc József keserűvizet iszunk. Az orvosok ajánlják!

— A cseheknek 35.000 sertést szállítottunk, mint az illetékes helyen már bejelentették. A csehek 200.000 köbméter fűszertáru kompenzációs szállítása ellenében ez év végéig 29.000 darab sertést vesznek át. A jövő év február végéig további 6000 sertést vesznek át.

Az elmúlt gazdasági évben a statisztikai kimutatás szerint magyar területen 9.572.390 hold terület volt bevetve és ugaron maradt 190.000 hold. Az elmúlt év vetésterületéből 69.000 hold pusztult ki árvíz, fagy és aszály következtében. Az előző évben súlyosabb volt a helyzet, —

Debrecen sz. kir. város Polgármesteri Hivatala ad 11.385—1937. II. VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Szikgyakor nevű mezőgazdasági birték csukas nevű részén létesítendő 3 lakásos cselédlakóház építése során végzendő föld, kőműves, elhelyező, burkoló, ács, tetőfedő, bádgos, asztalos, lakatos, mázó és üveges munkák nyilatkozatára nyilvános versenytárgyalást hirdetek. A közszállítási költségei a költségvetés jóváhagyásáról illetékesen szabályszerűen biztosítottak. A munka odaítélés után felhívásra azonnal megkezdendő s 45 munkanap alatt befejezendő. Az előírt szabályszerűen kiállított sajátkezelő aláírt ajánlat összeluzve s a háttápon cégzövegét tartalmazó pecséttel ellátva és ajánlat a Szikgyakor nevű mezőgazdasági birtékben építendő 3 lakásos cselédlakóház létesítési munkáira: felirattal, pecséttel lezárt, sérteletlen borítékban 1937. évi május hó 15-én, szombaton d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalában nyújtandó be. A beérkezett ajánlatok ugyanazonnap d. e. 11 órakor a városi tanácsstermben nyilvánosan bontatnak fel. Ezen eljárásnál ajánlattevők vagy képviselői jelen lehetnek. — A kiírási művelet, valamint a jelen kiíratott versenytárgyalási hirdetményi közzététel részletes versenytárgyalási feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (Ipariskola II. m. 12. sz. szobájában) duplánul kapják meg. A tervek ugyanúgy ott megtekinthetők. Polgármester.

HIRDETMÉNY

A köntösgáti északi, déli és fűzfás-északi esordajárásra a 3052—1937. II. számú határozattal megállapított jószágértékszám még nem telt be teljesen, így bizonyos számú hajtócédula még mindhárom területre kiváltható a városi számvevősnél (Városháza, I. em.

mert akkor 197.000 hold vetése pusztult el.

— Egy előfizetőnek. Kérdésére közöljük, hogy a pillangós virágú növények, mint amilyen a bab és a borsó, nem szeretik a frissen trágyázott földet. Ha frissen trágyázott földbe vetjük, akkor bőséges lombot hoznak ugyan, de hiába van a szép és sok levél, ha kevés a hüvely. A borsóvetéssel már elkésett, de az nem baj, mert legfeljebb nem lesz korai borsója, de a bab és a borsó új termése mindig értékesíthető.

TERMÉNYTÖZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.95—20.25, 78 kg 20.15—20.45, 79 kg 20.40—20.70 80 kílós 20.50—20.80. — Felsőtisza 77 kg 19.75—20.05, 78 kg 20.00—20.30 79 kg 20.25—20.55, 80 kg 20.40—20.70 rozs 20.50—20.60, takarmányárpa előrendő 15.50—16.25, középminőségű 15.00—15.25, zab 17.05—17.25, tengeri 11.40—11.50 P mázsánként.

10. számú szoba). Bármelyik esordajárásra több tehenre is váltható hajtócédula.

A legelőbér a hajtócédula kiváltásakor előre egy összegben fizetendő, és pedig a köntösgáti északi, valamint a fűzfás-északi legelőre tehenenként 35 P, a köntösgáti déli legelőre pedig — miután ehhez 15 hold újabb terület csatoltatott, — tehenenként 40 P.

Ebből a 40 P-ből azonban, ha 139 darab létszám keltetik a város 5—5 pengőt visszaad. Amennyiben a 139 létszám nem lesz meg, de 121 darabnál több tehenet hajtanak ki a köntösgáti déli legelőre, az aránylagos összeget visszafizeti a város a hajtócédula váltásakor tulajdonosnak mondott részére, vagyis azt az összeget, ami 139x35 pengőn, összesen 4865 pengőn felül maradó összegből egy-egy tehenre aránylagosan esik.

Legelőbér visszatérítés az esetben sem jár, ha a kihajtott tehen bármilyen kevés ideig legel.

Polgármester.

HIRDETÉS. — 17.652—1937. VII. sz. Debrecen sz. kir. város polgármestere. Közhírré teszem, hogy az 1926. évben végzett kocsit és járdá burkolási szabályrendelet paragrafusában meghatározott módokat szerinti összeállítást és a költségek 25 százalékának az érdekelte ingatlanulajdonosokra vonatkozó felosztása elkészült. A kivétel jelen hirdetés közzétételétől számított tizenöt napon át közzemlére a városi műszaki ügyosztály 1-es számú szobájában (Csapó uca 33., ipariskola II. em.) naponként 10—14 óra között kitételeit. Ez alatt az idő alatt az érdekeltek a kivétel ellen írásban észrevételeket adhatnak be. Az 1926. évben készült burkolatok mentén az alább felsorolt utcák ingatlanulajdonosai vannak érdekelve: Kocsit: Batthyány uca, Berei, Bethlen, Bözörményi út, Eölvös uca, — Gönczy, István, Károly Ferenc József út, Kossuth ucai temetőhöz vezető út,

Minőség csillári legolcsóbban részleire is Gulyás
 csillár, rádió, kerékpár szaküzletében vásárolhat.
 »ELEKTRA« csillárgyár Budapest gyári lerakata.
 2 lágú modern P 7.50
 3 „ erezett üvegek több színben P 14.—
 4 „ modern ebédülő . . . P 14.50
 6 „ nagy ebédülő . . . P 26-tól
 Piac u. 59.
 Telefon: 32—19.

Leány uca, Magoss György tér, Nagyvárad uca, Nyomató, Perényi, Rákóczi, Szapanos, Teleki, Temesvár, Varga utcák. Járdá: Bádgos uca, Berei, Bethlen, Kollégium előtt, Eölvös, Gönczy, Hatvan, Komlóssy, Leány, Nagyvárad, Nyomató, Perényi, Szapanos, Teleki, Varga utcák. Debrecen, 1937 április. Polgármester.

PELHIVÁS 17533/1937. VI. Felhívom mindazokat, akik a m. kir. Nemzeti Munkavédelmi Bizalttól ellenőrzési lapot kaptak, hogy annak válaszlappját az utasításnak megfelelően kitöltve, feltétlenül postára adva visszaküldjék. Debrecen, 1937. IV. 17. Polgármester.

HIRDETMÉNY 15836/1937. Az ügykereső közönségnek tudomására hozom, hogy a város törvényhatóságának hivatalában, ügyosztályában továbbá az üzemek és intézmények irodáiban a folyó évi május hó 1 napjától október hó 1 napjáig terjedőleg — hétvégi szünet van. Ezekben a szombati napokon az adópenztárnál, a házipénztárnál, az I. fokú közigazgatási hatóság kebelében működő járlatkezelői pénztárban, valamint az iktatóhivatalban, az irattárban és a kiadói hivatalban a forgalom délelőtt 11-kor véget ér. Debrecen, 1937. IV. 20-án. Dr. Kölesy Sándor s. k. polgármester.

HIRDETMÉNY. Az erdőben és az erdők közelében tüzet rakni tilos! Debrecen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóságának az 1935. évi IV. t.-c. 25. §-ának alapján kiadott 2014—1936. k. b. sz. határozata értelmében Debrecen sz. kir. város törvényhatósága egész területén, az erdőben tüzet rakni tilos. Az erdők közelében 100 m. távolságon belül fekvő földeken és az erdő közé elhelyezkedő földeken is csak a kezelő m. kir. erdőhivatal előzetesen megadott engedélyje mellett szabad. Aki ez ellen vét kihágást, amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzeszély származott, vétséget követ el és 1928. évi X. t.-c. rendelkezései illetve az 1935. évi IV. t.-c. 276. §-a szerint büntetettik. A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdőszéli személynél az 1935. évi IV. t.-c. 25. §-ának 4. bekezdése értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista, erdei és köztutakon kívül találhatnak az erdőből kutasítani és az ellenszegülőkkel szemben az idézett t.-c. 285. §-a szerint eljárni. Debrecen, 1937 április hó 17-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

PELHIVÁS a házalási engedély iránti kérelmek beterjesztésére. A 9300. eln. Hg. 1933. sz. Utasítás 259. §-a értelmében közhírré teszem, hogy 9 házalási (házalókereskedői) engedély kerül legközelebb betöltés alá. A házalási engedélyek a fennálló törvényes rendelkezések értelmében elsősorban hadigondozottaknak, továbbmenőleg olyan, testileg törődött és csökkent munkaképességű egyének számára fognak kiadani, akik más foglalkozás folytatására képtelenek. A házalási engedélyre igényt tartók szabályszerűen felszerelt kérelmüket 15 napon belül tartoznak a Városháza földszintjén levő közigazgatási iktatóban benyújtani. A határidőn túl

benyújtott kérelmek figyelembe nem vétetnek. A kérvény felterjesztésére vonatkozólag részletes felvilágosítással az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth uca 20., földsz. 36. sz. szoba) a hivatalos órák alatt szolgál. Ugyanott kell kérelmük fenntartása tekintetében nyilatkozattétel végett szintén 15 napon belül azoknak is jelentkezni, akik ilyen irányú kérelmet már korábban előterjesztettek. Debrecen, 1937 április 23. Polgármester.

SID MECHANIKAI MUHELY DEBRECEN

OLCSÓN!

MINDEN FAJTA ALKATRÉSZ, GUMMI, RAKTÁRON

JÓ ÁRUT, JÓ MUNKÁT, GARANCIÁT AD

MERT SZÜKSÉGE VAN ÖNRE HOLNAP IS. PIAC UCA 89. ROYAL SZÁLLÓVAL SZEMBEN

ONYILT-TER

ÉRTESETÉS

FAÜZLETEM MEGNYITÁSÁRÓL.

Sokoldalról megnyilvánuló érdeklődésre közlöm, hogy építetfa és építkezési anyagok, szerszámfa és tűzifa üzletem megnyitását nagy utánjárásom dacára nem hivatalos magán jellegű alakulat akadályoztatása kellelt. Minthogy üzletem megnyitásához szükséges törvényes előfeltételek birtokában vagyok, hiszen remélem, hogy a taanyagok beszerzése elé gőrdített akadályokat sikerülni fog rövid időn belül elhárítani. Az érdeklődésre megnyilvánult bizalomért és partfogásért köszönetem nodok.

GROSZ JÓZSEF fakereskedő.

HASZONBERBEADÁS

Vámospéres község tulajdonát képező a községtől és vasut állomástól eca 3 kilométerre fekvő 540 hold ingatlan 1937 október hó elsején kezdődő 6 évre, folyó évi április hó 30. napján d. e. 10 órakor Vámospéres községhezánál megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni. Árverési feltételek megtekinthetők a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt.

Vámospéres, 1937 március 12.
 Hentes Sándor sk. főjegyző.

KÜLÖNVONAT PÜNKÖSDKOR OLASZORSZÁGBA

MÁJUS 15—30-ig.

RÉSZVÉTELI DÍJ: P 175-TÖL.

Prospektussal és felvilágosítással szolgál:

UTAZÁSI IRODÁJA, VI., ANDRÁSSY-ÚT 16. SZ. — TELEFON: 12-89-81.

APROHÍRDETESEK

Házasság

Allásban levő magános özvegyember megismerkedne házasság céljából 26-30 év közötti komoly nővel. Levelek fényképpel „Barnák előnyben” jellegére a kiadóhivatalba. 690

Földem van! házasság céljából vagy nos nő ismeretséget keresem, „40 éves” jellegére a kiadóba. 831

Nősülne, Budapesten, Lipótvárosban szép üzlettel rendelkező 30 éves fodrászmester, hozzáillő komoly, üzletet kedvelő, némi hozománnyal rendelkező nő, fényképes levelet kéri: Budapest, Csánády uca 4 B. szám trafik. „Komoly” jellegére. 714

Alkalmazást nyer férfi

Jómezejtlenésű kiutófia felvétetik. Harmathy könyvüzletben. 771

Házmestert, gyermektelen házaspár ügyes, megbízható május elsejére keresek. — Cím a kiadóhivatalban. 810

Tanuló jó családból felvétetik, cukrászda Kossuth uca 11. szám. 778

Tanuló fiú felvétetik, úri és egyenruha szabósághoz, Csapó uca 98. sz. 925

Gyakorlott kézimunkás, úriszabóságban felvétetik. — Gönczy, Piac uca 60. 923

Sofőr, május hó elsejére kerestetik. Cím a kiadóban. 853

Segéd munkás, zagy napszámos festőmunkás, jó bizonyítvánnyal jelentkezzen, hétfőn délután 9-10 óra között, Kálvin tér 4. Ifj. Zeligernél. 814

Fiatall rőtös segédet, ideiglenesen alkalmazok. Kertész, Széchenyi u. 10. 842

Magános tisztességes idősebb ember, esetleg nő, a városból egy pár kilométerre tanyán, felügyeletért kis szobát és esetleg némi támogatást kaphat. Kút uca 122. 816

Instruktori keresek, felsőkereskedelmi II. évfolyamista fiamhoz, v. Szabó, Péterfia uca 59. 808

Borbélytanulónak ügyes fiút felveszek, — vasúti fodrász, pálya udvar. 809

Gyermektelen házmestert felveszek, Montezredes uca 16. 840

Tanyára majoros kerestetik, Csokonai uca 39. 773

Alkalmazást nyer nő

Hegedülni tudó leányt keresek, ének kíséretéhez. — Batthyány uca 16. 887

Bejárónót délelőttre felveszek. Jelentkezés délután öt és hét között. — Arany János 18. sz. Mártonyi. 721

Kiszolgáló kisasszony jó írással — gépen írni tudó előnyben — felvétetik. Szöllősi tózsde, Püspöki palota. 709

Mindenest elsejére felveszek. Jelentkezés hétfő délután Püspöki palota I. kapu. I. 47. 755

Vasodulató manikűröző kisasszonyt állandó munkára május 1-re felveszek. Cím a kiadóban. 751

Mindenest főzőnőt felvesz május 1-re háromtagú család. Jelentkezni délután Péterfia 34. 759

Jól főző mindenest szakácsnőt, bentlakót, hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Bethlen 33. 761

Főzni tudó mindenest idős házaspár mellé felvétetik elsejére Cserépes u. 10. sz. 901

Tanyára gazdasszonynak felvétetik háztartásában, főzésben, aprókénevelésben jártas, megbízható asszony, — esetleg férjével együtt, aki a gazdaságban elhelyezést találhat. Bethlen u. 5. sz. 902

Varróda ügyes segéd- és tanulókat felveszek. Péntek Ilona, Piac u. 46. 336

Irodistano, aki üzletben is kiszolgál, kerestetik. — Cím a kiadóban. 851

Szobalány jó bizonyítvánnyal felvétetik május egyre, Széchenyi uca 21. Délután 4-6-ig. 858

Ügyes varrónót felveszek Nyil u. 95. sz. 859

Varrónót keresek ósokaruha javításához. Magyar uca 23. (Csapókert.)

Keresek Budapestre fiatal, — tiszta mindenest 30 pengő fizetéssel. — Dorob u. 17. 819

Házivarrónó, modern elsőrendű — azonnali munkára — jelentkezzen. Nagyvárad u. 12. 829

Gyermek mellé 13 év körüli jobb leány felvétetik Dr Varga, Jókai u. 8

Csalánszedő

munkások felvétetik. Irén uca 5. sz. Gerébi telep. 821
Könnyű házimunkára keresek 16-17 éves leányt 9-2 óráig Batthyányi 16. 886

Önállóan dolgozó masomódlány, tanulólanynak és kifutó felvétetik Sellyei Nővérek — Piac u. 61. 879

Perfekt szobalány hosszú bizonyítványokkal — május elsejére felvétetik. Szent Anna u. 25., földszint balra. 877

Kereskedelmit végzett női munkakereset keresek délutánra. Jelentkezés hétfőtől. Burgundia u. 15. 874

Gyakorlott gépirót fél vagy egész napra keresek. Sipos építész, Csapó u. 23.

Megbízható bejárónót keresek — Arany János u. 2. földszint 1. 871

Bejárónót, parketthez értőt, — rendesét, délelőttre felveszek. Péterfia 39., uca lakás. 777

Varróda tanulólanyn felvétetik. Babb Jánosné — Piac 73. 908

Mindenest keres vidéki úri családnak május 1-re. Erdőkölöni Domb u. 6. I. ajtó. 902

Varróda segédlanynok jó fizetéssel felvétetik. — Darabos uca 21. sz. Varróda. 783

Megbízható mindenest kerestetik elsejére. Püspöki palota, III. 26. Jelentkezés: d. u. 2-4-ig.

Gyermektelen házaspár — takarításért házmesternek felvétetik. Szepességi u. 35. sz. 802

Alkalmazást keres nő

Flatal arva, ügyes jó leányka elmenne gyermekek mellé, — vagy könnyű házimunkára, Simkovitsné, Malomköz 6.

Szerényigényű érettségizett úri leány, irodai, pénztárnoki állást keres „Elsejére” jellegére. 885

Megbízható középkorú özvegy asszony alkalmazást keres, vidékre is elmegy. Rakovszky uca 12. 806

Házikisasszonynak házvezetőnőnek, anya helyettesnek menne pusztára is, fiatal úri nő Cím: Kelemen Margit, Gyula, Hajnal u. 20 A.

Varróda segédleány felvétetik. Miklós uca 43. 911

Ismerettséggel rendelkező agilis hölgyek és urak, háztartási cikkek eladására magas jutalékkal felvétetik. Kassa út 29. szám, C épület, 13 ajtó. 904

Mindenest fiú szikvízüzembe, letöltőnek, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Szapannos uca 18. 910

Gép és gyorsíró kezdő, elhelyezkedne. „Szerényigényű” jellegére. 884

Nyaralás

Nyaralásra különbejárátú bútorozott szoba, folyóvízzel kiadó, Simonyi út 13. 791

Ajánlat

Szenzációk

25 fillérért

4 db la. fakanál
1 db kézi seprű
6 db vállfa
2 doboz fogvájó

Benyáts

Aruház.

Némethy cipőüzem. Simonffy uca 2. sz. fájós lábakra gyógycipőket, ludaltápbetetekeket s mindenemű javítást szakszertűen készí. 1002 5. 5.

Magyar, keleti szőnyegek vétele eladása Izsáknál, Piac 68. Kedvező fizetési feltételek. 1. 5. 11

Tizennyole év közmegelegedőre jutányos áron szolgáljuk a eserepkályhát vásárló közönséget. At rakás Hardtmut-rendszerre s tisztítás. — Zephyr és mindenemű folytonos kályhák szakszertű javítása. — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz. telefon: 13-41. 1918 7. 8.

Fügefa, gyökere vesszők — 30-50 fillérért kaphatók Hatvan u. 24. házfelügyelőnél. 1999

Zománcozott asztaltűzhely, jól bevált kisipari munka mindenn szímben, felelősséggel készült Levenesik Lajos tűzhelyüzem. Árpád tér 17. szám. Használt tűzhelyet is beveszek ráfizetéssel. 1408 4 28

Oltatlan és oltott műsz., cement és minden építési anyag legolcsóbb a Debreceni Működőárnyál. Fűrdő uca 2. telefon: 10-93. 1572 xx

62 %-os Szinszappan . . . 46
Háziszappan . . . 41
Kitűnő 11. rendű 36
Koronatesték Piac 10. 1784

Ciánóztassona bizalommal — CSALA ciánózó vállalatnál, Rákóczi uca 9. szám. Telefon: 14-27. 1521 5. 2

Vágo Sándor férfi ruha és női kabát áruházában, Csapó u. 10. szám, a tavaszi öltönyök, raglánok s női felöltők megerkeztek. 124 5 25

Pótoskairtást ciánózzal, lakások átvizsgálása felelősséggel végzi Kiss, Kigyó uca 5. szám, (Csapó uca felől.) 327 4. 30

Tenniszrakettek 2., tenykepezőgép 2. gramotou 10 pengőtől. Villanykörte 0.80 fillér. Csere 20 fillér. Vagyontemő, Hunyadi uca 18. szám 1522 5. 2

Olcsóbb a Likálit taszénkocka, fél kg. 20 fillér. Kapható Grünfeldnél, Hatvan 21. Kautmannál, Csapó 29. 667 5. 25

14 és 16 pengős árakon selyem és szövet ruhák divatos fazonban kaphatók míg a készlet tart. Gyászruháüzlet, Batthyány uca 12. 758

Agysodronyok reklámisodronyok, drót kerítések, vaságyak, fogasok, mosdók, kerti vasbútorok készülnék Ottónál, Rákóczi 13. sz. Lakatosnót felveszek. 776

Petróleumfűzők süttővel, 18 perces süttővel, nyugagyak, fűrdőkádak — Nagy vasüzletben, Csapókanyar. 863

Permetezőgépek használt, jó állapotban 24 pengőtől, magas nyomású 28 pengőtől Nagy vasüzletben, Csapókanyar. 862

Endlizes métere 6 fillér, paplanlepedóvarrás 1.20, párnahaj — 50, piyama 1.80, férfiing varrás — méterre 1.—, gomblyukázás, mühimzés olcsón. Neuwirth varroda, Eötvös u. 38. 847

Festés cipőt, retikült, övöt, stb. villanygéppel — fest Nagy Károly, — Batthyányi 10. 856

Régi paplant újjá alakítom, váltát járt géppel portalanítom, házhoz is telmegyek. — Nagy Julia, Burgundia 9. sz. 896

Kereslet

Veszek, közvetítő kizárásával kézpénzért kéri éves házat, Ajánlatot árral zárt borítékban „Civisház” jellegére a kiadóba kérék. 768

Teljes ellátás

Közelmes lakás tinom közt, Hungária penzióban, szobák uapokra és hónapszáma, Ferenc József ut 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 1519 5. 2

Elelmiszer ital

FAJALMA, egészséges, hibás, nagyban és kicsinyben olcsó. Piac uca 44. sz. n. n. n. 391

Társ

Társat keresek 6 éve fennálló, bevezett részletüzletemhez. Teljes címmel leveleket „Társulni szeretnék” jellegére a kiadóba. 682

Pénz

Pénzt adok, bútorért zálogjeggyel, padláslomért, mindenféle ingóságért. Hivásra jövök. Barnáné, Csapó uca 16. telefon: 32-11. 119 +

Iroda

Csapó uca 1. szám alatt irodának, vállalatnak, orvosi rendelőknek többszörös helyiség kiadó. 762

Vegyés

Műlépprés, NB méretű, kitógástalan állapotban megvételeire kerestetik. Cimeket „Műlép” jellegére a kiadóba kérék. 1001

Grafofogusnó lelki klinikája mindenről felvilágosít. Tanácsot ad. Széchenyi u. 43. szám. 692

10-12 darab marhának istálló kiadó, május elsejétől. — Széchenyi uca 85. 870

Párczásra keresek selyempineshez bármilyen kis nőstény kutyát. Fizetek érte. Batthyány uca 16. 886

Rádió

Rádió, teljesen új 3+1 lámpás, eladó. Piac uca 10. sz. házfelügyelőnél. 917

Fényképezőgépek
foto anyagok
Takarékos-
ságra is.
Ungár lát-
szerész és
fotószak-
üzletében, Széchenyi u.
1. szám. 317 7. 15

Hangszer
Zongora,
bécsi, rövid, fekete, jó-
hangú és karban levő,
eladó. Hadházi uca 5.
753

Bútor
Eladók
bútorok, nallók, varró-
gépek, tükrök, konyha-
berendezések, jutányo-
sáron kaphatók, Csapó
ucca 49. 217 4. 26

Butorüzlet
megszűnik. Onköltsé-
gi árban kiarsu-
tatnak — gyönyörű
leányszobák, kony-
hák, nappalik, félha-
lók, kombinált szo-
bák, Deák Ferenc u.
1. szám. 1293 4 28

Egy
ságyon szép ebédlő el-
adó. Csillag u. 112. sz.
789

Modern háló,
hajókoffer, ebédlő, úri
szobák, varrógépek, író-
asztalok, konyhabere-
ndezések, írógép, ebédlő-
szőnyeg, szelvény, De-
genfeld tér 6. 123 +

Eladó
egy díofa hálószoba-
bútor. Hadházi uca 19.
839

Eladó
új díoháló bútorok, —
Szoboszlói út 4. Széll
asztalosnál. 817

Modern
új díó háló, konyha
berendezések, olcsón
eladók, Péterfia u. 52.
861

Használt
halobútor olcsón el-
adó Kálvin tér 4. sz.,
hatul az udvarban.
799

Fehérkőrháló,
egy barna ágy, matrác,
asztal, lámpa, stb, jutá-
nyosan eladó. Péterfia
44. szám. 907

Börgarnitúra,
háló, ebédlő, kombi-
nálszekrény, rekamié,
hármasszekrény, szel-
vénnyel eladó, Hatvan
ucca 18. 912

Kredenez
és pohárszék, világos
díó asztal eladó, szalon
szekrény is. Arany Já-
nos uca 40. 915

**Autó, motor
kerékpár**
KERÉKPÁRJÁT
szakszerűen és olcsón
javítja Szalai műszerész
Hatvan uca 17. 855 5. 25.

350 köbcentis
felülvezérelt Méray mo-
torkerékpár, alighasz-
nált, komplett, eladó.
Alig párezret futott, —
Gyórfi, Varga uca 6.
865

Kerékpárját
átzsírozza, tökéletesen
javítja. Alkatrész rak-
táron, Nagy István,
Széchenyi uca 6.
668 5. 22.

Tátra
kiszolgálás, eladó,
Pannonia, csak vasár-
nap. Teherszállításra is.
795

Azonnal
üzemképes gépkocsi le-
herszállításra és vonta-
tásra különösen alkal-
mas, olcsón eladó. Cim
a kiadóban. 798

16/20 HP
Langen-Wolff szivógáz
motor prima állapotban
eladó. Róna sarkgyár,
Nyiregyháza. 703

Egy
jó karban levő bicikli
eladó. Mester utca 25.
738

Ariel
oldalkocsis motorkerék-
pár sürgősen eladó, —
Nográdi Mátyás u. 8.
745

Eladó
egy 350 köbcentis mo-
torkerékpár olcsón. Ho-
mókkert, Gróf Vécsey
u. 9. 770

Autó
8 liter fogyasztású esu-
kolt és 500-as motorke-
rékpár generáljavított
eladó. Bocskai Vasúttö-
de, Szoboszlói út 4.
764

350 köbcentis,
Harley, motorkerékpár
eladó. Hétfőtől meg-
tekinthető, Burgondia
ucca 15. 875

Eladó
ballon kerékpár, oldal-
kocsival és 1 gramofon,
29 lemezzel, Rakovszky
ucca 1. szám. 876

Motorkerékpár
„Triumpf” újkarban le-
vő, eladó. Péterfia uca
17. szám. 893

Női kerékpár,
bútorok, költözés miatt
eladók. Biró, Vörös-
marty uca 16. 889

503-as Fiat,
autó csukott, kifogás-
talan állapotban eladó,
vagy motorkerékpárral
cserélke. Ajtó 5. 338

Segédmotor,
magános karburátor és
egy hatulüléses kis autó
cuadó. Böszörményi út
19. szám. 903

**Atadó üzlet
vendéglő**

Nagyforgalmu
20 éve fennálló úri női
fodrászüzlet kozmetiká-
val, illatszertárral el-
adó. Cim a kiadóban.
751

Fűszer, bor, esemegé-
üzlet belvárosban, elköl-
tözés miatt azonnal át-
adó. Levelet a kiadóba
„Biztos megélhetés” je-
ligére. 705

Régi
jómeneteli úri ékezdé-
met, elköltözés miatt el-
adom. Cim a kiadóban.
804

Hentesüzlet,
forgalmas helyen kiadó.
Ertekezhetni Erzsébet
ucca 5. 922

30 év óta
fennálló, jómeneteli ét-
kezde eladó. Cim a ki-
adóban. 869

Eladó
úri és női fodrászat, a
város szívében, elhalá-
lozás miatt, olcsó árért,
Bökönyi Sándorné, —
Gambrius passage. 909

Atadó
koresmaüzletet kere-
sek. Cimet kérem a
kiadóba „Koresma”
jeligére. 691

**Üzlet, műhely
raktárhelyiség**

Három hónapra
keresek egy féregmen-
tes helyiséget bútoraim
raktározására. Cim a
kiadóban. 604

Kiadó
üzlethelyiség kirakattal,
olcsón, azonnal. Sám-
soni út 25. 744

Üzlethelyiség
berendezéssel, liszt, ter-
ményárúknak nagy pin-
cék borlerakatkak ki-
adó. Árpád tér 5. 760

Üzlethelyiség
kiadó. Csapó uca 101.
852

Három kemencés
pékiség, üzemben levő,
kiadó. Cim a kiadóban.
880

**Kiadó lakás
egyszobás**

Szoba,
konyha, disznóirtással
kiadó. Gohér u. 21. Hat-
vanuteaikert. 733

Modern
szoba, konyha kiadó —
május 1-re. Gyöngyvi-
rág utca 19. 735

Beköltözoaetó
szoba, konyha, spájk,
fáskamara, villany. —
Szondi u. 6. Tócsókert. 742

Egy
szoba, konyha, és spéjk
május 1-re kiadó. Pesti
utca 51. 750

Kiadó
azonnal Nyilas telep
Malvin uca 33. sz. ház-
nál 2 rendbeli egy szo-
bás lakás. Ertekezni a
Gazdák Bankjában. 793

Egyszobás
utcai garzonlakás, elő-
fürdőszobával kiadó a
főtérhez közel, fenyves-
parkban. Dózsa utca
12-b. 785

Kiadó
egy szoba konyha má-
jus 1-re Homok u. 124.
1002

Svetits palotában
egyszobás garzon lakás
kiadó. Ertekezni lehet
a gondnokságnál. 899

Kiadó
előszoba, szoba, konyha
spájzos lakás Búsi uca
21. szám. 805

Egy kis uccai
szoba, konyha, félhálo-
ra, május elsejére kiadó
Faragó uca 19. 812

Szép szoba,
fürdőszoba használat-
talan, úri nőnek kiadó. Erte-
kezni lehet: Piac uca
18. sz., kézimunkaüzlet,
920

Egy szép
uccai szoba, konyha, s
spájk, május elsejére
kiadó. Bekecs uca 3.
897

Uccai
szoba, konyha, spájk ki-
adó. Temető uca 16.
914 a

Kiadó
egy uccai pinceszoba,
padló, május elsejére.
Nap uca 1. sz. 921

Kiadó
szoba, konyha, május
elsejére, Gyár uca 4.
813

**Kiadó lakás
kétszobás**

Kétszobás
fürdőszobás elődome-
leti garzon lakás
irodának, rendelőknek
is kiadó májusra —
Piac 75. 720

Kétszobás
fürdőszobás lakás aug.
1-re kiadó. Agárdi u. 9.
801

Kiadó
utcai két szoba, konyha
május 1-re, Borz utca
13. sz. 757

Villalakás
két szobás, melléke-
lyiségekkel közeli kert-
ségben kiadó. Nincsen
más lakó. Böszörményi
út 45. 743

Kiadó
2 szoba előszoba, kony-
ha, spéjk, mellékhelyi-
ségeivel májusra. Kan-
dia 5. 765

Két
utcai szoba irodának
vagy rendelőknek május
1-re kiadó. Miklós u. 4.
772

Két
szoba, konyha, spéjk ki-
adó. Varga u. 25. sz.
769

Egy és kétszobás
lakások kiadók. Ujon-
nan festett, csak biztos
fizetőnek. Megtekin-
hető minden délelőtt.
Üres. Mester uca 20.
838

Kiadó
kétszobás modern lakás
május 1., vagy 15-ére,
Dékenfeld tér 4. 845

Két szoba,
hallos, összkomfortos
lakás, május elsejére
kiadó. Ertekezni a ház-
felügyelőnél, Csapó u.
18. sz. Wiener bérház.
872

Kétszobás,
magánlakás, baromi és
sertéstartással 22 pen-
gőért kiadó. István út
29. szám. 894

Két nagy szoba,
összkomfortos lakás ki-
adó. Külsővásár tér 5 B.
919

Két szoba,
konyha, külön udvarral
sertésöl, istálló, Árpád
tér 7. kiadó. 924

**Kiadó lakás
háromszobás**

Kiadó
május 1-re három szo-
ba hallos összkomfor-
tos kertessvilla Kardos
u. 21 Felvilágosítás La-
jos király tér 2. dél-
után. 732

Kiadó
3 szobás villalakás, für-
dőszoba, sertés, barom-
fitartás májusrt. Tócsó-
kert, Margit u; 8. 749

Kiadó
3 szobás modern la-
kás Bethlen 41. sz.
(Ertekezni balra.)
796

**Kiadó lakás
nagyobb**

Parkettás
tánc terem, három mel-
lékhelyiséggel — kiadó.
Ertekezni a háztulaj-
donosnál, Péterfia 30.
642 5. 21.

Svetitspalotában
uccai négyszobás lakás
kiadó. Ertekezni lehet
a gondnokságnál. 899

Jutányosan
kiadó négyszobás, für-
dőszobás, parkettás la-
kás, Werbőczy uca 12.
926

Lakást keres

Külön udvarral
egy szoba-konyhás
lakást keresek. Sim-
onffy 2c., házfel-
ügyelő. 783

Keresek
kimondottan diszkrét s
különbejárattú bútoro-
zott szobát, ahol heten
ként egy napot debre-
ceni tartózkodásom
alatt zavartalanul eltölt
hetek. Cimet ármegejő
lésevel a kiadóba ké-
rem „Mérnök” jeligére.
767

Simonfi, vagy Vilmos
császár úton, július—
augusztusra bútorozott
szobát keresek. Cim a
kiadóban. 867

Magános nő,
aki egész nap eljár ke-
res uccai szobát, esetleg
konyhával „Pontos
fizető” jeligére. 774

**Butorozott
szoba**

Különbejárattú
csinosan bútorozott ud-
vari szoba kiadó. Vö-
rösmarty uca 7. 825

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó,
hatodik ajtó, varrodá-
nál, Deák Ferenc uca
10. szám. 826

Szép uccai
butorozott szoba, na-
gyon olcsón kiadó, —
május elsejétől. Erte-
kezni: Lukácskánál,
Iparkamara, III. emelet
825

Különbejárattú
butorozott szoba, ellá-
tással is kiadó, Deák
Ferenc uca 22. 842

Butorozott
kis szoba, teljes ellátá-
sal, havi 45 pengőért
kiadó. Csap uca 64.
846

Különbejárattú
butorozott szoba, fürdő
szoba használattal ki-
adó, Szent Anna u. 10.
II. emelet. 848

Különbejárattú
ésnisona bútorozott szo-
ba kiadó, Telegi uca
92. szám. 851

Butorozott
szoba, elegánsan bútoro-
zott, parkettás, fenyves-
re néző szoba kiadó.
Domokos Lajos uca
28. szám. 873

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó.
Nyit uca 119. sz. 898

Butorozott
szoba kiadó. Svetits
bérház, 1. udvar, I. em.
4 ajtó. 881

Elegánsan
butorozott uccai lég-
fűtéses szoba, magános
úrlemberek kiadó. —
Piac uca 26. A. II. 8.
Megtekinthető 2—3 óra
között. 914

Ingóságvétele

Ha elköltözik
butorait, szőnyeget s
disztrágyát stb rendes
áron értékesíteni akar-
ja, jöjjen az Ingóság-
közvetítőbe, ahol annak
az árát azonnal kész-
pénzben ki is fizetik.
Hagyatékot becsülését
vállaljuk. Kálvin tér 19
(püspöki palota), tele-
fon: 11—99.

Két darab
rolós ajtó megvételre
keresek. Cim a kiadó-
ban. 827

Használt
mérleget veszek, Ho-
mókkert, Lónyai uca
10. szám. 747

**Gazdasági
termények**

Széna,
60 mázsa, eladó. Erte-
kezni: Fehértől, De-
genfeld tér 4. 844

Lucerna
anyaszéna, here van
eladó. Ocska téglát,
éjjeli ór órát veszek.
Klein, Bethlen uca 19.
335

**Ingóság
eladás**

Minden elképzelhető
antik s modern bútorok
szőnyegek, disztrágyák,
festmények, előszoba, s
iroda és konyha búto-
rok meglepő olcsó áron
kerülnek eladásra az
Ingóságközvetítőben,
ref. püspöki palota, te-
lefon: 11—99.

Hajóhinta,
golyós csapágyas és egy
nagy szabógép eladó.
Csörsz uca 14. szám.
(Honvedtemető uccából
nyílik). (A)

Gyermekkoesi
jókarban lévő eladó. —
Csillag u. 16. 731

Fűszerberendezés,
petróleumtartály, mér-
leg s egyéb hozzá va-
lók olcsón eladók. Már-
ton Kálván u. 7. 734

Eladó
3 darab kétszárnyas ki-
be nyíló ablak. Bujdosó
u. 35. 740

Eladó
két szép magas növésű
fiatal leány. Sámsoni
út 2. sz. 741

Ajtók,
ablakok bontásból el-
adók. Faragó u. 22. dél-
után 3-16L 775

NAGY SÁNDOR INGATLANIRODA
CSAPÓ UCCA 27. SZ. FELHÍVÁSA:

Ne fizessen többé lakbért!!!

Tízévi lakbéréért házat szerezhet. Legelőnyösebb bankkölcsönrel havi részletre vegyen házat a város minden részében!

UCCA	ÁRA	ÖL
Hétvezér	9.000	700
Diák Károly	7.500	337
Gróf Leiningen	6.000	246
lánosi	4.400	89
Böszörményi	4.400	300
Magyar	4.000	463
Jörgy	4.000	300
Kard	3.500	306
Jörgy	3.000	150
Fancsovics	3.000	200
Basahalom	2.500	644
E L K E K:		
Vilmos császár sarok	5.500	414
Apaffy	2.400	88
Apponyi	2.400	563
András	800	300

Kádak
használt, de jó állapotban timároknak, hízaláknak és más célokra megtelelő, olcsón kapnató. Szalkai u. 7. 707

Bontásból
kikerült eserep, tégladeszka és faanyagok, eladó. Meszena utca kilenc alatt. 781

Fagyalttárlály
tárlábla eladó Czepléd u. 22. sz. 788

Koosmai
berendezés eladó, asztalok, székek, puld. Donahidy u. 13. Homokkert. 808

Jégszekrények
őráparát, hálók, ebédők, kombinált szobák, íróasztalok, hármasszekrények, sezlonok, varrógépek, borhőszigetelés, eladók. — Izséchevyi 6. 124 +

Egy jókarban
evő mély gyermektoesi eladó. Nyíl ucca 12. szám. 815

Ebédlőkredenc
asztal, divány, fehér róasztal, komód, nagy néztartály eladó. Rálozi 50. 811

150 kilós mázsa
rétkarú hiteles mérleg eladó. Arany János u. 18. szám. üzlet. 835

Cukrászdai
nárványlappos asztal, öt íráb Thonett szék, 10 íráb, 70 literes vizartály, használt kerék pár, Cegléd ucca 6. 830

Ablak
egyszerű, ócska, eladó. 1 darab. Mester ucca 20. szám. 837

Kükkülő ucca 9.
számú telken jó agyaföld, körülbelül 40 székretel eladó. 859

Hűtő
eladó, vagy bérletbe kiadó. Kolbász eladó. Rakovszky ucca 15. 860

Két ajtó
fűtős szekrény, egy aeneser és henesertakáró, második, kis asztal eladó. Péterfia 47. szám negyedik aító. 891

Eladó
27 méter 2,5 vascső, 500 literes viztartály, szivattyúk, Lorántffy ucca 46. szám. 337

Egy jókarban
levő Ideál mérleg és egy henteskocsi eladó. Mester ucca 46. 883

Szekrények
asztalok, gyermekágyak eladók. Piac ucca 56. sz. fűző szalon.

Autogénhegesztő
berendezés eladó. Pácsirta ucca 12. 916

Gazdasági eszközök

Használt
szecskavagót veszek. — Sztliuka, Teleki 100. 660

Hordókat
minden nagyságban és állapotban veszek Vágó, Károly Ferenc József ut 1. 718

Külszivattyú
motorhajlásra alkalmas eladó, külfűrészt vállal, Kiss Lajos, kűtfűrészt, János u. 7. 754

Eladó
egy ló után való kis szekér. ára 45 P, Nyíl utna 10. sz. 746

Jókarban
lévő homokfutó kocsi keresek megvételre — „Aranylaltal” jeligére. 696

Új vászonfedés
hintó, homokfutó kocsi, vászon fedél, eladó. — Hatvan ucca 47. 832

Répakapa
fúrvaroszekér, eséplógépek eladók Károly Ferenc József ut 21/b. 792

Eros
kétlovas szekér, kocsi-szerszám, eladók. Sinay Miklós ucca 23. 900

Eladó házhely

Görömbő-Tapolcstúrdón
Lillafüreden villatelekek nagy választékban vehetők: Varró József ingatlanirodája által, Ujdiósgyőr, Gépész u. 9. sz. Telefon: 25. 1862

Ócsa házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz. I. emelet. 1231 vv

Közvetítő villatelekek!
25 éves adókedvezmény. Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók. Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. 1547 5. 3

Megélhető
nyújtó, házhelyeknek alkalmas 6200 öles, eladó, esetleg megosztva is. Cím a kiadóban. 752

Néhány
házhely Gyár ucca 11. Piarista telken még eladó. A kedvező feltételek megtudhatók dr. Böszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József út 70. szám. 849

Jó helyen
levő villatelekek, havi részletfizetésre, kedvezményes kamat mellett eladók. Gazdasági Takarékpénztár. 782

Eladó ház

Szabolc Kálmán u. 6.
szám alatti ház, pék kemencével, műhellyel, s üzletelhelyiséggel és lakással igen olcsón és rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezés a Magyar Államos Takarékpénztár. Piac u. 81. 215 4. 27

Eladó
Andrássy út 43. A. számú házassudvar, Felvilágosítást ad: Dajka ügyvéd, Hajdúszoboszlón. 1922

Eladó
vagyon megosztás miatt jól bevezett 40 éves vendégház, forgalmas helyen, dr. Klein Imre. Csapó ucca 18. 780

Üzletház
forgalmas útvonalon eladó, vagy földdel elcsereplhető, Márton Kálmán ucca 28. 787

Eladók
városi és telepi házak, havi részletre is, tanyás és konyhakertészeti földek, házhelyek, s szőlők. Betétekre magas kamatot ad kölcsönöket folyósít Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth u. 17. szám. 794

Eladó
Kuruc ucca 33. számú családház és a 37. sz., 205 négyzetméteres házhely körülkerítve. Értekezni Csapó ucca 95. hentes üzlet. 790

Déri térenél
teljesen modern három lakásos ház eladó. Jókai ucca 9. A. 820

Eladó
Csapó ucca 100 számú ház. Értekezni lehet a tulajdonosnál. 834

Nagyövedelmű ház
Szoboszlón út 4. D. 300 öles telek, jutányosan eladó. 906

Öt uccára néző
nagyövedelmű üzletessarokház eladó. Nap u. 22. szám. 905

Családház
eladó, adómentes 8250 P. Gyár ucca 12. szám. Postakert. Értekezés Deák Ferenc ucca 10. asztalosnál. 828 5. 9.

Családi ház
Hungária maíom mellett, Homokkertben, Bántffy ucca 6. számú eladó. Értekezni lehet Attila tér 3. 836

Adómentes
kis kertesház, Mátyás Király ucca 40. alatt olcsón eladó, azonnali át vételre is. Értekezni Meszena ucca 5. 832

Diófa ucca 32.
kert és Harsányi Gusztáv ucca 19. ház eladók. Értekezni: Simontfy ucca 12. 786

Belvárosban
a Honvéd utcából nyíló Viola ucca 17. sz. alatt, a Libakertben 203 négyzetméteres szőlő sarokvillatelek, gyümölcsfákkal szivattyúval, drotkerítéssel 2800 pengőért eladó. 1800 pengővel átvehető, hatralék részletben is fizethető. Szabályozásba nem esik, építkezni lehet. Szent Anna ucca 33. szám, második ajtó. 887

Földbérlet

Kiadó
109 hold kisszepezi tanyaföld, vasút állomásához közel. Érdeklődni lehet: Bethlen ucca 49. szám alatt. 868

Eladó föld

Eladó
H-Szoboszlón a tüdőkövetlen közelében a „Bánom” szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyzetméteres szőlőföld. Értekezni lehet: özy. Ludmann Elemérnél, Hajdú-Szoboszlón VI. tized, Luther ucca 2. szám. 674 vv.

Nyirábrányi
határban 53 kat. hold fiatalabb telepítési akácerdő eladó. Érdeklődni: Simonyi út 3. sz. telefon: 33—63. 678

Halap eserdőnél
15 h. búzatermő, kitűnő kaszálóval, vagyonmegosztás miatt sürgősen, 550 P holdja. — Ugyanott 11 és 4 h. tanyállás. — Bánkon 20 h. tanyás búzatermő. — Fancsikán 22 h. tanyás, búzatermő, vetéssel együtt, átvehető banktartozással 11.000 P. — Bellegrőlön 32 h. feketeföld, tanyatelepekkel. Öndödon 40, 10, 5, 3 h. — Mélyfűrésznél, Acsádi út félén 4, 2 h. Vidéken kisebb-nagyobb földek olcsón, kedvező fizetési feltételekkel. Díjtalan felvilágosítás: NAGY SÁNDOR ingatlan irodájában Csapó ucca 27. sz. 763

Eladó
Horthy Miklós uton villa, Lajos kir. térenél villatelekek Tegla-kertben 3032 négyzetméteres gyümölcsös és belsőszőlő házak. Értekezni, dr. Szemere ügyvédnél, Sas utca 3. 766

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája
Verbőczy-utca 8
járásbíróság mellett
telefon 28-26 saját ház

Elhatároztuk, hogy a Péterfia ucca 61. számú hatalmas nagy sarok házat, melyben úrilakások és üzlethelyiségek vannak, a Péterfia lakóházával szemben, Ajtó ucca sarkán, továbbá a mellette levő és Eölvös ucca sarkán levő, Péterfia ucca 59. számú sarokházat, melyben a „Kék macska” vendéglő és a régi Gombostele hentesüzlet van, továbbá az Eölvös u. 6. számú, Ajtó uccára is átvittülő épülettel ellátott házat, minden elfogadható eladjuk.

Ezen épületek megvételéhez nagyon kevés pénz elegendő. A szükséges bankkölcsönöket bármelyik ingatlan tudjuk adni és így kényelmes fizetésre és igazán minden elfogadható áron lehet ezeket az ingatlanokat megvásárolni.

Köztemető kapujánál, villamos megálló köz-

vetien közelében az aszfaltos Kassai út mellett 12 hold föld, kasztrálás holdanként egyezer háromszáz pengőért eladó. Hat esetben három holdat is adunk Szőlő, gyümölcsös telepitésre, építkezésre, virágkertesre, kerékgyártó, kovácsműhelynek, kocsmának, fűszertüzletnek, vendéglőnek, vagy sűrű raklárnak, taragó telephelynek olyan alkalom amit vétek elszalasztani.

Az itt felsorolt ingatlanok kizárólagos eladásával a közismeret Bakóczy ingatlanirodában megbízva, tehát közvetlenül vele tessék tárgyalni.

Mindegyik felvilágosítás és az ingatlanok bemutatása teljesen díjtalan. Közvetítési díj csak vétel esetén jár.

Mindenki saját érdekében cselekszik, ha ingatlan adásvételi ügyben fellekeresi a Bakóczy László ingatlanforgalmi irodáját.

Hatvanutcai kertben
Gyermekmenhely közelében, Diófa ucca 3 szoba, alatti adómentes új ház 5800 pengőért eladó. Érdeklődni lehet jelenben is: Sántha János igazgatónál, Karcag. 1000. 5. 15. vas.

Debrecenből
18 percre Sáránd állomással szemben 500 négyzetméteres nagyrészt újtelepítésű, már egészében termő szőlő telen-nyáron lakható épülettel 2500 P-ért eladó. Felvilágosítás Debrecen Hanyadi u. 21. 2. ajtó. balra. 710

22 hold föld
Fancsikán ösi és tanyaszi vetéssel eladó, dr. Klein Imre, Csapó ucca 18. szám. 779

Hatvanutcai kert
Halastó u. 15. sz. szőlő kettő egy szoba, konyha lakással eladó. Szép nemes gyümölcsös. Értekezni Csapó u. 5. sz. alatt. 737

Eladó
családi ház, Boldogkert Csóka u. 3. 739

Adómentes
kertes ház FAKSZ közl. esőnnel, eladó, esetleg cserélhető. Kuruc ucca 69. sz. 748

Eladó
Nyomatató u. 6. sz. ház. Jókai u. 52. sz. ház. — Érdeklődni lehet: Nemzeti Hiteletintézetnél, Nyiregyháza, levélben is. 756

Mezősas
község határában 45 kat. hold szántóföld eladó. Megbízott dr. Nemes István ügyvéd, Berettyóújfalun. 869

Boldogkert
Ujgyillányi u. 17. sz. adómentes ház, 3 szoba, konyha, speiz, gyümölcsös eladó, Laboncz. 736

Eladó
várostól 5 kilométerre 16 hold föld, városperési út mellett. Értekezni: Pácsirta 39. 822

Diószegi úton
Kondoros folyó mentén 2 és fél és másfél hold föld, búzavetéssel eladó. Értekezni lehet: Szegfű ucca 43. szám. 895

Eladó állatok

Nyul
csinosilla és belga, fizika faj, eladó. Arpa u. 17. Köztemetőnél. 2001 vv

Bihari út
Som ucca 7. szép faj puli kutyák és egy anya kutya is eladó. 823

Eladók
mókások Szabolc Kálmán ucca 20. Homokkert Parlagi galambot veszek. 833

Puli kutya
valódi, himi eladó. Hát ucca 19. 857

8 méhesalád
42-es fekvő kaptárakban, akác előtt is eladó Györfly, Varga u. 6. 866

Eladó
3 darab komondor kalyókkutya, Jókai u. 40. sz. 2 hónapos. 892

Felvilágosító:
PALFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Látvány Rt., kiadása.